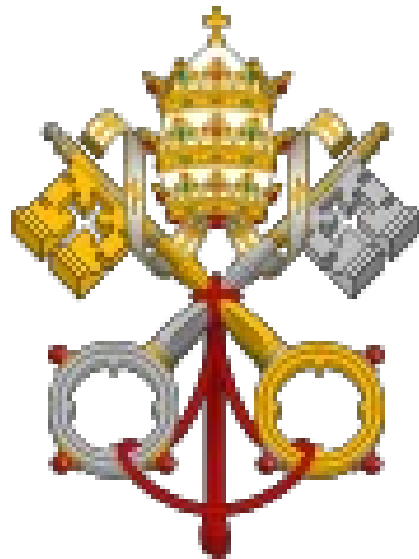

VATIKANSKE MILIJARDE

+ Dvije tisuće godina zgrtanja blaga +

"Jer gdje je vase blago, ondje je i vase srce" (Matej 6.21)

AVRO MANHATTAN

S A D R Z A J

1. Poglavlje

POVIJESNI POSTANAK CRKVENOG ZGRTANJA BLAGA

2. Poglavlje

PORIJEKLO CRKVENOG SVJETOVNOG BLAGA

3. Poglavlje

CRKVA KAO NASLJEDNIK BIVSEG RIMSKOG CARSTVA

4. Poglavlje

CRKVA ZAHTIJEVA VLASNIŠTVO NAD ZAPADNIM SVIJETOM

5. Poglavlje

*CRKVA TRAZI VLASNIŠTVO NAD SVIM JOS NEOTKRIVENIM
OTOCIMA I KOPNOM*

6. Poglavlje

SMAK SVIJETA GODINE GOSPODNJE 1000-te

7. Poglavlje

PLATI DA BUDES KRSCANIN – ZIV ILI MRTAV

8. Poglavlje

SVETI MASOVNI TURIZAM ZA SVE NARASTAJE

9. Poglavlje

CUDA NA PRODAJU

10. Poglavlje

BURZA OPROSTA

11. Poglavlje

CRKVA ZAHTIJEVA AMERIKE

12. Poglavlje

EKONOMSKI FAKTOR IZA REFORMACIJE

13. Poglavlje

KATOLICKA CRKVA I BASNOSLOVNO BLAGO SPANJOLSKIH KOLONIJA

14. Poglavlje

REVOLUCIJE I CRKVENI PRIHODI

15. Poglavlje

KATOLICKA CRKVA LISENA NAJVECEG DIJELA SVOG BOGATSTVA

16. Poglavlje

KATOLICKA CRKVA POZDRAVLJA NASTANAK BOLJSEVIZMA

17. Poglavlje

PRVI TEMELJI FINANCIJSKOG CARSTVA KATOLICKE CRKVE U 20. STOLJECU

18. Poglavlje

TOTALNO BOGATSTVO CRKVE PRIJE I ZA VRIJEME 2. SVJETSKOG RATA

19. Poglavlje

VATIKAN INVESTIRA MILIJUNE U RATNU INDUSTRIJU

20. Poglavlje

ZASTO JE KATOLICKA CRKVA NAJBOGATIJA CRKVA U AMERICI

21. Poglavlje

CLAN KLUBA MILIJARDERA

22. Poglavlje

KARDINALI BURZOVNI MESETARI

23. Poglavlje

KATOLICKO URBANO SIRENJE U U.S.A.

24. Poglavlje

NAJBOGATIJA DIVOVSKA TEOKRACIJA

25. Poglavlje

TIP LEDENOG BRIJEGA

26. Poglavlje

*KATOLICKA CRKVA KAO NAJVECA FINANCIJSKA SILA
20.STOLJECA*

27. Poglavlje

NEDOKUCIVE MILIJARDE KATOLICKE CRKVE

28. Poglavlje

ARBITER ZAPADNOG SVIJETA

NAPOMENA HRVATSKOM CITATELJSTVU:

Knjiga Vatikanske Milijarde –The Vatican Billions- nije nikada prevedena na hrvatski jezik, koliko je meni poznato. Zbog toga sam odlucila svoj prijevod knjige staviti na Internet i tako omoguciti i hrvatskim citateljima da ju citaju.

Autor knjige (napisane 1983.) je Avro Manhattan (1914-1990) poznati svjetski strucnjak za Vatikan i njegovo djelovanje u proslosti. Knjiga je izvrsna, zanimljiva i informativna, pisana u blago ironicnom stilu, tako da vjerujem da ce i citateljima biti zanimljiva. Poglavlja ce ici u nastavcima zbog vrlo specificne situacije prevoditelja. (Jasna A.V. / studeni 2009.)

Krist je bio rođen, živio je i umro u siromastvu. "Njegova crkva" je multi-multi-multi-milijarder. Kako je doslo do toga, da iako prividno zaokupljena nebeskim blagom, ona bude najveći sakupljač i gomilatelj ovozemaljskog blaga?

Kada je sve to počelo? Gdje? Kako? Sto je bilo ekonomsko carstvo Crkve u prošlosti? Tisuću, petsto ili sto godina unatrag? Koliko je veliko danas? Da li je moguće i istinito, da je ona najmoćnija financijska tvorevina i utvrda svih vremena? Ako jeste, kolike tisuće milijuna ona drži? Koliko nekretnina? Koliko dionica, zaloga, obveznica, vrijednosnih papira? Koliko dionica u industrijama nafte, motora, u kemijskoj, zrakoplovnoj, u elektronici i inženjeringu, u turizmu i hotelijerstvu, pa čak i u svemirskim istraživanjima? Da li je istina, da Katolička Crkva ima goleme depozite zlata u švicarskim i američkim bankama? Da ima više dolarske imovine nego najmoćnije korporacije u USA zajedno, i veće monetarne rezerve nego Francuska, Belgija, Italija i V. Britanija zajedno? I da će krajem 20. stoljeca kontrolirati najmanje trećinu totalnog bogatstva Evrope i Amerike?

Sto su i koji su njeni vidljivi i nevidljivi fondovi u vodećim i najjačim zemljama svijeta? Na sva ta pitanja dosada još nitko nije odgovorio. Ova knjiga sada na njih odgovara. Kroz povijest, od ranih mračnih vijekova do Renesanse, Reformacije i Protoreformacije, od Francuske Revolucije u 18.stoljecu, preko Industrijske revolucije u 19.-tom, do 1. svjetskog rata, boljševizma u Rusiji i 2. svjetskog rata. I od tada pa do sadašnje svemirske ere.

Gotovo 2000 godina zapanjujućeg sakupljanja i zgrtanja dobara i blaga, kroz osobnu pohlepu i javnu filantropiju, svetačka žrtvovanja, kolektivna otimanja, zle podlosti, darežljivost pojedinaca, lihtarstvo, a koje su provodili pape, kraljevi, prelati, pobunjene crkve, gorljivi reformatori, sveti ljudi i nitkovi; kroz revolucije i diktature, političke stranke, internacionalne banke, interkontinentalne korporacije i globalizam u naše doba.

Sve je potkrijepljeno imenima, datumima, brojkama i činjenicama. Ova knjiga je jedinstveno razotkrivenje najvećeg financijskog imperija koji je svijet ikada vidio, a koji je još uvijek u punom pogonu. Idemo! Sad!

Avro Manhattan

London

1. Poglavlje

POVIJESNI POSTANAK CRKVENOG ZGRATANJA BLAGA

Isus Krist, osnivač krscanstva bio je najsiromasniji među siromasima. Njegova crkva je najbogatija među bogatima. Zapravo, najbogatija institucija na Zemlji. Isus je rekao: "Ne sakupljajte sebi blago na Zemlji gdje ga moljci i rdja kvare i gdje lupezi otimaju i krađu, nego si skupljajte blago na Nebu gdje ni moljac ni hrdja ne izgriza i gdje lopovi ne krađu. Jer, gdje je vasa blago ondje je i vasa srce". (Matej 6.19-21)

Kako je doslo do toga, da jedna takva institucija vladajući i ime istog onog skromnog Ucitelja postane tako bogata, da ni sama ne zna koliko joj je bogatstvo? I da može posramiti kombiniranu moć većine financijskih trustova, industrijskih superdivova i globalnih korporacija svijeta! Silno bogatstvo Crkve u direktnoj je suprotnosti sa ucenjem Krista o siromastvu, a njeno postupanje totalno suprotno Kristovim uputstvima. Kako je do toga doslo i zašto je to tako? To su pitanja koja odzvanjaju vijekovima.

Suprotnost je tako uočljiva i bezocna, a da bi bila tolerirana i ignorirana čak i od najpravnodusnijih vjernika. U prošlosti doduse, oni najubojitiji gro-movi protiv takovog mamutskog nagomilavanja bogatstva, dolazili su od osoba čiji je vjerski interes i cilj bio gotovo zanemariv. Njihove optužbe o bogatstvu, pompi, luksuzu i svjetovnim navikama biskupa, kardinala i papa još uvijek grme sa sarenih stranica anala zapadne povijesti. Bilo je to casno i pohvalno, jer su ti ljudi imali postenja i hrabrosti optuziti Crkvu kojoj su pripadali, ali se nisu slagali s njezinom praksom. Crkva se pak ponasala bahato, oglasujući se i omalovazavajući glasove ljutnje svojih sinova koji su vjerovali, da Crkva kao "nevjesta Kristova" treba biti čista i siromasna kao i njezin Ucitelj. Ako ih nije usutkavala, Crkva ih je jednostavno ignorirala sve dok su njezini prihodi bili sigurni i neugroženi.

Kadgod bi se pak dogodilo da su oni bili u opasnosti ili ugroženi, Crkva nije oklijevala da usutka svakoga tko bi mogao pokrenuti sile koje bi ju lisi-le njenog bogatstva. Supresivne mjere kretale su se od onih duhovnih (anateme, izopćenja isl.), pa sve do fizickih, a što je ovisilo o stupnju i oz-biljnosti prijetnje. Rezultat je bio taj, da je religiozni rad Crkve postao tako isprepleten s njenim novcanim interesima, da su biskupi i pape vrlo cesto prijetili, grmili anateme i ekskomunikacije, ne samo protiv pojedinaca, nego cijelih cehova, sela i gradova. Ni princevi, ni kraljevi nisu bivali postedjeni. I tako naizgled braneci i stiteci svoje duhovne prerogative, Crkva je ustvari branila i stitila svoje financijske i teritorijalne interese. Politika nije bila glavna preokupacija Crkve samo u nekim kritickim ili neuobicajenim periodima crkvene povijesti. Ona je postala njezina stalna i neprekidna aktivnost kroz cijelu njenu povijest. Jedna njena značajka, koja je stalno zalostila njene najodanije sljedbenike i u isto vrijeme postala izvor bezbrojnih rasprava i sukoba u kraljevstvima ovoga svijeta koja je ona izazivala traženjem i zahtijevanjem sve više i više njihovih davanja i

njihovih dobara. Crkva i bogatstvo, moc i politika – kategorije koje nikako nisu isle zajedno te su bile u stalnom sukobu.

Podjela monolitnog krscanstva na tri dijela – Rimaska crkva na Zapadu, ortodoksna na istoku i protestantizam na sjeveru Evrope, rezultat je razlicitih ekonomskih interesa koji su lezali skriveni iza zestokih teoloskih rasprava i neslaganja. Vladari su podrzavali crkvene razdore i podjele, jer su one slabile Crkvu koja im je bila vjeciti takmac i protivnik zbog neugasive zedji papinstva za univerzalnom vlascu i podvrgavanjem svjetovnih vladara sebi. Prema tome, vrlo je upitno, bi li svjetovni mocnici podrzavali podjele i pobune protiv Crkve da je ona ostala apostolski siromasna i skromna.

Dinasticke stvari engleskog kralja Henrika VIII. nisu bile toliko presudne za raskid s Rimom, koliko je to bila ekonomska motivacija i faktor. Plemstvo je podrzavalo njegovu politiku spram Rima gledajuci mogucu ekonom-sku korist i nove povlastice u preraspodjeli crkvenog bogatstva. U Njemac-koj je udruzivanje njemackih knezova s luteranizmom bilo potaknuto istim ekonomskim faktorom. Iako je on bio prividno drugorazredan, upravo je ekonomski faktor ucinio Reformaciju mogucom.

Upravo to crkveno uporno ignoriranje temeljne zapovijedi njenog Osnivaca u odnosu na blago ovoga svijeta, prouzrokovalo je nepopravljivu stetu duhovnim interesima cjelokupnog krscanstva; i jos gore od toga, uzrokovalo je revolte, pobune, revolucije i destruktivne ratove koji su ranjavali zapadni svijet kroz mnoga stoljeca, pa sve do nasih dana. Veliki apostol Pavao je rekao: "Srebroljublje (pohlepa za novcem) je korijen svih zala". (1.Poslanica Timoteju 6.10)

Ali nije uvijek tako bilo. Bilo je nekada davno i takvo vrijeme, kada je Crkva djelovala po uputstvima svoga Ucitelja stavljajuci na prvo mjesto nebesko blago. No, ono prvo sitno sjeme koje je netko posijao, sjeme crkvenog svjetovnog blaga izraslo je u monstruozno divovsko drvo gorusice koje je zamracivalo svijetlo nad Evropom vise od tisuću godina.

Prvi krscani slijedili su primjer apostola i prve i druge generacije Kristovih ucenika. Nakon krstenja prikljucili su se zajednici donijevsi sa sobom i svoja dobra. Tako je zajednica dijelila sva dobra za kolektivnu dobrobit. Posebna briga posvecivala se siromasnima, udovicama, bolesnima i neslobodnima. Tijekom 1. i 2.stoljeca rani krscani djelujuci i radeci na takav nacin sacuvali su cistom apostolsku tradiciju. Jos i u 3. stoljecu Crkva je radila u skladu s Kristovim nalogom o siromastvu.

Medjutim, krscani naravno vise ne prodaju svoja dobra nakon krstenja i pristupanja Crkvi. Oni su uskladili svoje posjedovanje svjetovnih dobara i bogatstva s Kristovim ucenjem, jednostavno zanemarujuci i preskakuci one dijelove Evandjelja koji govore o tome. Tako oni zapravo slijede primjer same Crkve.

I tako je apostolska tradicija siromastva i zajednistva napustena. Argument je bio, da krscani mogu posjedovati zemaljsko blago doklegod je ono u sluzbi religije. I taj argument je izgledao sasvim opravdan i nimalo protu-rijecan. Kada je u 4. stoljecu krscanstvo postalo drzavna i respektirana reli-gija Crkva je postupno postala glavni cuvar blaga, ali i njegov upravljac i raspodjelitelj. Tada se jos nije moglo naslutiti kuda to

vodi. Vidljivi nagov-jestaj buducih deformacija u Crkvi bio je povijesni dogadjaj od najvece vaz-nosti, napose za Evropu. Car Konstantin Veliki (309-337) odlucio je iskoristiti rastuce sile krscanstva u svoju korist. Pobožna legenda kaze, da je on sanjao kriz kao znak u kojem ce pobijediti. Kada je zaista i pobijedio u jed-noj bitci, on je priznao i proglasio krscanstvo drzavnom religijom u Rimskom Carstvu (313 g.)

Tako je zapocela nova faza u razvoju Crkve. Drzava i vladar postali su njezini zastitnici, a sa time je dosla moc i bogatstvo. Crkva je dobila novi status, pa je i njezino bogacenje postalo vidljivi dokaz njenog ugleda i rastuce moci. To se odrazavalo u podizanju veleljepnih crkava, raskosnoj odjeci njenih svećenika i bljestavoj liturgiji. Usporedo s time rastao je i neobuzdani svjetovni ponos i tastina, kao i sve veca pohlepa za zemaljskim blagom i uzicima. Tastina i pohlepa gotovo uvijek idu zajedno i tako skupa guse milosrdje i sazaljenje. U Crkvi se to ubrzo pretvorilo u otvorenu netoleranciju spram drugih. Novac kviri ljude, a od toga nisu imuni ni crkvenjaci. Poganski hramovi su pretvoreni u crkvena svetista i njihovo bogatstvo je postalo crkvena bastina. Blago drugih religija bilo je oduzeto, a njihovo svećenstvo ukinuto ili protjerano. Novi drustveni status, ali i politicki, omogućio je Crkvi da postane dobitnik i triumfator.

Istodobno sa ubrzanim rastom ugleda, moci i bogatstva Crkve, na sceni se pojavljuje novi "fenomen" – redovnicke zajednice. Pocetci ovih ostaju nam tajnom, ali je malo vjerojatno da su postojale u vrijeme dok je krscanstvo bila proganjana religija. Sada je položaj Crkve bio izuzetno povoljan za umnozavanje njezine hijerarhije. Redovnicke zajednice postajale su sve brojnije, a tvorili su ih pobožni pojedinci koji su se odvajali od ovoga svijeta napustajuci njegova zadovoljstva i tako zeljeli osigurati sebi ona nebeska blaga. Ali, za razliku od svojih prethodnika anonimnih pustinjaka, ovi njihovi imitatori zakljucili su da je izuzetno tesko slijediti tako stroga pravila pustinjackog zivota, pa su krenuli svojim laksim stazama. Nasljedstva pobožnih ljudi, darovana zamljista i imanja, pokloni novoobracenih imucnih pogana, darovi zahvalnosti pokajanih grijesnika, sve to doprinjelo je da su redovnicke zajednice u Evropi postajale cuvari i pristavi zamaljskih dobara. Prema tome, Crkva je vrlo brzo "pronasla sebe" u cvrstom zagrljaju s mocnicima ovoga svijeta izjednacujuci se s njima u mnogocemu. Medju ostalim postajuci njihov glavni takmac i suparnik u sabiranju blaga ovoga svijeta.

Apostolska tradicija siromastva i jednostavnosti postala je cista apstrakcija i tek povremeni tekst za neku pobožnu propovijed. I dok su hrabri po-jedinci govorili o tome i upozoravali, Crkva združena s glavarima ovoga svijeta drsko je ignorirala i oglusivala se o te prigovore. I konacno, potpuno zaokupljena financijskim stvarima ona je bestidno "zacepila usi" napustajuci oboje – i apostolsku teoriju i apostolsku praksu.

2. Poglavlje

POVIJEST CRKVENOG SVJETOVNOG BLAGA

U razvoju krscanstva tijekom prvog tisucljeka bilo je vise odlucujucih faktora, a medju njima jedan od najvaznijih bio je – uvodjenje kultova i

hodocasca. Vrlo rano, jakom i upornom propagandom i promocijom legendi o svecima i mucenicima te cudima povezanim s njima, izazvana je prava najezda pobožnih hodocasnika mjestima gdje su sveci zivjeli, bili muceni i bili pokopani. Crkve i samostani, svi oni su imali po nekog svojeg sveca i njegove relikvije kojima su privlacili pobožne vjernike. Ovi su tamo, osim raz-nih zavjeta ostavljali dakako i raznovrsne darove i prinose. I sto popularniji svetac i svetiste, to bogatija kolekcija u njemu ostavljenih darova u zlatu i srebru.

Bez sumnje, najmocniji i najbasnoslovniji kult kojeg je Crkva proizvela, bio je kult Svetog Petra – Nebeskog Kljucara. Taj kult je zahtijevao putovanje u Rim gdje se navodno nalazi njegov grob. Prema legendi i crkvenoj predaji Petar je ondje bio razapet i pokopan, sto dakako nikada nije moglo biti i dokazano usprkos svim iskapanjima, nadjenim kostima i racunanjima o njihovoj starosti i pripadnosti. Proces identifikacije fragmenata ljudskih kostiju zapoceo je papa Pio XII, a dovrrio ga Pavao VI. koji je sluzbeno objavio da su "nekoliko dijelova ljudskih kostiju nadjenih ispod bazilike Sv.Petra autenticni apostolovi ostaci"! Pa sad, tko zeli vjerovati...

Kako je ta "identifikacija" obavljena u situaciji kada su stotine i tisuće tijela tokom stoljeca bile tamo pokapane, nije naravno objasnjeno. Kao uostalom ni cinjenica, da ne postoji ni povijesni, a niti biblijski izvjestaj i dokaz da je apostol Petar ikada bio u Rimu. Usprkos tomu, rimski biskupi njegovali su upravo taj kult s najvećom revnoscju i ne bez razloga. Naime, upravo taj kult pribavio im je najveći autoritet, a s njim i fantasticne prihode i dobitke. Vjerovanje da je Petrov grob u Vjecnom gradu privuklo je prave rijeke hodocasnika u Rim iz svih krajeva Evrope. Danas to zovemo prozaicnim imenom "masovni vjerski turizam".

Petrovi Nasljednici su imali posebne "programe posjeta" za najbogatije i najmocnije persone doticnog vremena, a to su bili oni koji su im darovali skupocjene darove, zemljista i povlastice. Nikakova cijena nije bila previsoka za dobijanje otpusta grijeha od samog Svetog Petra! Tako je primjerice papa Grgur I. (590-604) obećao kraljici Brunhildi oprost svih grijeha i potpuno ociscenje u ime Sv.Petra sve dotle, dok ga ona bude darivala onime sto on od nje trazi. A to je prvenstveno bilo zlato, srebro, imanja i nekretnine. Taj Grgur je isao i dalje u svojim trazenjima i lucidnim idejama – jednom je ugledniku poslao kriz i nekoliko "karika s lanca kojim je sv.Petar bio okovan dok jos nije bio Sveti". Porucio mu je da kriz nosi na svom grlu, jer to je "kao da nosi okove samog Sv.Petra sto ce ga zauvijek osloboditi od svih grijeha". Poklon svakako nije bio besplatan i imao je svoju zlatnu cijenu. Inace taj isti Grgur je bio vrlo dosjetljiv covjek, pa je poceo prakticirati slanje kopija "kljuceva sv.Petra" bogatim i uglednim osobama, a koji su takodjer osiguravali otpust svih grijeha. I ovaj je poklon podrazumijevao svoj protupoklon, u gotovini ili naturi. Moderni pape to rade na mnogo sup-tilniji nacin, nego njihovi davni kolege.

A onda nova "bomba". Proculo se naime, da relikvije sv.Petra u kombinaciji s duhovnom silom njegovih nasljednika, jos bolje ciste od grijeha, pa su krscani diljem Evrope poceli silno ceznuti za odlaskom u Rim. I odlazili su! To je bila nova vrsta hodocasca prozvanog "oprost sv.Petra ili Petrov oprost". Najvise su ga prakticirali Anglo-Saksonci koji ce nekoliko stoljeca kasnije potpuno raskinuti s Rimom i papama. I tako, ovo novo vjerovanje je kazivalo ovako; dolaskom u Rim hodocasnici se mogu direktno obratiti sv.Petru! Nije ni cudo da su ovi jednostavno nagrnuli u Vjecni grad. U djelu "De gloria martyrum" nalazimo detaljan opis ceremonije koja je trebala biti izvedena, a da bi se moglo govoriti osobno sa sv.Petrom. Evo kratkog opisa: hodocasnik kleci nad Petrovim grobom

koji je prekriven sa jednim vratima, podize malo vrata i gura svoju glavu u otvor te glasno govori o svrsi svoje posjete grobu i svecu, a nakon toga ostavlja svoje darove ispod vrata. Posto je to obavio odlazi odati svoje postovanje i pokloniti se Pet-rovom nasljedniku papi.

Rezultati ove prakse, koja je bila niska i nepostena prijevara lakovjernih i uplascenih ljudi, bili su fantasticno profitabilni za papinstvo. i svjetovni vladari nagrnuli su u Rim. Dva anglosaksonska princa odrekli su se svojih kruna i svega i otisavsi u Rim sa skupocijenim poklonima sproveli ostatak svog zivota u blizini Petrovog groba. Kralj Canute takodjer nije mogao odoljeti Petrovom pozivu. Jednom u Rimu, odlucio je obavijestiti svoje velmoze i podanike da ostaje u Petrovu gradu sve dok ne izmoli oprostenje za sve svoje grijehе od samog Apostola, posto on ima kljuceve kraljevstva nebes-koga.

Tako je ovaj dobro iskalkuliran, mocan i djelotvoran kult donio neizmjernu dobit rimskim papama i funkcionirao je kao "perpetuum mobile" za proizvodnju novca. Ali, ubrzo je postao i mocan instrument podvrgavanja ljudi i njihove pokornosti papama. I on savrseno funkcioniра do dandanas.

Sakupljanje ovozemaljskog blaga postala je stalna znacajka i obiljezje Katolicke Crkve kroz sva stoljeca. A to je stvarno i zapocelo od vremena Konstantina Velikog (4.stoljece) kad je taj car izdao Zakon o pravu Crkve na zemlju 321.g. To pravo na zemljiste omogucilo je Crkvi stvaranje ogromne bastine, koju posjeduju, kontroliraju i njome upravljaju rimski biskupi. Posjedovanje imovine (sto je suprotno Kristovu nalogu svojoj Crkvi) donjelo je sa sobom neizbjezno kvarenje i korupciju svecenstva i same Crkve. Svećenici su poceli traziti novac i druge vrijednosti za svoje usluge i pronalazili razne nacine zarade i izvan Crkve. Vidjevsi zedj crkvenjaka za stvarima ovoga svijeta mnogi su poceli slijediti njihov primjer. Pod pontifikatom Grgura I. svećenici su uzimali protuvrijednosti kao naknadu za grobno mjesto, ali je on to zabranio. Cesto su klerikalci prodavali skupocjene crkvene sudove i pribor, pa je Grgur odredio da svaka crkvena zajednica mora napraviti tocan popis svojine koju posjeduje (crkveni pribor, zemljiste i nekretnine). Po prvi puta je napravljena jedna takova evidencija crkvenog vlasnistva i sam Grgur je bio vrlo iznenadjen saznavsi koliko mnogo njegova Crkva posjeduje. Crkveno vlasnistvo je obuhvacalo ne samo zemljiste i crkvene zgrade, nego i citava naselja i utvrde u juznoj Italiji, Siciliji, Spanjolskoj, na Balkanu i u sjevernoj Africi. Sve je to tada prozvano "Bastina ili Nasljedstvo Sv.Petra". Taj Grgur je inace zivio vrlo skromno i bio je strogi vjernik koji se pridrzavao evandjeoskih pravila o siromastvu. On je bio prvi papa koji je sebe nazvao "sluga slugu Bozjih" – Servus Servorum Dei -! Vladao je Crkvom mudro i obilno davao siromasima i nevoljnima. Crkva ga naziva Grgur Veliki.

Ali, plima korupcije i gomilanja svjetovnog blaga nesmetano je rasla. Tako je samo 300 godina nakon cara Konstantina, Crkva postala jedan od najvećih zemljoposjednika na Zapadu, a u vremenu koje je dolazilo Bastina sv.Petra stalno se povecavala, da bi do naseg vremena dosegla nezamislive razmjere. Doduse, uvijek je bilo onih pojedinaca (cak i u samoj Crkvi) koji su vjerovali u potrebu evandjeovskog siromastva Crkve. Takvi su upucivali prigovore i povratak apostolskom nauku i tradiciji. No, Crkva ih je jednostavno ignorirala, a one opasnije usutkala. nastavljela je praksu akumulacije bogatstva i sto je vise imala – to je vise zeljela imati. Mudra izreka kaze: "Bogatstvo i moc su slicni morskoj vodi – sto vise pijes, to si zedniji!"

I tako, u jednom stadiju procesa akumulacije blaga, neki crkveni lideri su pokazali toliku drskost, da su jednom kralju predocili pismo koje je "sam Sv.Petar napisao s Neba". To je tzv. NEBESKO PISMO - jedna bezocna kri-

votvorina, koja je imala dalekosezne posljedice za povijest Evrope. Ali jao! Kralj je nasjeo tom pismu.

No, prije opisa spomenutog Pisma osvrnut ćemo se malo na dodadjaje koji su mu prethodili i omogućili mu uspjesan ishod. Nakon smrti pape Grgura Velikog crkveno bogatstvo se stalno povećavalo u narednih stotinjak godina. A onda, na uzas papa doslo je do preokreta.

U 8.stoljecu pojavili su se neprijatelji- poluobrasceni Slaveni i oni su poceli ugrozavati Petrovu Bastinu na Balkanu. Ali jos gore, novi pljackasi pojavili su se s juga – Arapi, koji su pljackali sv.Petra u ime boga kojeg su oni zvali Alah. Oni su imali gadan obicaj, tako sto su svojim bodezima-krivosijama boli papine podanike i oduzimali im imovinu govoreci, da radije promijene svoju idolatrijsku vjeru, a sto je vecina brzo i ucinila. Na taj nacin papinstvo je izgubilo mnoge kolonije, ukljucujuci Spanjolsku, juznu Francusku, sjevernu Afriku, Istru i Dalmaciju. Nasljednici Konstantina "najkrscanskijeg cara" pogorsali su stvari i oduzeli Petrovim nasljednicima Siciliju, Sardiniju, Korziku i Kalabriju. U nekoliko desetljeca sv.Petar je orobljen, tako da mu je ostala samo centralna Italija okolo Rima. I papinske kase slabo su se punile.

Ali, ni to nije bilo sve zlo. Najgori djavoli od svih, Lombardi iz sjeverne Italije, opasno su ugrozavali ostatke Petrove Bastine. Zato je trebalo brzo nesto uciniti. Tadasnji papa Stjepan II. (752-757 odlucio je pozvati u pomoc nikoga drugoga, do samog – Apostola Petra! Originalna ideja. Da li samo njegova, ili i njegovih kompanjona, nije dakako poznato. Bilo kako, Stjepan je zatražio od Petra da mobilizira najmocnijeg vladara tog vremena, franackog kralja Pipina Malog (751-768). Iste godine kad je Pipin postao kralj, Lombardi su zauzeli Ravenski Egzarhat i zaprijetili papi u Rimu. Zato je Stjepan odmah na pocetku svog pontifikata, a suocen s takvom opasnoscu, morao poduzeti hitne korake. Kaze papa –"Pipin mora obraniti i zastitati crkvene posjede sto bi bilo za neiskazanu duhovnu dobrobit kraljevstva. Kao i darivanja Crkvi Petrovoj, osobito od nekih kraljevih posjeda". Papina molba Princu Apostola je bila cuta i sv.Petar je udovoljio! Kako? Jednostavno napisavsi pismo. Direktno s Neba. Pipinu Malom! Nebesko Pismo je naravno najprije stiglo papi Stjepanu, koji ga je onda po posebnom izaslaniku poslao Pipinu. Pismo napisano cistim zlatom na najfinijoj pergameni. Cita se kako slijedi:

"Petar izabrani Apostol od Isusa Krista Sina Bozjega....Ja Petar primivsi apostolat od Krista primio sam takodjer misiju prosvjetljenja cijelog svijeta.....

Pipin je pobožno klecao pred papinim poklisarom koji je citao Petrovu poruku.

"Svi koji su culi moju propovijed i ravnaju se po njoj moraju apsolutno vjerovati da su po Bozjoj odredbi njihovi grijesi ocisceni i da ce uci u vjecni zivot.... Dodjite u pomoc rimskom narodu koji je meni Bog povjerio i Ja Petar u Dan Suda pripremam divno mjesto za vas u kraljevstvu Bozjem.

Potpisani Petar Princ Apostola.

Papin izaslanik pokazivao je pismo cijelom dvoru svecano se pozivajuci na Petrov originalni potpis. Tako je sv.Petar napisavsi ovo Pismo ucinio nesto, sto nije ucinio nikad prije i nikad poslije. A u svojoj velikoj skrbi za svoju zemaljsku bastinu.

- "Kako je Pismo stiglo na Zemlju? – pitao je Pipin.

- "Sveti Petar je osobno sisao s Neba i dao pismo svom nasljedniku", objasnio je papin izaslanik. Zatim je pokazao kralju kako je sv.Petar adresirao svoje pismo:

Petar izabrani Apostol Kristov nasem najdrazem sinu kralju Pipinu,
njegovoj junackoj vojsci, biskupima i kleru i svem narodu.

Pipin kao pobožan covjek nije imao izbora doli udovoljiti zeljama samog sv.Petra. Kako bi uopce mogao odbiti hitnu molbu "nebeskog kljucara"? Pismo je postiglo zeljeni cilj. Uskoro je Pipin Mali porazio Lombarde i poklonio papi mnoge posjede, sela, gradove i utvrde, Ravenski Egzarhat i Pentapolis. Zauzvrat, papa je proglasio Pipina i njegove nasljednike zastitnicima Petrove Stolice i udijelio im titule rimskih patricija. To je tzv. Pakt Prijatelj-stva izmedju pape i dinastije franackih kraljeva.

Pipinova Darovnica udarila je temelj Papinskim Zemljama ili Papinskoj Drzavi i od tada ona pocinje stvarno postojati. Pipinov nasljednik Karlo Veliki (Charlemagne) potvrdio je Darovnicu 774.g. Tako je Crkva pomocu kul-ta Sv.Petra pribavila sebi ogromne teritorije, a s njima i njihova bogatstva i tako postala najjacom feudalnom ekonomskom silom. U Papinskim Zemlja-ma pape su vladale kao apsolutni vladari, sve do 1870.g. Tada je talijanska vojska zauzela Rim i sve papinske teritorije proglasivsi Vjecni grad prijes-tolnicom novo formiranog Ujedinjenog Kraljevstva Italije. Tako je papinska teritorijalna drzava nestala zauvijek s karte Evrope. Papama je ostao samo Vatikan.

Pobožni i beskompromisni Fleury u svojoj poznatoj velikoj Povijesti Crkve nije mogao suzdrzati svoje gnusanje nad "Petrovim nebeskim pismom" otvoreno ga proglasivsi jednom besprimjernom prijevarom. Ali koja je naza-lost imala dalekosezne i tragicne posljedice za povijest citave Evrope.

Treba napomenuti, da je uspjeh Nebeskog Pisma potaknuo njegove autore na nove korake. Uskoro je "rimska radionica" proizvela prijestolje –"stolicu sv.Petra". Na toj stolici sjedio je sam Petar kad je bio u Rimu – govorili su pape. Ovo je bio novi poticaj Pipinu i njegovim nasljednicima za nova darivanja papama, jer propaganda je isla ovako i bila je vrlo djelotvorna – ako kralj bude okrunjen na toj stolici, bit ce najmocniji od svih vladara! Bilo kako, ali Pipin je umro prije nego je mogao sjesti na tu stolicu, a njegov sin Karlo Veliki iako okrunjen za cara u Rimu 800-te godine, takodjer nije sjedio na njoj. "Petrova stolica" je postala jedna od najskupocjenijih relikvija Crkve i predmet stovanja kroz naredna stoljeca. O njezinoj autenticnosti raspravljali su neki katolicki autoriteti u 60-tim godinama 20.stoljeca. Posebna komisija ispitala je starost Petrove stolice - prijestolja i ustanovila da ona potjece iz 9. a ne iz 1.stoljeca. Papi Pavlu VI. dopalo je da odluci sto ce s njom i gdje ju smjestiti nakon tisucugodisnjeg stovanja.

3. Poglavlje

CRKVA KAO NASLJEDNIK BIVSEG RIMSKOG CARSTVA

Stvaranje Papinskih Zemalja pribavilo je Crkvi teritorijalnu i pravnu osnovu od nezamislivog značaja i važnosti. Otada pa nadalje to joj je omogućavalo da sprovodi politiku neprekidnog stjecanja zemlje i drugog blaga, što joj je pak povećavalo ugled i moc koji idu uz to.

Najdublja težnja rimskih papa bila je obnova bivseg Rimskog Carstva sa Rimom kao prijestolnicom u kojem bi pape stolovale kao njihovi prethodnici – rimski cezari. Uspjesan početak ostvarenja tih težnji bila su darivanja teritorija Crkvi od strane Pipina Malog čime je stvorena jezgra budućih ogromnih Papinskih Zemalja ili Države. Car Karlo Veliki je priznao Pipinovu Darovnicu i nije okrenuo leđa rimskim papama. Međutim, njima se darovani teritorij činio premalim za "Petrove nasljednike". Osim toga, apetit raste s jelom! I tada godine Gospodnje 774. tadašnji papa Hadrijan I. predaje Karlu nešto posve novo, a to je – kopija tzv. Konstantinove Darovnice. Nova krivotvorina papinske kancelarije.

Tako se na sceni iznenada "službeno" pojavila čuvena **KONSTANTINOVA DAROVNICA** - najspektakularnija od svih krivotvotina u analima kršćanstva. Pojavila se niotkuda. A koju je navodno sam Konstantin (306-337) napisao papi Silvestru I. (314-335) četiri stoljeca ranije. I kao što je "Nebesko Pis-mo" bila krivotvorina pape Stjepana II. podmetnuta Pipinu Malom, tako je Konstantinova Darovnica krivotvorina podmetnuta njegovom sinu Karlu Velikom (768-814) od pape Hadrijana I. (772-795). Darovnici su prethodila i slijedila ju različita krivotvorena dokumenta, kojima je glavni cilj bio dati i osigurati moc, teritorije i bogatstvo rimskim papama. Ovaj dokument je jednim majstorskim udarcem stavio pape iznad careva, kraljeva i naroda, te ih učinio legalnim nasljednicima bivseg Rimskog Carstva, odnosno njegova teritorija darovanog Petrovim nasljednicima. Ovaj dokument za razliku od drugih izrazavao je precizno i nedvosmisleno, što zeli Petrov nasljednik, a to je - duhovna i politička nadmoc, odnosno **vrhovna vlast**. S njime je papinstvo napravilo najdrskiji pokušaj u ostvarenju svojih težnji za svjetskom dominacijom. I uspjelo u tome! Ovom krivotvorinom pape su sebe postavile iznad svih civilnih autori-teta uzurpirajući vrhovnu vlast i arbitrazu u cijelom kršćanskom svijetu. Značenje i posljedice toga bili su zlokobni za cijav zapadni svijet, jer je papinska dominacija u Evropi oblikovala i socijalnu strukturu i političke prilike u narednih tisuću godina.

Zbog njezinog dubokog odraza na cjelokupan život i prilike u Evropi, ali i sire, zanimljivo i korisno bi bilo pogledati glavne točke ove famozne krivotvorine:

1.- Konstantin zeli uzdici "Petrovu stolicu" više od Carstva i udjeljuje joj carsku moc i cast.

2.- Petrova stolica ce imati **vrhovni autoritet** nad svim crkvama u svijetu.

3.- Ona ce biti sudac u svemu sto se odnosi na sluzbu Bozju i kršćansku vjeru.

4.- Umjesto dijademe koju je car zelio staviti na papinu glavu, ali on je odbio, Konstantin mu daruje TIARU i Lorum, kao raskosno ruho i drugo znakovlje carskog dostojanstva.

5.- Rimsko svećenstvo ce uživati visoke privilegije od carskog Senata slične privilegijama najvišeg plemstva i ima pravo odijevati se i uresavati se poput carskog plemstva.

6.- Rimski hijerarhija ima pravo na poslugu i tjelesnu gardu.

7.- Rimsko svećenstvo ce jahati konje pokriveno bijelim pokrivačem i nositi ce bijele sandale kao i senatori.

8.- Ako član Senata želi cin/orden a papa se složi, nitko to ne može onemogućiti.

9.- Konstantin daje papi Silvestru I. i njegovim nasljednicima suverenitet nad Rimom, provincijama, gradovima i naseljima cijele Italije i svih Zapadnih Regiona.

Sa 1. člankom papa postaje suvladarom Konstantina, njegov nasljednik i prema tome nasljednik i Rimskog Carstva.

Sa 2. člankom papa je postavljen za jedinog poglavara cjelokupnog kršćanstva i svih crkava.

Trećim člankom papa postaje jedinim sućem kršćanske vjere. Prema tome, ako se netko (pojedinaac ili zajednica) ne slaže s njim i njegovim ucjenjem postaje heretik i kao takav mora snositi sve posljedice toga. Ovim člankom je udaren temelj izopćenju (ekskomunikacija), prokletstvu (anatema) i najstrašnijim kaznama – Inkviziciji.

Četvrtim člankom papa ima pravo da se kiti i okružuje raskosi i simbolima carskog dostojanstva kao vanjskog odraza i znakova njegova uzvišenog statusa.

Petim člankom je rimski kler postavljen na isti nivo sa senatorima i patricijima Carstva. Njemu također pripadaju najviše titule i čast, koji su bile darivani samo pojedinim istaknutim članovima plemstva i vojske.

Sesti i sedmi članak iako naoko sporedni i gotovo nevažni, ipak su bili veoma važni, jer ističu izjednačenost visokog klera sa plemstvom. Napr. jahanje konja prekrivenog bijelim pokrivačem i nošenje bijelih sandala bile su specijalne privilegije u 8. stoljeću.

Osmi članak naprosto podvrgava Senat volji pape.

Deveti članak je najvažniji zbog dalekosežnih i nesagladivih posljedica na povijest Zapada. On je učinio papu teritorijalnim vladarem i gospodarom zapadnog dijela Rimskog Carstva.

Tako je uz pomoć Konstantinove Darovnice RIMSKO CARSTVO čudesno uskrsnulo i postalo nasljedstvo Rimske Crkve. Kraljevi i carevi su postali vazali pape, a njihove zemlje feudalna lena Crkve. Stoljetni san rimskih papa postao je stvarnost. Pipin Mali i Karlo Veliki nacinili su pape vladarima *de facto*, a Konstantinova Darovnica *de jure*. Ovo dvoje odigralo je najveću ulogu u budućnosti u svim traženjima i zahtjevima Rimske Crkve za posjedima i blagom, kao i njenim tvrdnjama o njenom pravu na poseban položaj i status u kršćanstvu, to jest – iznad svih! Iako nema dokaza da je dokument "proizvod" samog pape, stil je bez sumnje onaj iz Papinske Kancelarije sredinom 8. stoljeća. Tim više, što se

dokument prvo pojavio u Opatovini St. Denis gdje je papa Stjepan sproveo zimu 774. A to je dodatni dokaz, da je on osobno sudjelovao u njegovom izmisljanju.

Svoj prvi konkretan ucinak Darovnica je postigla, kad je Karlo Veliki porazio grabezljive Lombarde i darovao nove teritorije Papinskoj Drzavi. Godine Gospodnje 800. stigao je u Rim, gdje ga je papa Leon III.(795-816) svecano okrunio kao prvog cara Svetog Rimskog Carstva.

Medjutim, podjarmljivanje carske krune nije bilo papama dovoljno. Problem su bile udaljene provincije, koje nisu slijedile carski primjer. Najbolji nacin da ih se podvrgne pokornosti bila je kontrola civilne vlasti - administracije i uprave. Kao sto je papa nacinio cara svojim vazalom, tako su i biskupi trebali uciniti s lokalnim autoritetima. Tako bi papa uz pomoc slijepo poslusne hijerarhijske masinerije mogao kontrolirati prakticki cijelo Carstvo.

Oko pola stoljeca kasnije (850.g) pojavila se nova krivotvorina tzv. Pseudo-Izidorske Dekretalije bolje poznate kao Lazne Dekretalije, opet niotkuda. Ta serija raznih papinskih krivotvorina silno je ojacala papinstvo uciniвши ga vrhovnim autoritetom i potpuno neovisnim od svih svjetovnih autoriteta. Rezultat je bio taj, da je Crkva medju ostalim privilegijama pribavila sebi i *i m u n i t e t* pred civilnim sudstvom i zakonom, sto ju je stavilo izvan dodira i nadleznosti svih sudova. Na taj nacin kler je stekao neku vrstu neobicne "svetosti", koja ga je uzdigla iznad obicnih ljudi. Tako je svecenstvo imalo osobnu nepovredivost, a ona mu je davala ogromne prednosti u svem njegovom djelovanju i eventualnim sporovima sa civilnim vlastima.

Tako je papinstvo majstorskim udarcima jednostavno uzurpiralo vrhovnu vlast i sve povlastice koje uz to idu. Uzdigavsi sebe iznad svih autoriteta postalo je prakticki - svemocno! Jedna religiozno-politicka tvorevina ogromne moci i bogatstva. I takova je ostala do dandanas.

Op.prev. /O pobijanju vjerodostojnosti Konstantinove Darovnice bit ce rijeci u 5. poglavlju.

Vatikanske Milijarde (2)

2. nastavak

4. Poglavlje

CRKVA ZAHTIJEVA VLASNISTVO NAD ZAPADOM

Jednom ukorijenjena u tradiciji i ojacana tijekom vremena Konstantinova Darovnica je postala kao divovsko drvo koje je stitilo papinski apsolutizam. Ona je uz sve ostale lazne i krivotvorene dokumente postala cvrst kamen temeljac na kojemu je pocivala cjelokupna struktura papinstva u Srednjem vijeku. Generacije nadolazecih teologa davale su razlicita tumacenja Darovnici, no svi su se slagali u tome, da je upravo ona dala najveću moc i autoritet rimskim papama. Tako je papa Hadrijan I. tvrdio, da je Konstantin dao sve Zapadne regije Rimskoj Crkvi. Eneas pariski biskup objasnjavao je oko 870.g. da je Konstantin izjavio "kako dva cara ne mogu vladati u jednom gradu" pa je premjestio svoj dvor i prijestolnicu u stari Bizantij koji ce nazvati Konstantinopolis ostavivši tako rimski teritorij i druge provincije pod vlasću Apostolske stolice.

Pape su djelovale u skladu s tim argumentom kao temeljem za stalno povećanje njihovih teritorija i akumulaciju blaga. Papa Grgur VII. uložio je svu svoju energiju u taj cilj. Isao je tako daleko, da je otvoreno govorio kako je njegov konacni cilj – uspostava svjetske vlasti Sv.Petra – PETROVOG DOMINIONA. Papa Urban II. (1088-1099) slijedeci njegove stope odlucio je pokoriti Crkve u Jeruzalemu, Antiohiji, Aleksandriji i u samom Konstantinopolisu (podsjetimo da je Istocna Crkva vec bila odvo-jena od Zapadne nakon Velikog crkvenog raskola 1054.g.) Pod parolom "oslobadja-nja Kristovog groba" on je mobilizirao cijeli zapadni svijet Evrope u jednu veliku voj-sku koja se poput uragana srucila na Svetu Zemlju.

Osvajanje Jeruzalema i drugih gradova, te opecniti uspeh 1. Krizarskog rata pribavili su ogroman ugled papama. Iako su toj pobjedi doprinjeli ponajviše odusevljeni krizari iz raznih evropskih zemalja, Crkva je to spretno iskoristila kao jos jedan mocan instrument za jacanje i sirenje svoje duhovne i svjetovne nadmoci na Istoku. A to je znacilo nove izvore prihoda i povećanje bogatstva. Pape su sjedile u Rimu kiteci se lovorikama, dok su drugi za njih ratovali.

Ali, sve to nije bilo dovoljno Petrovim nasljednicima. Zato se u pogodnom trenutku pojavljuje novi faktor u interpretaciji Konstantinove Darovnice, a to je nova tvrdnja koja je glasila – svjetovni vladari trebaju Crkvi placati *p o r e z*. Vatreli zagovornik toga bio je Otto von Freisingen koji u svojim Kronikama 1143.g. govori da – Konstantin buduci je papama darovao carsku cast i znakovlje i otisao u Bizantij ostavljajuci Carstvo Petrovu nasljedniku, sto znaci da ostali vladari moraju njemu placati porez. Izuzetak od toga bila su dva franacka kraljevstva, Francusko i Njemacko. Jedno stoljece ranije papa Leon IX. izjavio je Patrijarhu Michaelu Celulariusu, da Konstantinova Darovnica doslovno i stvarno podrazumijeva darovanje "zemaljskog i nebeskog kraljevstva rimskom kraljevskom svećenstvu".

I tako su tvrdnje rimskih papa o njihovoj vrhovnoj vlasti i njihovom vlasnistvu nad Zapadom postajale sve smjelije i drskije, a tako i njihovi zahtjevi. U konacnom sazetku – suma sumarum – one su glasile ovako: "kraljevi posjeduju kraljevstva kao dar od pape, posto je on njihov stvarni vlasnik". Prema tome, "carevi su carevi, a kraljevi su kraljevi, samo zato jer su im pape dopustili da to budu!" Papa Hadrijan u

svom pismu njemackom caru Fridrihu Barbarosi govori o carskoj kruni kao o njegovu daru Fridrihu, te da je on (Hadrijan) stvarni vlasnik Njemacke jer je stavio krunu na carevu glavu. Naravno da je to Fridriha jako razljutilo, a mnogi njegovi podanici su se bunili protiv pape.

Ali nisu se samo vladari bunili i protivili papinskim zahtjevima za vrhovnom i univerzalnom vlascu. I ljudi inace privrzeni Crkvi osporavali su takove zahtjeve. Gerhoh von Reigersburg tvrdio je, da je to uzdizanje papa iznad careva i kraljeva protiv bozanskog reda, posto je Bog Gospodar i kraljeva i careva, a ne covjek – rimski papa.

Pocetkom 13. stoljeca na papinsko prijestolje zasjeo je Inocent III. ili Inocencije (1198-1216) najenergicniji borac za univerzalnom vlascu rimskog pontifeksa. On je gromoglasno porucivao Evropi, da je on kao nasljednik Sv.Petra automatski i vrhovni poglavar krscanstva i vladar cijelog svijeta. Pod njegovom vladavinom papinstvo je doslo do najvece moci. Vecina evropskih vladara priznavala je papu kao "seniora" i njegovu vrhovnu lensku vlast. Pri kraju njegovog pontifikata Crkva je vladala ogromnim teritorijem, koji je obuhvacao veliki dio Italije, gotovo cijelu Spanjolsku, Portugal, slavenske zemlje od Poljske i Ceske do Ugarske, Srbije i Bugarske. Inocent III. postao je i vladar Engleske. Naime, nakon sto je prokleo engleskog kralja Ivana bez Zemlje ovaj mu se pokorio i priznao njegovim vazalom obecavsi mu godisnji danak od 1000 funti srebra. Papa je vladao Engleskom preko svojih poslanika/namjesnika Legata.

Sve to nije bilo dovoljno Inocenciju, pa se proglasio i vladarem krscanskih pokrajina koje su osnovali krizari u Siriji i Palestini. On je isao tako daleko, da je planirao i aneksiju (pripojenje) i samog Bizanta. Zato je pokrenuo IV. Krizarski rat u kojem je zauzet Carigrad i dijelovi Bizantskog Carstva od kojih je osnovano tzv. Latinsko Carstvo. Bizantinci su postali vazali pape, a Grcka Ortodoksna Crkva bila je prisiljena priznati vrhovnu vlast Rima izgubivsi tako svoju samostalnost (autokefalnost). Za vrijeme Inocencijevih nasljednika Papinski Dominion prosiren je i na Baltik pokrstava-njem baltickih pogana.

U to vrijeme, kao uostalom i u proslosti, jedna zemlja vise od svih ostalih opirala se papinskoj vlasti i podvrgavanju Petrovoj Stolici. To je bilo Njemacko Carstvo. Ali, usprkos neuspjesima s Germanima pape nisu nikada priznavali Njemacko Carstvo izvan papinske domene, nego samo kao vazan sastavni dio Bastine Sv.Petra. Papa Inocencije IV. u svojoj enciklici (papina poslanica) iz 1245.g. ustvrđuje:

Apostolska stolica je imala svjetovnu vlast i prije Konstantina. On je bespravno koristio tu vlast sve dok je bio izvan Crkve (dok se nije pokrstio). Pristupanjem Crkvi on je dobio legitimni autoritet dopustenjem i ustupkom samog "Kristovog namjesnika". Prema tome, papino prihvacanje Darovnice bilo je samo vanjski vidljivi znak njegovog suvereniteta nad cijelim svijetom.

Vjerovanje u Darovnicu s vremenom je ojacalo, a tome je najvise pripomoglo njezino uvrstenje u Kanonsko Pravo (crkveno pravo). Otada pa nadalje najutjecajniji branitelji ove izmisljotine bile su generacije teologa i pravnika Papinske kurije. Crkveni otac Toma Akvinski otisao je tako daleko, da je Darovnicu tumacio kao doslovnu "abdikaciju Konstantina Velikog u korist pape Silvestra I." Tako objasnjava dominikanac Tolomeo de Lucca u svom djelu Principi vladanja.

Papinski teolozi su neprekidno jacali vjerovanje u Darovnicu, ali joj dodavali i sve smjelija i drskija tumacenja u korist pape. Te se teorije i tumacenja mogu formulirati i sazeti ovako:

Krist je Gospodar cijelog svijeta. Prije svog odlaska na Nebo, On je ostavio svoj Dominion svom predstavniku na Zemlji apostolu Petru i njegovim nasljednicima rimskim papama. Zato punina sve duhovne i svjetovne vlasti i jedinstvo svih prava i povlastica lezi u rukama Pape. Svaki vladar, cak i onaj najmocniji posjeduje samo onoliko moci i teritorija koliko Papa prenese na njega i koliko mu dozvoljava.

Ova teorija podrzavana i ojacavana od vecine srednjovjekovnih teologa, postala je cvrsto vjerovanje i samih papa. Kraljevi i carevi pak bili su natjerani (a neki su i dobrovoljno pristali) da priznaju te tvrdnje, zahtjeve i prava, te da se zaklinju da ce ih braniti svojim macem.

Tvrdnja da je sam Krist povjerio Petru i "njegovim nasljednicima" obje vlasti - duhovnu i svjetovnu, kao i oba kraljevstva - zemaljsko i nebesko, te ih ucinio svojim "namjesnicima na Zemlji" dakako nije biblijski utemeljena. Zbog neizmjernih i sudbonosnih posljedica koje je Darovnica imala na povijest Evrope, a i sire, pozabavit cemo se tim famoznim dokumentom jos malo.

Bilo kako, zahtjevi papa za svjetskom vlascu i svjetskim blagom bilo je nesto sto se nisu usudili zahtijevati ni najambiciozniji, ni najdrskiji cezari starog Rimskog Carstva.

5. Poglavlje

CRKVA ZAHTIJEVA VLASNISTVO NAD SVIM OTOCIMA I KOPNOM KOJI SU JOS NEOTKRIVENI

Svoje zahtjeve za svjetskom vlascu pape su poduprli svojom novom zapanjujucom teorijom o njihovu pravu na takovu univerzalnu svjetsku vlast, rijecima, diplomacijom, lukavstvom, ucjenama i akcijama bez milosti. Apelirajuci za podrskom, naoruza-ni svim misticnim autoritetom Crkve, oni su u isto vrijeme dokazivali, uvjeravali i

tvrdili da su njihova prava utemeljena na legalitetu Konstantinove Darovnice.

Zapravo, radi se o jednom clanku u Darovnici, tocnije o samo nekoliko rijeci koje su oni tumacili na svoj nacin, a koje iako na prvi pogled beznacajne, donose najdalekoseznije i najtragicnije posljedice. Ovo su te rijeci u zadnjem clanku Darovnice - "Konstantin daje suverenitet nad Rimom, provincijama..... i zavrsetak.....i Zapadnim Regionima papi Silvestru i njegovim nasljednicima" - postale su kamen temeljac na kojemu je papinstvo zahtijevalo suverenitet, ne samo nad citavom Evropom, nego i svim otocima na morima i oceanima.

Kao i u slucaju njihovih zahtjeva za Evropom i ovi zahtjevi rasli su kako je vrijeme prolazilo, a moc papa se povecavala. Kad su pape proglasili svoj suverenitet nad Napuljem oni su ukljucili u to i male obliznje otoke. Kasnije, tvrdeci da je Konstantin dao Sv.Petru i sve zemlje na moru, pape su rekli da njihova vlast pokriva takodjer i Siciliju, a tako je bilo i sa Korzikom. Od Sicilije i Korzike na jugu Evrope, Darovnica se okrenula daleko prema Sjeveru - ka Irskoj.

Pape su tvrdili, da su oni preko Darovnice feudalni gospodari svih otoka u Oceanu i poceli su raspolagati njima po svojoj volji. Najcesce su ih nudili vladarima u zamjenu za njihovo priznanje papa svojim gospodarima i sirenje katolicke vjere u tim zemljama. To je bila vrlo spretna politicka trgovina tudjim teritorijama u kojoj su pape bili vrhunski majstori.

Najpoznatiji primjer takove trgovine je zeleni otok Irska. Papinstvo je odlucilo privesti poganske Irce pod cvrstu ruku Majke Crkve. i to pomocu engleskog kraljevstva. Desilo se, da je nekoliko pogodnih faktora islo na ruku ovoj nakani Rima. Na papinsku stolicu zasjeo je jedan Englez po imenu Nickolas Breakspeare poznat kao Hadrijan IV.(1154-59). On je omogucio podvrgavanje Irske Engleskoj svojom Anglicana Affectione. Kralj i papa su poceli pregovarati. Papa je bio spreman dati Irsku engles-

kom kralju Henriku II. pod uvjetom da ovaj prizna doktrinu o papinoj vrhovnoj vlasti, a što znaci da kralj Engleske postaje papin vazal. Kada je sporazum postignut, Hadrijan IV. darovao je engleskom kralju nasljednu vlast nad Irskom. Ovaj sporazum drzan je u tajnosti sve dok se kralj nije iskrcao u Irskoj 1172.g. Ovo darovanje Irske Engleskoj spominje se u dokumentu nazvanom Bull Laudabiliter koji se nalazi u Rimskom Bullariumu, a njegova vjerodostojnost je prihvacena od rimokatolickih i protestantskih povjesnicara.

Hadrijanov nasljednik papa Aleksandar III. u svojim pismima izrazava odobravanje zauzeca Irske nazivajuci kraljevu ekspediciju misionarskim pothvatom i hvaleci ga kao sampiona Crkve. Tako je engleski kralj Henrik II. priznao vrhovnu vlast Petrovih nasljednika nad svim otocima. Da bi ucvrstio svoje kraljevstvo on se okrenuo Hadrijanu IV. koji je, buduci i sam Englez, pomogao kralju u njegovim teznjama.

Tri vazna uvjeta bila su ukljucena u darovanje Irske engleskoj kruni:

- 1.-Kralj ce uciniti sve sto je u njegovoj moci da propagira katolicku religiju u Irskoj.
- 2.-Svaki kraljev podanik ce placati Petrovoj Stolici godisnji porez od jednog penija, nazvan "Petrov Novcic" (Peter's Pence).
- 3.-Nijedna povlastica i imunitet Crkve nece biti povrijedjeni ili ugrozeni.

Ovi uvjeti ce biti ispunjeni kroz papin autoritet i kraljev mac.

Irski vodje su priznali Henrijev suverenitet i papin autoritet, pa Irska postaje katolicka zemlja stoljecima vjerna papinskom Rimu. Bila je to jedna od ironija povijesti, da je Irska prodana od papa jednoj zemlji, koja ce nekoliko stoljeca kasnije potpuno raskinuti s Rimom i postati sampion protestantizma.

Slucaj Irske je bio samo pocetak u veliko papinsko trgovanje sa prekomorskim zemljama i njihovim ziteljima. u punoj mjeri to se ocitovalo i ostvarilo kad su hrabri moreplovci otkrili nove i nepoznate zemlje i kontinente. Kada je pocela utrka za osvajanje zapadne hemisfere, pape su dosli u prvi plan i preuzeli ulogu gospodara i djelite-lja novih teritorija. Jer, prema nekoliko rijeci iz Konstantinove Darovnice, svi Zapadni Regioni pripadaju Petrovim Nasljednicima, pa prema tome i novootkriveni Novi Svijet.

Spanjolski papa Aleksandar VI. (Borgia) 1492-1503. godinu dana nakon otkrica Amerike izdao je jedan od najzapanjujucih papinskih dokumenata. U njemu on, djelujuci kao jedini zakoniti vlasnik svih otoka i kopna, sve novootkrivene zemlje daruje – spanjolskom kralju! Spanjolski papa poklanja spanjolskom kralju. Kao sto je engleski poklonio engleskom kralju. Divno je bilo to rodoljublje "namjesnika Kristovih!"

Ali na Iberijskom poluotoku obitavao je osim Spanjolaca jos jedan pomorski i pustolovni narod – Portugalci. Medju njima je vladalo suparnistvo nakon otkrica Amerike, iako su oba naroda bili katolicke vjere. Ali, usprkos rivalitetu, otkrica Novog Svijeta otvorila su i jednima i drugima fantasticne mogucnosti teritorijalne, ekonomske i politicke ekspanzije.

Da bi se izbjegli stalni medjusobni sukobi, Spanjolci i Portugalci su potpisali Ugovor u Tordesillasu (1494.g.) kojim su podijelili nekrscanski svijet u 2 svoje interesne zone. Medjutim, oni su pomakli demarkacionu liniju 370 morskih milja zapadno od otoka Cape Verde, sto je Portugalu dalo Brazil koji je otkriven 1500.godine.

Papinske dodjele novootkrivenih i jos neotkrivenih teritorija Spanjolskoj i Portugalu uskoro ce biti prekrsene od strane pobunjenih naroda protestantske Engleske i Holandije i katolicke Francuske. Ali, pokloni papa spanjolskoj i portugalskoj kruni bili su sasvim dovoljni da 2/3 Novog Svijeta stave pod duhovnu domenu Rima.

Tako je Konstantinova Darovnica sadrzavala u sebi nesagledive i zlokobne posljedice ne samo po cijelu Evropu, nego i po Amerike, te Bliski i Daleki Istok.

Mnogi su se bunili protiv Darovnice i ne treba misliti, da nije bilo pobijanja tog famoznog Dokumenta. Tako na pr. u 12.stoljecu (1152.g.) Englez Wetzeld pise caru Fridrihu:

.....ta lazna i hereticka prica o tome da je Konstantin dao carska prava papi Silvestru i njegovim nasljednicima, tako je prozirna i razoblicena da ju cak i najobicniji ljudi mogu pobiti, a papa i njegovi kardinali bi se trebali sakriti od stida!

Pobijanje vjerodostojnosti Konstantinove Darovnice nastavljeno je do polovice 15.stoljeca. Trojica ljudi vise od svih ostalih dokazivali su cinjenicu, da je Darovnica krivotvoreni i prevarantski izum. To su Reginald Pecock biskup od Chicheстера, kardinal Cuza i iznad svih Lorenzo Valla. Ovaj zadnji je dokazivao (po Sv.Pismu), da pape nemaju pravo niti na ijednu zemlju u Evropi, te da uopce nemaju pravo posjedovati Crkvenu Drzavu ni u Italiji, niti u samom Rimu. Jer, Isus Krist je rekao: -" Moje kraljevstvo nije od ovoga svijeta".

Jedan od najzescih protivnika Darovnice izvjesni Aeneas Silvius Piccolomini prepocuo je caru Fridrihu III. (1443.g.) da sazove koncil po pitanju tog Dokumenta "koji uzrokuje smutnju i uznemirenost mnogih dusa" i koji ce rijesiti to pitanje. Na njemu treba biti objavljena nevjerodostojnost te krivotvorine. Nakon proklamacije neautenticnosti Darovnice, Fridrih treba preuzeti sve teritorije spomenute u njoj, te otvoreno odbiti sve papinske zahtjeve za vrhovnom vlascu nad vladarima i narodima. Ali taj Piccolomini je kasnije postao, ni manje ni vise, nego – papa! Nazvao se Pio II. i njegov zar za objavom istine je nestao.

Stoljece prije njega, Dante nije oklijevao da mnoge pape smjesti u pakleni oganj (u svojoj Bozanstvenoj Komediji).

Vatikanske Milijarde (3)

3. nastavak

6. Poglavlje

SMAK SVIJETA GODINE GOSPODNJE 1000.

Vlasništvo Crkve nad ogromnim teritorijem, prakticki nad citavim Zapadnim svijetom nije joj bilo dovoljno, pa je ona i vrlo uspjesno lisavala materijalnih dobara i blaga one koji su ih nastavali. To je cinila kroz pohlepu gramzivih svećenika, zlouporabom religije iskoristavanjem lakovjernosti i praznovjerja masa i zastrasivanjem uz prijjetnje svakovrsnim kaznama. Crkvena obecanja o raju i izbjegavanju "paklenog ognja" bila su tako lukavo srocena, da su vrlo uspjesno izvlacila i cijedila od vjernih i njihova dobra i njihov novac.

Crkvena svojina se neprekidno povecavala. Ali jedna nova posast-epidemija pojavila se u krscanskim zemljama Evrope, a to su redovnicke zajednice (muski i zenski samostani), opatije, biskupije i slicne ustanove ciji se broj rapidno povecavao. Osim sto su bili tradicionalni cuvari zajednickog crkvenog blaga, oni su postali sakupljaci istog, a sve vise i korisnici crkvene desetine i ostalih davanja i doprinosa koja su vjernici morali davati Crkvi.

Osim tih obaveznih davanja i doprinosa, vjernici su davali Crkvi i dobrovoljno. To su bile razne pokore za grijehе, darovi zahvalnosti za naklonost Neba, zavjetni darovi i sl. u novcu i materijalnim dobrima.

U 9. i 10. stoljecu nakon Karla Velikog bogatstvo Crkve se silno povecavalo propagiranjem praznovjerja, iskrivljavanjem Svetog Pisma u svoju korist i sirenjem straha od strasnih dogadjaja koji se trebaju uskoro dogoditi.

SMAK SVIJETA GODINE GOSPODNJE 1000-te bio je najuzasniji dogadjaj koji je ocekivao nasu Zemlju i njene stanovnike! Kako je evropsko stanovništvo tako lakovjerno i masovno vjerovalo u tu tvrdnju Crkve, nesto je vec samo po sebi razumljivo, s obzirom na veliku pobožnost, ali i veliko neznanje ljudi onog vremena. Osim toga, crkvena propaganda bila je tako silna, pa ne cudi sto je neuki puk povjerovao.

Evandjelja koja su govorila o "sadasnjem narastaju" koji ce zivjeti prije dolaska Sina Covjecjega na Zemlju i Sudnjeg Dana podrzavala su vjerovanje u kraj svijeta. Ali naravno onako kako ih je tumacio lukavi kler. Naime, Krist jeste rekao da "ovaj narastaj" neće proci prije nego On ponovo dodje na ovu Zemlju i dade svakom placu po njegovim djelima". Ali, On je nabrojao niz dogadjaja koji se imaju desiti prije Njegovog dolaska i dao je i niz znakova po kojima ce vjernici prepoznati da je to vrijeme blizu. Medjutim, Crkva je sve to uglavnom preskocila i iz cijelog konteksta izvukla recenicu o "sadasnjem narastaju" koji ce dozivjeti Sudnji Dan.

Ne treba zaboraviti, da su ljudi toga vremena bili nepismeni i neuki, jer je pismenost bila privilegija jednog dijela klera i najviseg staleza. Knjige i literatura izvan crkava nisu ni postojali. Jedina kategorija ljudi koji su imali pristup Svetom Pismu (Bibliji) bili su redovnici i nesto svećenstva. Oni su bili jedini izvor znanja i tumačenja Pisma, pa tako i prorostva o priblizavanju Kraja Svijeta. Da je kler zloupotrebljavao tu svoju prednost

pred neukim pukom poznata je cinjenica, koju dokazuje ponašanje Crkve kroz citavo tisućljeće i više. Držati ljude u neznanju i strahu najlakši je način da se njima vlada. Sve što je Crkva radila bilo je motivirano njezinom nezasićenom gladju za povećanjem i gomilanjem blaga, a s njime i moći. To se moglo vidjeti narocito prije, za vrijeme i nakon A.D. 1000.

Preko svojih svećenika i redovnika Crkva je razglasavala skorasnji Smak Svijeta, a za koji se pak ona sama nije ni malo pripremala. Što se prorećeni dan sve više blizilo panika je sve više obuzimala kršćanski svijet. Crkva nije to ni malo smirivala. No, ona je bila spremna da pomogne uplašenim vjernicima koji su se željeli otarasiti svojih zemaljskih dobara prije Sudnjeg Dana, a da bi si olaksali dušu. Pa i Krist je rekao da će bogati tesko ući u Božje Kraljevstvo i da će "deva lakše proći kroz iglenu usicu, negoli bogatas u Nebo". Mnogi kršćani koji su do tada ignorirali i odbacivali ovo Kristovo ućenje o zemaljskom blagu, sada su to najozbiljnije shvacali. Kako se godina 1000. blizila, oni su se sve brže odricali i lišavali svojih zemaljskih dobara. Kako? Jednostavno poklanjajući ih Kristovoj nevjesti na Zemlji – Njegovoj Crkvi!

I tako se desilo, da je tisuću i svetost samostana, opatija i biskupskih palaca zamijenila silna strka i metez. Vjernici su dolazili i odlazili, ne samo da ispovijedaju svoje grijeh e i tako se pripreme za Veliki Sud ne samo cisti, nego i siromasni, a ovo potonje su postali dajući i poklanjajući Crkvi sve što su imali. Dali su joj svoj novac, kuće, imanja i druge vrijednosti. Mnogi su postali totalni siromasi i beskućnici, jer što će im sve to kad će svijet uskoro propasti. Osim toga, podijelivši sve što su imali oni su stekli veliku zaslug u očima Velikog Suca.

Preko svog svećenstva i redovništva Crkva je rado primila sva ta zemaljska dobra od svojih podanika. Ona ih je uredno i propisno registrirala s potvrđama, svjedocima i sl. Ali, čemu sve te neduhovne radnje i administrativne mjere predostrožnosti? Da li kao dokaz pred Bogom na Sudnjem Danu, da se Smith u Engleskoj, Schmidt u Njemačkoj, O'Donovan u Irskoj ili Amundsen u Skandinaviji uistinu odrekao svoje zemaljske svojine? Naravno da ne, ni govora! Nego kao konkretan dokaz, da su sva poklonjena dobra otada pa nadalje – vlasništvo Crkve.

Koliko je Crkva zaradila zahvaljujući Sudnjem Danu godine Gospodnje 1000. bit će poznato tek na stvarnom Sudnjem Danu, kad će Bog "svaku tajnu iznijeti na vidjelo".

I konačno, nastupila je strasna noć zadnjeg dana mjeseca prosinca 999. godine. I kad je osvanuo prvi dan 1000-te godine i kad je prosao, a da se ništa strahovito nije dogodilo, mnogi kršćani su povjerovali da je Gospod Bog odgodio Veliki Obracun kao odgovor na njihove molitve. Kršćanski svijet je malo odahnuo, kad se Pravedni Sudac nije pojavio ni slijedećih dana. I kako se on nije pojavljivao mnogi su se počeli oporavljati od soka i osjećati žalost, ali i ljutnju što su sve podijelili i poklonili te ostali bez icega. Pohrlili su u crkvene centre da bi svoje dobili natrag. Ali, svugdje im je bilo rećeno, da to nije više njihovo! Na najveće zaprepaštenje i nevjerovanje vjernih podanika Crkve.

I tako se dogodilo najspektakularnije odricanje i poklanjanje u povijesti !

Posto Crkva nije vratila vlasnicima ono što je primila, usla je u novo tisućljeće bogatija nego ikada. Rezultat je bio taj, da su samostani, opatije i biskupije bile krcate svim mogućim dobrima, a njihovi stanari sve ugojeniji i pokvareniji.

Mudjutim, pogresno bi bilo misliti da je Crkva bila zadovoljna svojom bogatom "milenijskom zetvom" i da je sabiranje blaga za nju završilo. Vjernici, iako postedjeni kolektivnog suocavanja sa Gospodinom 1000-te godine i dalje su umirali pojedinaćno. A to je znaćilo, da i dalje treba solidno platiti dolje na Zemlji da bi se stekle zasluge gore na Nebu, Ova tradicija je prezivjela sok godine 1000-te i dalje je nastavljena s nesmanjenom revnosću od strane Crkve. Stavise, ona se u nadolazecim stoljećima silno razgranala i rasirila, pa je "sveta mati Crkva" postala poput dobro opskrbljena trznice gdje mozes kupiti sve što ti treba i ne treba.

Godina Gospodnja 2000-ta se priblizava. Tesko je povjerovati, da će kršćani na kraju 20. stoljeca slijediti primjer svojih prethodnika od prije 1000 godina i da će sva svoja dobra dati Crkvi. Ali, nikakva iznenadjenja nisu nemoguća.

I tako, iako se nije dogodio Sudnji dan vjernici su i dalje nastavili davati svojoj Crkvi, jer nikad se ne zna kad bi se Gospodin mogao pojaviti. Posljedice tog neprekidnog procesa zgrtanja svih vrsta materijalnih dobara u naredna 2,3 stoljeca novog tisućljeća bile su tako negativne, da su se neki odani i privrzeni sinovi Crkve poceli otvoreno buniti i negodovati protiv toga. I dogodilo se tako, da je papinsko krscanstvo dobilo fenomene poput sv. Franje Asiskog u Italiji i sv. Bernarda od Clairvouxu u Francuskoj.

Prvi korak Franje Asiskog ka svetosti bio je odricanje od odjece koju je nosio, pa onda odricanje od svih zemaljskih uzivanja i dobara i posvecivanje zivotu totalnog siromastva. Onda je osnovao novi crkveni red, po njemu nazvan "franjevci, cije je najupadljivije obilježje bilo siromastvo i odricanje od blaga ovoga svijeta.

U Francuskoj se pojavio Sveti Bernard i takodjer sebi odredio kao pravilo zivota totalno siromastvo. Nasli su se i sljedbenici, pa se rodio novi samostanski red. Ali sv. Bernard je propagirao svoje pravilo totalnog siromastva i izvan samostanskih zidina. On nije stedio kler i grmio je protiv obilja i bogatstva u kojemu su oni zivjeli. Kleo je Crkvu koja je napusti-la Kristovo ucenje i optuzivao ju da sluzi Mamonu (bogatstvu) umjesto Bogu. Osobito je napadao visoki kler i same pape zbog raskosi u kojoj su zivjeli, nazivajuci papinsku kuriju "lopovskom jazbinom". Inace, sv. Bernard nije bio samo protiv takve bogate i ugojene Crkve, nego i protiv heretika. Bio je njihov nemilosrdni neprijatelj i mnogi su zatvarani, muceni, osudjeni i spaljeni na javnim trgovima upravo njegovom zaslugom. Bio je strah i trepet za crkvene disidente. Crkva je brzo pocela kopirati njegovo postupanje s hereticima i u tome pronasla novi izvor prihoda. Jer, heretici su bivali razvlasceni od svoje imovine, ili su morali placati visoke globe, pa su oni tako postali vrlo profitabilni za Crkvu.

I tako je osudjivanje i spaljivanje inovjeraca imalo dva vidljiva efekta – 1. eliminacija opasnih od djavla inspiriranih ljudi i – 2. dodavanje novih dobara stalno rastucem bogatstvu Rimske Crkve.

U pocetku su potkazivanja i odavanja krivovjeraca bila sporadicna, a kazne relativno blage. A onda je doslo vrijeme, kad je "optuzba za herezu" pretvorila crkvene strukture u glomaznu i zastrasujucu masineriju u sluzbi pokvarenih i fanaticnih redovnika i svecenika. Nitko vise nije bio siguran. Bogati i imucni ponajmanje. Dovoljno je bilo samo jedno potkazivanje pa da izgube sve, a nerijetko i zivot. Za mnoge je bogatstvo postalo pravo prokletstvo, jer im je donjelo propast.

Dotadasnjim izumima za izvlacenjem i iznudjivanjem novca i drugih dobara, dodan je novi izum - Optuzba za krivovjerstvo -, ali puno opasniji i strasniji, jer je znacio tamnicu, muciliste i smrtnu kaznu. Gromovima anatema, izopcenja i zabrana prisustvovanja crkvenim obredima (interdict) pridruzili su se **krici iz mucilista i miris spaljenih ljudskih tjelesa.**

Odavanje krivovjerca bilo je obicno anonimno. Vrlo cesto nitko nije znao, da li je optuzenik uhicen zbog odstupanja od prave vjere (katolicke), ili zbog pohlepe za njegovom imovinom. Papa Inocencije III. dao je narocita uputstva po pitanju imovine krivovjeraca. U sluzbenoj knjizi papinstva – Corpus Juris – dat je ovaj detalj: /Imovina hereatika ima biti sva zaplijenjena i ona ide u crkvene trezore./

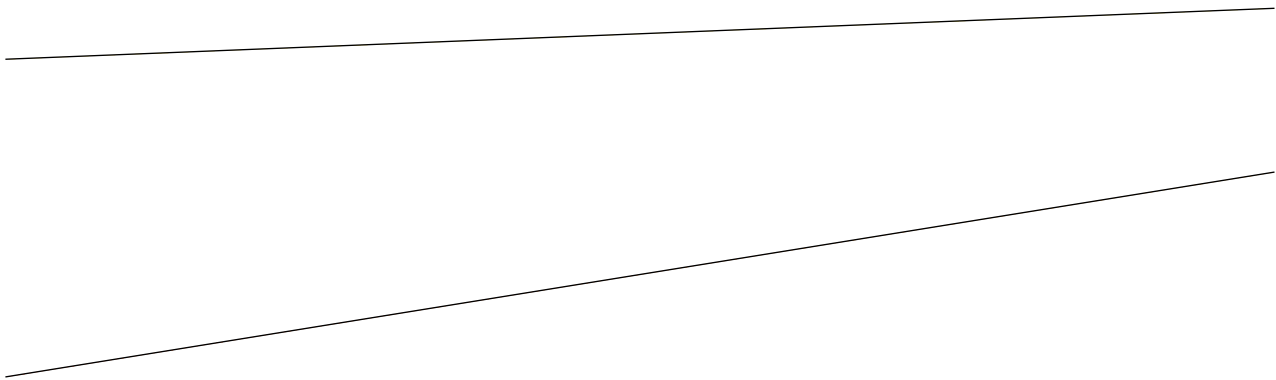
Ove papine instrukcije izvrsavane su svugdje gdje god je Crkva vladala, a svjetovne vlasti su u tome suradjivali s Crkvom. Pape su izricale izopcenja i anateme protiv svakoga tko bi povrijedio povlastice Crkve, a od toga nisu bile postedjene ni okrunjene glave. Osim papa i biskupi su mogli izopciti svakog svjetovnog vladara, koji bi odbio progoniti neprijatelje Crkve.

Sve je to donosilo fantasticne prihode kleru. Pape, kardinali i biskupi koristili su svoj položaj za "pravljenje novca" ne samo za Petrovu Stolicu, nego i za sebe. Njihove palate i dvorovi su puno kostali, a tu je bila cesto i brojna gramziva rodbina. Biskupi su postali poznati po svojoj pohlepi. tako je jedan biskup izopcio svog kralja, a kad je ovaj zatražio da biskup ponisti izopcenje ovaj je to i ucinio, ali uz cijenu – tanjur čistog zlata velicine biskupovog lica! Ako je svecenik bio ubijen biskup bi cijeli okrug stavio pod

“interdikt” (zabranadolaska u crkvu) sve dok zitelji ne bi sakupili novac za odredjenu kaznu.

Ali, pohlepa Crkve za novcem i zemaljskim blagom bila je neutaziva i nezasitna.

Svi ti nacini koje je ona koristila za zadovoljenje te neugasive zedji postali su tako ucestali, rasireni i skandalozni, da je to izazivalo sve otvoreniji revolt, negodovanje i pobune. Sve te zloupotrebe, zlocini i otimanja potaknuti gramzivoscju i pokvarenoscju konacno su doveli do i izazvali eksploziju pocetkom 16. stoljeca. Agonija bezbrojnih stradalnika diljem krscanskog svijeta bila je izrazena u krikju Reformacije.

Vatikanske Milijarde (4)

4. nastavak

7. Poglavlje

PLATI DA BUDES KRSCANIN – ZIV ILI MRTAV

Na kraju prvog tisućljeća Crkva je već imala nagomilano veliko bogatstvo. Osim teritorijalnih poklona koja je primila od raznih kraljeva tijekom 7. 8. i 9. stoljeca, njezino bogatstvo se povećavalo ponajviše zahvaljujući pobožnosti njenih vjernika.

Od 10. i 11. stoljeca njena ekonomija postaje sve više sistematizirana i ustaljena. U prošlosti prihodi su dolazili od siromasnih i poniznih koji su davali iz religioznih pobuda, dobrovoljno i neobavezno. Odsada pa nadalje, darivanja Crkvi postaju obvezatna. Pobožan svijet nije sada više davao za "ono sto su primili", nego za "ono sto još nisu primili". Oni su morali davati Crkvi zato što su bili njeni članovi. Nacelo nije bilo novo. Novo je bilo to, što je ono postalo bitan sastavni dio velike crkvene masinerije.

Pape su bili vrlo brzi, da ovu praksu ugrade u strukturu crkvenjastva koje je sve više raslo i sirilo se. Oni su sa samog "vrha" upravljali dobro isplaniranim operacijama sakupljanja novca u svekolikom krscanskom svijetu. U tome je jedan od najrevnijih papa bio Grgur VII. On je dao naredbu svojim Legatima u Francuskoj da – svaka kuća nastanjena krštenom osobom(ama) mora platiti godišnji porez od jednog denariusa Petrovoj Stolici u Rimu. On je jedan od kreatora tzv. cezaro – papizma, koji se najkraće definira kao oponasanje rimskih cezara od strane rimskih papa. A kako je papa opravdavao takovu "monetarnu politiku", odnosno oporezivanje? Pa naravno, uvijek i neprestano na isti način, tj. –"pravima koja imaju Petrovi nasljednici!"

Pape su povremeno trgovali i citavim kraljevstvima. Papa Martin IV. koristeci svoj autoritet i duhovni pritisak razvlastio je kralja Pedra Aragonskog i oduzeo mu Siciliju. Onda ju je poklonio Francuzu Karlu de Valoa pod jedinim uvjetom, da mu placa godišnji danak.

Papa Klement IV. učinio je još bolje 1265. Prodao je Juznu Italiju jednom Anzuvincu za godišnji porez od 800 unci zlata.

Papa Siksto IV. imao je ovaj običaj – često bi dao prikucati obavijest na vrata neke crkve. Kad bi svećenici i vjerni dosli vidjeti kakvu im poruku papa upućuje, saznali bi da se traži neka svota novca. Na kraju obavijesti stajala je opaska što slijedi u slučaju neposluha i neizvršavanja. A to je uvijek bilo isto – interdiktum – (zabrana služenja službe Božje i zatvaranje crkve), kao i suspenzija svećenika. Suoceni s takvom odmazdom i crkveni pastiri i njihovo stado bi ubrzo prikupili traženi iznos. Posto se ova taktika pokazala vrlo uspješnom i korisnom mnogi pape su ju prakticirali, ali i niza hijerarhija.

Ali sve te mjere, taktike i izumi nisu se pokazali dostatnima da bi donosili stalne i redovne prihode Crkvi. Zato su kreirana pravila za pripadnike Crkve. To su na prvom mjestu darovanja prilikom služenja mise. Ovaj doprinos za svećenike bio je najprije neobavezan. Ali kako je vrijeme prolazilo, to je postalo nepisano pravilo i kao neka dužnost vjernika, a od 13. stoljeca – svećenicko pravo. To svoje "pravo" svećenici su branili ovako – ako je neki stari običaj castan i hvalevrijedan, on ima silu zakona, a što bi moglo biti casnije nego da vjerni krscani daruju Gospodinu dio svog novca! Ima povelika doza cinizma u tome, kao uostalom i u mnogim drugim praksama Svete Majke Crkve. Ali, sto veci dobitak, to veca pohlepa. No, rezultat je bio taj, da su mnogi poceli izostajati s mise da bi izbjegli davanja. Zupnici su onda na razne nacine "disciplinirali" svoje zupljane, uglavnom novcanim kaznama. Kaznjavanje je postalo normalna stvar, ali ne samo za izostanak s mise, nego i za zanemarivanje postova i razne nemoralne cinove. Nizi kler je kaznjavao laike, a visi kler i laike i nizi kler.

Ali najucinkovitija stalna metoda izvlastenja novca i materijalnih dobara, bila je bez sumnje omrazena **crkvena desetina**. Vjernici su morali davati Crkvi desetinu svega sto su proizveli. Ali ne samo seljaci i farmeri, nego i trgovci, zanatlije, prodavaci i drugi. Svi neproizvodjaci su

desetinu davali u novcu. Crkveni i civilni zakoni bili su isprepleteni medjusobno i po tom pitanju bez milosti.

Seljaci su morali donositi svoje "desetke" u kuce svećenika. Mozda je zanimljivo kako su svećenici o svemu vodili racuna, pa tako napr. lako pokvarljivi proizvodi poput mlijeka, donoseni su u trajnijem stanju – kao sirevi. Ovaj namet je tako raspalio neke seljake, da su ovi pribjegli nekim nekrscanskim postupcima. U Engleskoj u Exeteru seljaci su d o s l o v c e shvatili i primijenili rijeci svećenika, da njihovi darovi "idu Bogu". Engleski biskup Quivil zapisao je krajem 13. stoljeca ovo:... umjesto da se drze starog obicaja u donosenju najboljih sireva..... neki zlobni farmeri donosili su mlijeko u crkvu "direktno Bogu" i posto nije bilo nikoga da ga primi, izlili su ga pred oltarom..... U svom revoltu spram Crkve Bozje.

U vremenima oskudice mnogi farmeri, tezaci, zanatlije i dr. izbjegavali su davanja i placanja na razne nacine i kad je to poprimilo masovnije razmjere, svećenici su to proglasili smrtnim grijehom. Tako je to bilo sa omrazenom crkvenom desetinom. Ali osim davanja desetine za vrijeme zivota, vjerni su morali davati i kad bi umirali, te kad su bili mrtvi. Kako? Pa ovako: covjek bi u svojoj oporuci ostavljao Crkvi deseti dio svog nasljedstva/imovine, ali i nasljednik je morao dati desetinu od svog nasljedstva. Jer, kaze Crkva, "i najpobozniji njeni clanovi ponekad su propustili izvršiti svoju obavezu". Tako bi dug bio namiren. Ovo je bila tzv. "smrtoznina" i ona je visila kao teski mlinski kamen nad imovinom svakog mrtvog clana Crkve.

I tako je grabezljivost i otimacina Crkve i njenog klera dosegla necuvene razmjere. Uzimanje Dese-tine nije cak mimoislo ni prosjake i gubavce. A sto je bilo s prostitutkama? Bataljon teologa nezenja raspravljao je o tome i odlucio, da Sveta Mati Crkva ne moze primiti doprinos "najstarijeg zanata na svijetu" u svoje cestite kase i sanduke. Ali,... dodali su oni (i sad evo pravog teoloskog "bisera") samo tako dugo, dok su te posrnule nesretne zene bile u nepokajanom stanju.

Osim svih ovih iznudjivanja postojao je jos jedan nacin na koji je Crkva stjerala prihode i bogatstvo. To je bila konfiskacija imovine krivovjeraca. Tu je Inkvizicija narocito bila neumoljiva i bez milosti.

Doduse i svjetovne vlasti su podupirale Inkviziciju, jer je dio konfiscirane imovine isao i njima, vec prema uzajamnom dogovoru. Nije stoga cudno sto su za herezu najcesce optuzivani bogati i imucni ljudi, a ne sirotinja. U Spanjolskoj u kojoj je postojala vrlo brojna zidovska populacija, Inkvizicija je uglavnom birala bogate Zidove i prakticki ih polako istrebljivala, posto su oni bili narod "koji je razapeo naseg Gospodina". Poznati su slucajevi citavih zidovskih zajednica koje su doslovce desetkovane, stanovnistvo poubijano ili protjerano, a njihova imovina pripala Crkvi i kralju. Spanjolski muslimani – Mauri – takodjer su bili na udaru, ali vise kao nevjernici koji ne priznaju Isusa negoli kao heretici. Inace, Spanjolska Inkvizicija bila je okrutnija i necovjecnija i od same Rimske Inkvizicije. Veliki Inkvizitor Thomas de Torquemada dao je u Toledu spaliti 2000 Zidova u samo nekoliko dana.

Zidovi su inace narod koji je stoljecima trpio progona i zlostavljanja upravo od ruke papinstva. O kakav strasan grijeh prema Izabranom narodu nose na sebi nasljednici sv.Petra – Zidova!

Ali idemo dalje s opisom iznudjivanja novca od vjernih. Mocno oruzje bile su Interdikcija (zatvaranje Crkve) i Ekskomunikacija (izopcenje iz Crkve). I u tome je svjetovna vlast suradjivala s Crkvom. Tako na primjer ako je izopcenik ostao nepomiren i van Crkve citavih godinu dana, trebalo ga je prinuditi da trazi oprostaj tako, sto bi mu se oduzela imovina. Jer, i nevracanje u Crkvu pretpostavljalo je mogucu herezu. Izopcenik koji se ne bi vratio u Crkvu duze od 40 dana morao je platiti globu od 40 livri. Svećenici su poticali i silili vjernike da si kupe "bijeg i spas od izopcenja" sto su mnogi i cinili u panicnom strahu od tih strasnih kazni – izopcenja i prokletstva – a koje su znacile siguran put "ravno u vatru pakla". A sto je bilo najgore, covjek je mogao biti izopcen i za najbanalniju gresku.

Ali, jedna od najvećih zloupotreba izopcenja bila je – izopcenje i susjeda nekog izopcenika! A rezultat je bio ovaj – kad bi konacno obitelj izopcenika bila prognana i njegova imovina oduzeta, tuce njegovih susjeda bilo bi kaznjeno na slican nacin "jer je zlo zarazno".

Izopcenja i anateme koji su pljustali na sve strane bili su rezultat neizmjerne pohlepe papa i njihovih svećenika. Oni su postali tako cesti i skandalozni, da su se ljudi poceli sve vise zaliti i buniti protiv njih.

Veliko bogatstvo koje je Crkva stekla na te nacine dosegao je takove razmjere, da je veci dio Evrope bio gotovo paraliziran posto je Crkva izrazito parazitska ustanova. Ekonomska snaga Svete Majke Crkve bila je takva, da je polako ali neizbjezno paralizirala vitalne strukture krscanskih zemalja Evrope. Ona se sve vise pretvarala u instituciju talijanskih papa i njihovih rodjaka, te talijanskih feudalaca za sistematsku pljacku Evrope. Italija se razvijala i napredovala usprkos politicke rascjepkanosti i razjedi-njenosti, dok je Evropa nazadovala.

(op.prev. 97% svih papa bili su Talijani).

Tako je Crkva postala smrtonosni teret koji je nakon dugog odlaganja izazvao takav revolt, da je on eksplodirao jacinom potresa. Potresa koji je uzdrmao citavu Evropu, a koji je dosao prikriiven i neocekivan u redovnickoj odjeci jednog nezadovoljnog pripadnika te iste Crkve. Ovaj uznemireni i raz-ljuceni njemacki redovnik prikucao je svoje Teze na vrata jedne njemacke crkve i uzdrmao temelje Rimske crkve, tako da su udarci njegovog cekica odzvanjali Evropom u narednim stoljecima. Taj redovnik je bio Martin Luther.

Vatikanske Milijarde (5)

5. nastavak

8. Poglavlje

SVETI MASOVNI TURIZAM ZA SVE NARASTAJE

I desilo se tako, da je pocetkom godine Gospodnje 1300.-te Petrov nasljednik papa Bonifacije VIII. obznanio slijedece – posjecivanje crkava sv.Petra i Pavla u Rimu i to od Bozica do Bozica svakih 100 godina pocevsi od upravo nastupile 1300. donosi krscanima potpuni oprost od svih njihovih grijeha. To je bilo nesto dotada jos necuto. Tko bi mogao tomu odoljeti?

I tako je Burgher Mackiren iz Skotske, Manfredo Domino sa Sicilije, grof Stanislaw iz Poljske, senor Oliveras iz Spanjolske, Olafson iz Skandinavije, signore Bernini iz Firenze, Charles Manfroide iz Pariza... ..i tisuce drugih iznenada krenulo u istom pravcu i s istim ciljem – u Rim, u Sveti grad.

Sto je potaknulo Papu Bonifacija da iznenada donese takvu obznanu? Kakvo otkrivenje je dobio, pa da je tako sirom otvorio vrata nebeskih riznica? Vrlo jednostavno – naime, doslo je vrijeme kad su hodocasca i poboznosti Petrovu grobu silno opali, a zlatni dani najezde naivnih Saksonaca nepovratno prosli. Dodatna zalosna cinjenica je bila i to, sto su lokalne hijerarhije diljem krscnskog svijeta postale bogate i ugojene, dok je sveti otac u srcu Rima bio sve siromasniji. Riznice sv.Petra su bile gotovo prazne i nesto je trebalo uciniti. I jednog dana Providnost je nadahnula papu Bonifacija. Preko jednog starca od stoti-njak godina. Ovaj, posto je poljubio njegovo stopalo, rekao mu je, kako je i njegov pradjed dosao u Rim prije sto godina da dobije oprost od sv. Petra. Cuvsu to, Bonifaciju je sinula ideja i zahvalio je Bogu sto mu je to receno na samom pocetku novog stoljeca. Buduci covjek od akcije, odmah je objavio Jubilej ili **Jubilarnu Godinu 1300.** Na cudjenje, veliku radost i divljenje svih u Rimu.

Dobra djeca Majke Crkve nisu htjela propustiti ovakvu zivotnu priliku za oprostjenje svih njihovih grijehova i nisu oklijevali poci u Rim. Iz svojih sela, gradova i zemalja tisuce su krenule put Rima. Evropa je dozivjela masovne pokrete kao nikad dotada i sve to zbijeno u jednu kalendarsku godinu. jedan suvremenik ocevidac je izjavio da je znalo biti i do 200.000 hodocasnika dnevno u Rimu. Mnogi su bili naprosto pregazeni u opcoj guzvi i metezu. Ali, hodocasnici nisu dolazili u Rim samo po oprostjenje i odrijesenje od grijeha, nego i da odaju svoju zahvalnost sv. Petru i Pavlu. Ne samo u molitvama, nego i u srebrenjacima i zlatnicima. Kardinal Gaetano papin necak kaze, da je njegov ujak Bonifacije dobio vise od 30.000 zlatnih florina od oltara sv. Petra i preko 20.000 od oltara sv. Pavla. A on kao papin necak je pouzdan izvor, zar ne? Povjesnicar Ventura kao ocevidac koji se i sam molio kod svetih oltara opisuje, kako su dva cuvara danonocno stajali i sakupljali bezbrojne novcice kojima su oltari bili zasipani. Jubilarna Godina pape Bonifacija postigla je fantastican uspjeh i riznice sv.Petra su bile obilno popunjene.

Ali Bonifacijevi nasljednici su se duboko zamislili. Naime, neki od njih se nisu mogli ni nadati da ce vidjeti pocetak novog stoljeca, sto zbog starosti, to i zbog usestalog obicaja onog vremena, da se zivoti papa skracuju uz pomoc otrova ili bodeza. Osim toga, i pohlepni i zavidni necaci su znali svoje ujake i striceve pape naprasno poslati na onaj svijet. I tako pocetkom 1343.g. papa Klement IV. izdaje Bulu u kojoj obznanjuje, da zbog kratkotrajnosti ljudskog zivota skracuje razmak izmedju 2 Jubilarne Godine sa 100 na – 50 godina. Onda 1346. izdaje novu Bulu u kojoj tvrdi, da on ima kontrolu nad buducim zivotom. Pa tako on moze narediti andjelima, da oslobode iz cistilista duse i onih koji ne bi stigli u Rim nego bi umrli na putu. Ova Klementova obavijest postigla je golem uspjeh, jer treba podsjetiti da su putovanja u ono vrijeme bila opasna i riskantna. Vecina je putovala pjesice, tek poneki na konjima, razbojnici i lopovi vrebali su u zasjedama, a glad i bolesti su napadali citavim putem. Da stvar bude gora, jos se pojavila i Crna Smrt (kuga) koja je desetkovala pucanstvo Evrope. Sve u svemu, svaki

deseti hodocasnik mogao je racunati da ce se kuci vratiti ziv. Ipak i usprkos svemu tome i ovaj 2. Jubilej napunio je papinske riznice iznad svih Klementovih snova i nadanja.

Ali mnogi nisu mogli doci u Rim po oprost usprkos njihovoj ceznji. Papa je slusao, razmisljao, i u svojoj ocinskoj brizi za duhovno dobro svoje udaljene djece dosjetio se rjesenju. Naime, i oni mogu dobi-

ti oprost grijeha i to bez putovanja u Rim.. Kako? Jednostavno tako, da plate koliko bi to nepoduzeto putovanje kostalo, a sto se moglo lako izracunati. Zahvaljuci papinom shvacanju i razumijevanju da nas uvijek nesto moze sprijeciti u dobrim nakanama, ustanovljena je praksa "izuzece od hodocasca".

To je papa zapocео s okrunjenim glavama – kraljem Engleske, Francuske, Ugarske i Cipra. Ovi kraljevi i kraljice su se papi kraljevski i zahvalili za postedu od napornog i dugotrajnog putovanja i to sa darezljivim posiljkama solidnog zlata i srebra. Papin veleposlanik na Siciliji prvi je sproveo ovaj napatuk. On je izuzeo od hodocasca tridesetak osoba, tako sto su one platile onoliko, koliko bi eventualno putovanje kostalo. Zbog svih prednosti i koristi koje su imale obje strane, i crkvena i pokajnicka, ova praksa je brzo sazivjela i rasirila se krcanskim svijetom.

Fantastican uspjeh Jubilarnih Godina potaknuo je hijerarhiju i u drugim zemljama da kopira pape i slijedi njihov primjer. Tako su biskupi i nadbiskupi proglasavali Jubileje sa istim oprostima koji su se inace dobijali samo u Rimu. To je vec postalo vrlo neugodno za pape, pa je papa Martin V. zaprijetio izopcenjem svakom biskupu koji bi proglasio bilo kakav Jubilej. Po njegovoj prosudbi njima su bili dostatni redovni lokalni prihodi.

Jubilarna 1450. bila je opet vrlo uspjesna i plodna. Prihod je bio toliki, da je papa Nikola V. dao iskovati prigodan novac nazvan "jubilarac". Papa Pavao II. godine 1470. skratio je razmak izmedju dva Jubileja sa 50 na 25 godina. Da bi stimulirao dolazak hodocasnika u Rim (jer ih je previse ostajalo kod kuca zbog "izuzeca") on je ukinuo sve druge dodatne oproste. Ali usprkos ovim mjerama Jubilej 1475. nije postigao narocit uspleh.

Ipak, ova praksa "izuzeca oh hodocasca" je i dalje nastavljena. Crkvi su od toga pristizali pozamasni iznosi koji su ovisili o statusu, bogatstvu i dostojanstvu "izuzetog hodocasnika" i kretali se od cetiri zlatna florina za vise plemstvo i svecenstvo do jednog florina za obican puk.

Za vrijeme Jubileja godine 1500. vladajuci papa Aleksandar VI. (Borgia) poznat po svojoj pohlepi za novcem i nemoralnosti, odlucio je dodati neke novotarije za hodocasnike. Pa je tako uveo ceremoniju "otvaranje svetih vrata", a da nikome nije bilo jasno sto je to ustvari. Nakon uzaludnog trazanja takvih vrata u bazilici sv. Petra, papa i njegovi arhitekti su na brzinu prepravili i udesili jedna vrata kako nadolazeci pokajnici ne bi bili razocarani. Da bi zaradio sto vise Aleksandar je uveo i druge novosti, pa je bazilika sv. Petra postala prava "burza" na kojoj su prodavani, preprodavani i razmjenjivani oprosti i otpusti, zasluge i druge religiozne privilegije. Petnaest stoljeca ranije Krist je rastjerao trgovce iz Hrama, optuzujuci ih da su Bozju kucu pretvorili u razbojnicku spilju!

Nezadovoljan s prihodom Aleksandar je 1501. pocео sakupljati novac po Evropi i to tako, sto je posvuda razaslao svoje legatе da prodavaju i rasprodavaju **indulgencije** (oprostajnice).

Godina Gospodnja 1500. bila je zadnja Jubilarna Godina prije Reformacije. Besramna prodaja indulgencija po Njemackoj, kao i druge zlouporabe i pokvarenost u Crkvi bili su veliki "trn u oku" jednom njemackom redovniku. Sve to potaklo ga je da prikuca svojih 95 Teza na vrata katedrale u Wittenbergu.

9. Poglavlje

CUDA NA PRODAJU

Ljudi vole cuda i ceznu za njima. Crkva je i to iskoristila za stjecanje prihoda. Otkad je crkvena praksa komercijalizacije "cuda" postala najzahvalniji izvor novca, vrlo brzo se pokazalo da sto je neobicnije i spektakularnije "cudo", to je veci i prihod njegovog promicatelja. Profitabilnost cuda ovisila je ne samo o neobicnosti dogadjaja i njegovog cudotvorca, nego i o koristima koje su imali oni koji su u njih vjerovali. Jer, za vjerne cuda su bila dokaz Bozje intervencije u narocitim prilikama.

Ova eksploatacija individualne i kolektivne lakovjernosti krcanskog svijeta bila je za Katolicku crkvu neizmjerно unosna. Bozja darezljivost i intervencije mogli su biti dijeljeni i pokazani u nebrojenim situacijama i okolnostima. Tijekom Srednjeg vijeka i kasnije, cuda, cudotvorci i Bozje intervencije bili su veoma raznoliki i raznovrsni. Oni su odrazavali narav, vjerovanje i mentalitet onih koji su bili pod

njegovim utjecajem, ali i duh crkve u kojoj su cuda nastajala. Osvrnut cemo se na samo nekoliko karakteristicnih koji vec "sami po sebi" dovoljno govore o njihovoj naravi, ali i kako su se oni preokrenuli u dogadjanje kojima je Crkva bogato profitirala.

Jednog dana zitelji mjesta Aspe u Francuskoj izvršili su iznenadan napad na svoje susjede u mjestu Saint-Savin. Da bi ih sprijecio i zaustavio u zlu naumu, opat iz Saint-Savina popeo se na drvo i izgovorio odgovarajuću molitvu, te tako paralizirao napadace, da su bili poubijani bez ikakvog otpora. Kad je papa cuo o masakru, bacio je interdict na Saint-Savin. Rezultat je bio 7-godisnje prokletstvo nad mjestom u vidu neplodnosti žena, stoke i njiva. Da bi dobio odrjesenje, Saint-Savin je pristao placati papi godisnji danak od 30 sua, a koji je vjerno placao sve do Francuske Revolucije 1789.g.

1120. godine biskup iz Laona ekskomunicirao je (izopcio) gusjenice koje su pustosile biskupiju, a zahvalni seljaci su ga za to nagradili na razne nacine.

Dok je sv. Bernard propovijedao u Foigny –ju bio je stalno prekidan rojevima dosadnih muha. Izgubio je svoje svetačko strpljenje i ekskomunicirao ih. Slijedeceg jutra rojevi muha su nadjeni mrtvi, a primljenu nagradu sv. Bernard dao je najblizem samostanu.

1451. biskup iz Lausanne odredio je sudjenje mnoštvu pijavica koje su ugrozavale ribe u jezeru. Odredjeno im je, pod prijetnjom ekskomunikacije, da se skupe u pripremljeno mjesto sto su one i ucinile. Zahvalni ljudi obilno su darivali Crkvu.

1480. crkveni sud u mjestu Autun izopcio je vojsku gusjenica i odredio lokalnim svećenicima da ponavljaju anateme sve dok gusjenice ne budu unistene. Slijedece godine u mjestu Macon izopceno je veliko mnoštvo puzeva. 1516. u Normandiji svećenici su izopcili agresivne skakavce i komarce.

Bartholomew Chassance koji je zapisao brojna takva "sudjenja i izopcenja" izjavljuje da su ona bila zakonita i korisna, a to dokazuju i obilnija darovanja Crkvi u Desetinama i florinima. A sto je bilo vise stetnih i napasnih, muha, komaraca, gusjenica i skakavaca te njihovih izopcenja, anatema i sudjenja, to je puk obilnije darivao svoju Crkvu. I po onoj cistoj logici, najezde napasnih zivotinjica bile su vrlo pozeljne, ali – samo za Crkvu.

Medjutim, Crkva je puno vise profitirala kad bi autenticki sveci stupili u akciju. Spomenut cemo samo nekoliko najbizarnijih slucajeva. Dakle, na zapovijed sv. Stanislava neki Petar koji je bio mrtav, ustao je iz groba i pojavio se na sudu kao svjedok u prodaju nekretnine. Nakon sudjenja je zadovoljna strana je dostojno nagradila lokalnu crkvu i to sa popriličnim dijelom dobivene nekretnine.

U 13. stoljecu sv. Antun u Italiji cuo je, da je njegov otac u Liabonu osudjen za umorstvo. jedan andjeo prenio ga je u Liabon. Tamo je sv. Antun pitao umorenog covjeka – da li je istina da ga je ubio njegov otac? Mrtvac je odgovorio negativno i Antunov otac je bio oslobođen. Antuna je andjeo vratio natrag u Italiju. Nad njegovim grobom sagrađena je crkva koja je postala mjesto hodocasca, gdje hodocasnici i danas odlaze i ostavljaju bogate darove.

Sv. Vincent Ferrier (1357-1419) ucinio je jos bolje. U toku svoje propovijedi dobio je krila i odletio u zrak, te obisao vise mjesta gdje je utjesio umiruće. U Pampeluni je jednoj umirućoj zeni rekao, da ce joj pribaviti oprostjenje s Neba ako ispovijedi svoje grijeh. Ona je pristala, a sv. Vincent je napisao pismo kako slijedi: - Brat Vincent moli Sveto Trojstvo da daruje ovoj grijesnici oprostjenje grijeha. – Pismo je odletjelo ravno u nebo, a nakon kraceg vremena palo natrag. Na njemu je pisalo: - Mi, Sveto Trojstvo, zamoljeni od naseg Vincenta, darujemo grijesnici oprostjenje i ona ce biti u raju za vrlo kratko vrijeme! Da bi se zadovoljio cinizam onih sumnjicavih i manje lakovjernih, dogadjanje je bio potvrđen od strane nikog drugog do – papina sobara. On je dao potvrdu ove "cinjenice" i uz to jos i imena 14 visokih prelata koji su to posvjedocili.

Ovaj dogadjanje je izazvao pravu epidemiju "nebeskih pisama", koja su zacudo uvijek stizala kleru. Ta pisma su dosegla izuzetno visoku cijenu.

I nepoznati "sveci" su cinili cuda. U Salamanki je postojalo cudno zvono, koje je zvonilo "da upozori ljude na dolazecu cudo". To se najcesce dogadjalo kad bi darivanja u katedrali bila manja od ocekivanih.

Sto se tice crkvenih zvona moramo spomenuti ovaj cuveni slucaj. Kad je papa Aleksandar IV. skinuo kaznu ekskomunikacije, sva zvona crkve u Avignonetu pocela su zvoniti "sama od sebe". I ne samo to, nego su zvonila cijeli dan i noc iako se nisu mogla cuti skoro 40 godina! Ovo svjedocanstvo su dali stanovnici Avignoneta iz 1293. godine, a papa Pavao III. spomenuo je dogadjanje u svojoj Buli iz 1537.

Sve ove manifestacije u vremenu u kojem su se "dogodile" bile su uzimane vrlo ozbiljno. One su se dogadjale zahvaljujuci svecima. I kako su se kroz generacije umnozavali sveci i njihova cuda, tako su se umnozavala i njihova svetista. Svetiste kao mjesto narocite pobožnosti je pravi magnet za hodocasnike. A oni nikada ne dolaze praznih ruku i bez darova, cak ni oni najsiromasniji. Zato su svetista uvijek bila ukrasena i zlatom i srebrom i dragim kamenjem, ali i darivana obiljem novca.

Zato su pobožnoati svecima postale siguran i obilan izvor blaga za Crkvu u cjelini i zasebno za njezin kler. Treba podsjetiti, da je citava Evropa bila nacickana svetistima, a hodocasca su bila obavezan oblik pobožnosti stoljecima, tako da je to znacilo neprekidan dotok prihoda Crkvi.

Vatikanske Milijarde (6)

6. Nastavak

10. Poglavlje

BURZA OPROSTA

Iako su cuda, cudotvorci, hodocasca i Jubileji proizvodili i donosili velike prihode Crkvi, ipak su bili nepredvidljivi i rizicni, pa prema tome i nesigurni i nepouzdati. Zato je trebalo smisliti nesto sigurnije i solidnije, da bi prihodi dolazili redovno. A to nesto je zapravo bilo papama na dohvat ruke. A to je ta cudesna moc Petrovog nasljednika i Kristovog namjesnika da "svezuje i razvezuje" na Zemlji. U ocima krskana to je bila velika povlastica za njihovo rasterecenje od svih mogucih grijeha, a u rukama papa neiscrpno sredstvo za neiscrpu primjenu. Medju ostalim radnjama ta je moc pokazala svoju punu djelotvornost u praksi kupo-prodaje **oprostajnica** iliti ***i n d u l g e n c i j a***. Da pojasnimo, to su oprosti svih grijeha, i onih buducih, koji se mogu kupiti za odredjenu svotu novca.

U pocetku oprostajnica je bila vrlo bezazleno oruzje u duhovnom naoruzanju Crkve i vrlo rijetko koristeno. Ona je bila smisljena tako, da pomogne pokajniku kao otpust nakon ispovijedanja grijeha. Ali posto su svecenici poceli to zloupotrebljavati, papa je odlucio da to pravo zadrzi samo za sebe. Kao i mnoge druge crkvene prakse i ova se tokom vremena izopacila. U pocetnom stadiju ona je bila jedna povlastica koja se darivala vrlo rijetko i stedljivo i samo u izuzetnim prilikama. U 11. i 12. stoljecu bio je velik dogadjaj kad bi papa darovao oprostaj-nicu od samo sedam dana oprosta.

Ali, doslo je vrijeme Krizarskih ratova i oni su bili faktor koji je indulgenciju gurnuo u prvi plan. Da bi potakli ljude da stanu pod zastavu svetog kriza, pape su poceli dareljivo i siroke ruke dijeliti indulgencije. Nakon oslobodjenja Kristova groba u jeruzalemu, indulgencije su se okrenule protiv neprijatelja Crkve u Evropi. Navest cemo samo dva primjera: papa Urban VI. naredio je da se Engleska bori protiv Francuske, posto je Francuska podrzavala njegovog suparnika papu Klementa VII. Da bi stimulirao dobrovoljce Urban je obecao potpune oproste svakome tko uzme oruzje za "njegovu stvar"; papa Ivan XXII. ucinio je istu stvar proglasivsi "krizarski rat" protiv Napulja, koji je podrzavao njegovog protivnika anti-papu Grgura, itd.

Posto su se indulgencije pokazale izuzetno profitabilnima svi su zeljeli tu privilegiju, pojedinci, crkveni redovi i mjesta. Njihova prodaja imala je razlicite oblike i nacine. Na primjer, posjecivanje nekog svetista i crkve nekog sveca moglo je donijeti puno oprosta, ako se ne zaboravi ostaviti opipljiva zahvalnost tom svecu. A svaka opetovana posjeta povecavala je broj i duzinu oprosta. Tko bi tomu odolilo? Hodocasnici su doslovce opsjedali neke crkve i svetista. Sve je to s vremenom doseglo takve dimenzije, da su indulgencije prakticki postale "masine za proizvodnju novca".

Mala crkva u kojoj je Franjo Asiski imao viziju bila je obogacena novom vrstom indulgencije nazvanom "koliko-toliko". To je znacilo, da svatko tko posjeti crkvu u mjesecu kolovozu u narocitom svetom danu dobiva plenarnu ili punu oprostajnicu s v a k i p u t a kad udje u crkvu. Pa sad, sto vise puta udjes u crkvu, ali ne praznih ruku, to vise oprosta dobijes. Ne treba se cuditi, da je ova malena crkva u Portiunculu postala jedna o najposjecenijih. Ali ova moda je postala predobra, a da bi ostala ogranicena samo na Portiunculo. I ostali franjevci su pozeljeli imati tako nesto, pa je uskoro svaka franjevska crkva imala svoj Portiunculo-Dan.

Usprkos njihovu zavjetu siromastva i odricanja srebro-ljublje je nadvladalo i ugasilo taj svecani zavjet. Ali i druge redovnicke zajednice nisu mogle odoljeti ovom izazovu, pa su i dominikanci, karmeliti, augustinci i drugi slijedili njihov primjer.

Zatim dalje, smislen je i tzv. "povlasteni oltar". Papa je rekao, da sluzenje mise za tim oltarom u korist neke duse moze odmah osloboditi tu dusu iz cistilista. Uskoro je svaka crkva bila opskrbljena i ukrasena takvim oltarom i sluzenje takovih misa se silno rasirilo. Svaka obitelj je zeljela pomoci izbavljenju dusa svojih dragih pokojnika iz vatre cistilista, ma koliko-god to kostalo. I na tome se nije stedjelo. Mise za mrtve su postale nepresusan izvor prihoda za Crkvu, pa nije cudno da je Latimer u 16.stoljecu grmio: "Dolje cistiliste i mrtvacke mise koje prazne djepove, a gore Krist koji oduzima grijehe svijeta".

Apsurd je isao tako daleko, da je proglaseno da tzv. "svete stube" u Rimu (koje su navodno one iste na kojima je Krist stajao pred Pilatom) donose neizmjernu dobit dusama u cistilistu. Postaje "kriznog puta" takodjer u Rimu bile su pune kompletnih oprosta i krsceanin je mogao skupiti i do stotinu godina oprosta u jednoj kalendarskoj godini.

Kako su vremenom indulgencije rasle brojcano, tako je rasla i njihova duljina i apsurdnost. Cak su i najpobozniji poceli sumnjati u njihovu djelotvornost. Ali njihova ekstravaganci-ja se i dalje nastavljala. Tako je papa Leon X. u godini 1513. darovao kapeli sv. Anunciate u Firenci povlasticu da svi koji ju posjecuju svake subote mogu steci tisucu godina oprosta. Cak i nakon sto je koncil u Tridentu odredio ogranicenja takvom neumjerenom dijeljenju duhovnih povlastica, praksa se nastavljala i dalje. Djelomicni oprosti, puni oprosti, za jednu godinu, tri, pet, deset, sto i vise godina, oprosti Svetog Duha, oprosti Kriznog puta, Pilatovih stuba, Apostolskih blagdana, nedeljni, Bozicni, Uskrsni, oprosti na crkvene blagdane.....itd. Lista bi bila predugacka za nabranjanje.

Velicina i dimenzije blaga kojeg su tokom stoljeca indulgencije donijele Crkvi naprosto se ne mogu izracunati ni izmjeriti. Njihov uspjeh je bio velicanstven. Njihova uporaba, zlouporaba i uvredljivost sluzila je samo jednom cilji, a to je povecanje prihoda i blaga Crkve. Ne manje vazno bilo je pokretanje, usmjeravanje i kontrola sirokih masa.

Dominantan faktor srednjovjekovne povijesti u Evropi bila je stalna borba papinstva sa svjetovnim vladarima za prevlast. U toj borbi svjetovna vlast je bila uskracena za duhovna oruzja koja su bila u rukama papa. Jedno od njih su bile i indulgencije. Osim toga, pape su mogli po volji proglasiti Krizarski rat, pa su princevi, kraljevi i carevi morali dobro promisliti prije nego li se usprotive rimskom Pontifu.

Osvajanja, istrazivanja, pokrstavanja i dominacija nad poznatim i nepoznatim zemljama i rasama bila su znatno ubrzana duhovnim oruzjem Crkve, medju kojim su indulgencije bile vodece. One su odigrale najveću ulogu u oblikovanju kljucnih dogadjaja u povijesti Evrope. Ako i jesu u vrlo rijetkim prilikama imale pozitivnu ulogu i djelovanje, ipak su najvise doprinjele ogromnoj pokvarenosti i izopacenosti Crkve. Njihova prodaja za novac postala je jedan od najvećih skandala u krsceanstvu. Vise nego gramzivost samih papa, izopacenosti ove cisto profilerske prakse doprinjela je pokvarenost svecenstva i redovnika uvijek spremnih da se dokopaju novca na bilo koji nacin. Kako sv.Petar gleda na to koristenje svog imena za bogacenje nije nam poznato. Ali nam je poznato sto je veliki Apostol rekao covjeku koji mu je ponudio novac za jednu duhovnu povlasticu: a Petar mu rece:"Neka ide u propast tvoj novac zajedno s tobom, jer si vjerovao da dar Bozji mozes dobiti za novac". (Djela Apostolska 8.20)

A kako Svevisnji gleda na trgovinu Njegovom milosci, prastanjem i spasenjem? Vrlo strogo! A to cemo i saznati ako ne prije, a ono u veliki i strasni Dan Suda – Dan Gospodnji.

Naravno da su krsccani desetljećima svugdje negodovali i mrgodili se protiv pokvarenosti svecenstva i njegovih nekrscanskih praksi.

I onda konacno, dosao je protest, otvoren i snazan. Kao sto to cesto cini, Providnost je i ovaj puta za veliki zadatak izabrala malog covjeka. Mali njemacki uznemireni redovnik izrekao je glasno i jasno ono sto ga je silno tistalo i ljutilo – "Rimska crkva je od Bozje milosti nacinila sramnu trgovinu!" On je tu praksu prodaje oprosta nazvao teoloskom monstruoznosci. Taj redovnik, dr. Martin Luther 31. listopada 1517.g. prikucao je svojih cuvenih 95 Teza na vrata crkve u Wittenbergu i tako se usprotivio onome pred kojim su drhtale i okrunjene glave – rimskom papi. Bio je to sudbonosan dan za krsceanstvo.

Papa Leon X. dao je nadbiskupu grada Meinza dozvolu (1517.g.) da prodaje indulgencije i

tako namiri svoje dugove, sto je tada u Njemackoj bila uobicajena praksa. Dominikanski fratar J. Tetzel koji je bio ujedno i papin delegat, trgovao je indulgencijama u okolici Wittenberga. Rezultat Lutherovog gadjenja nad tom praksom izazvao je konacno ono sto je bila

11. Poglavlje

CRKVA POLAZE PRAVO VLASNISTVA NAD AMERIKAMA

Papa Aleksandar VI. (1492-1503) Sluga Slugu Bozjih, kao vikar ili namjesnik prijestolja sv. Petra bio je ne samo nasljednik autoriteta svih svojih prethodnika, nego i njihovih dekreta, tvrdnji i dogmi utemeljenih na zlokojnoj Konstantinovo Darovnici, koja je bila izvoriste svih papinskih zahtjeva za teritorijalnim suverenitetom. I morala je biti izvrsavana i sprovedjena onako, kako su ju tumacili njezini glavni cuvari – rimski pape. I tako je to islo stoljecima.

Najznacajnije rijeci iz Darovnice koje se odnose na teritorije su one ranije vec citirane, a koje nalazimo u zadnjem clanku, i glase: "Konstantin daje suverenitet nad Rimom....Italijom.. i nad Zapadnim Regijama papi Silvestru i njegovim nasljednicima". Ravnajuci se po ovom nacelu, papa Hadrijan IV. dao je Irsku engleskom kralju 1155.g.

Najmocniji srednjovjekovni pape Bonifacije VIII. i Grgur IX. uzdigli su papinsku vlast iznad kraljevske i carske postavivsi tako glavne temelje Crkve, a to je vrhovna duhovna i svjetovna vlast - "Vrhovni svecenik ili Pontifex Maximus (papa) pravom datim od Boga ima puninu vlasti nad cijelim svijetom". U skladu s tim Grgur je izjavio da je "poznato je da je Konstantin smatrao, da onaj kojemu je Bog povjerio brigu o nebeskim stvarima treba takodjer vladati i zemaljskim stvarima i zato je zelio da Kristov namjesnik ima takodjer kraljevstvo i na Zemlji."

Do otkrica Amerike Zapadni Regioni su obuhvacali Evropu. Nakon otkrica Novog svijeta oni su se prosirili na sve otkrivene i jos neotkrivene otoke i kopna. Sukladno tomu pape su trazili, ni manje ni vise, nego apsolutno vlasnistvo nad Amerikama. Dakle, polaganje prava nad Amerikama izronilo je nakon sto je Kolumbo vec stavio nogu na novo tlo. Vladajuci papa cim je saznao za otkrica, pozurio je da podijeli Novi Svijet na temelju svog "legalnog prava" posto je to temeljem Darovnice ionako sve bilo njegovo vlasnistvo. No bez pisanog dokumenta to ne bi islo, pa je aktualni papa Aleksandar VI. godinu dana nakon otkrica Novog Svijeta 1493. izdao slavnu "Bulu Kastilji o Novom Svijetu". Aleksandar je napisao taj dokument, koliko da u jasnim izrazima potvrdi papinsko vlasnistvo nad tim teritorijima, toliko da sprijeci Spanjolsku i Portugal da zauzmu nove zemlje bez prethodne dozvole njihovog gospodara i vlasnika – pape.

U ovom slucaju Aleksandar je djelovao ne samo kao papa, nego i kao spanjolski papa. On je zelio da njegova Spanjolska dobije sve, ili sto god je vise moguće. Zato je odredio da Amerika pripada spanjolskoj kruni i da nitko drugi ne moze dobiti nijedan dio tog teritorija bez dozvole zakonitog gospodara pape. Spanjolskojn pripadaju osim novootkrivenih zemalja i one jos neotkrivene.

Ovaj papin dokument neobicno je vazan i zanimljiv, pa zaslujuje da ga bolje upoznamo. Engleska verzija potjece iz originala, a objavljena je 1577. Moze se naci u Hakluytus Posthumus, London 1625.

"Papina Bula Kastilji o Novom Svijetu"

Aleksandar Biskup, Sluga Slugu Bozjih nasem najvoljenijem sinu u Kristu kralju Ferdinandu, i nasoj dragoj kceri u Kristu Izabeli, kraljici Kastilje, Legiona Aragona, Sicilije i Granade, najplemenitijima princevima, pozdrav i Apostolski blagoslov.

Mi smo istinito obavijesteni da buduci ste vi odredili da trazite i nadjete izvjesne otoke i cvrsto kopno, daleke i nepoznate koje jos nitko dosada nije nasao, sa namjerom da privedete stanovnike... u nasu katolicku vjeru.....

Ova zadnja fraza, "dovesti - privesti domoroce u katolicku vjeru".... baca najjasnije svijetlo na temeljnu motivaciju ove papine poduzimljivosti. Svi ostali faktori ma koliko bili vazni,

Spanjolska kraljica shvatila je to najozbiljnije. Bila je vrlo pobožna osoba, stovise, bila je fanatik i vjerovala je apsolutno u sve dogme i misiju Crkve. Bila je pod utjecajem, ili bolje receno pod vlascu svog ispovjednika, covjeka koji je bez sumnje odgovoran za mnoge njezine odluke. Pa tako i za prvu odbijenu Kolumbovu molbu za pomoc, ali i one koja je omogucila lov na heretike koji je rezultirao mucenjima i spaljivanjima pod vodstvom "svete inkvizicije". Osim kraljicine zelje da služi Crkvi, ona je u otkricu novih zemalja vidjela veliku mogucnost da popuni ispraznjene kraljevske riznice, tim vise sto se govorilo o basnoslovnom blagu i bogatstvu tih dalekih zemalja. Prema tome, oba faktora, i religiozni i ekonomski bili su odlucujuci za financiranje Kolumbova putovanja. U svakom slucaju, prilike su bile vrlo povoljne za papino drsko prisvajanje novootkrivenih zemalja. Nakon spomenutog uvoda papa Aleksandar nastavlja:

"Vi ste uz velik trud i cijenu izabrali naseg dragog sina Kristofora Kolumba kao najboljeg i najpogodnijeg za takav podvig, i opremili ga ljudstvom i brodovljem i ostalim potreptinama, da trazi morem gdje dosada nijedan covjek nije plovio, daleke otoke i kopno dosad nepoznate, covjeka koji je marljivo istrazujuci Veliko More i nasao neke otoke gdje zive (kao sto je receno) mnogi narodi u miru, hodaju goli i ne jedu meso....

Mi smo dalje obavijesteni da je gore spomenuti Kristofor Kolumbus podigao i tvrdjavu s oruzjem na jednom od tih otoka."

Nakon ovog, papa govoreci kao gospodar i vlasnik onoga sto su istrazivaci vec otkrili i onoga sto ce tek otkriti u buducnosti, dolazi na ono glavno. Ovo su njegove nezaboravne rijeci:

"Mi velikodusno podupiremo ovaj vas hvalevrijedan cilj.... i svojom voljom, ne na vasu molbu niti molbu bilo koje osobe, nego nasom slobodnom pobudom i nesto znanja, i sa puninom Apostolske vlasti, **dajemo, darujemo i odredjujemo vama i vasim nasljednicima s v e otoke i kopno** vec pronadjene i otkrivene, kao i one koji ce tek biti otkriveni, prema Zapadu i Jugu linijom od Pola Sjevernog do Pola Juznog od Sjevera do Juga. Ukljucuju se u ovu Darovnicu sva pronadjena kopna i otoci prema Indiji i drugdje....udaljeni od gore narecene linije pomaknuto sto Lega (morska milja) prema Zapadu i Jugu od otoka nazvanih Los Azores i Kapo Verde. Dakle svi otoci i kopno od narecene Linije prema Zapadu i Jugu a koji nisu u vlasnistvu bilo kojeg krscanskog princa ili kralja do ove godine 1493. po Utjelovljenju naseg Gospodara Isusa Krista..

Zatim njegova Svetost Papa jos jednom utvrđuje svoj autoritet ukazujući na izvor tog autoriteta:

"Mi, sa autoritetom od Boga Svemoguceg nama darovanog po Svetom Petru i kao namjesnici Kristovi, dajemo, poklanjamo i odredjujemo vama i vasim nasljednicima kraljevima Kastilje i Legiona, sve otoke i kopna sa njihovim naseljima.... kao i sva prava i ovlasti. Odlucujemo ovom nasom Darovnicom i Uredbom da se od nekrscanskih vladara koji posjeduju gore spomenute otoke i kopno oduzmu njihova prava.

Nakon sto je odlucio, odredio, darovao i potvrdio sve spomenuto papa Aleksandar je istaknuo mogucnost i prijetnju izopcenjem svakoga tko bi se usudio nepostovati njegovu odredbu. Jos jednom Aleksandar oznacuje demarkacionu liniju posjedovanja i istrazivanja spomenutih teritorija. I konacno, Aleksandar zakljucuje svoj cin darivanja sa prijetnjom svakome tko bi se usudio prekršiti njegovu volju:

"Nijedan covjek da ne prekrši, niti da se usudi raditi suprotno ovom Pismu nase

preporuke i zelje, odluke, odredbe, darovnice, opomene, zapovijedi i zabrane. Ako bi se itko drznuo ne postovati ili povrijediti ovo isto, neka zna da ce okusiti srdjbu Svemoguceg Boga i njegovih svetih Apostola Petra i Pavla".

Izdato u Rimu u godini utjelovljenja naseg Gospodara 1493. cetvrti dan mjeseca petog u prvoj godini naseg papovanja.

Zbog suparnistva Spanjolske i Portugala, slijedece godine 1494. Ugovor u Tordesillasu pomaknuo je papinu demarkacionu liniju jos dalje na Zapad. To je dovelo do nastanka Brazila, jer je najveći dio uskoro otkrivenog "brazilijanskog pupka" bio ukljucen u portugalski dominion.

I tako su papina darovanja katolickim krunama spanjolskoj i portugalskoj bila sasma dovoljna, da 2/3 Novog Svijeta stavi pod duhovnu vlast Rima. Pobožni sinovi Crkve Spanjolci i Portugalci zahvaceni istrazivackom groznicom nastavili su ploviti uzduz i poprijeko Oceana. Stigli su tako i do Indije, Kine, Moluka i Japana. Kada je otkrivena Panamska Prevlaka i nakon njenog prelazenja otkriven Tih Ocean, jedan svećenik član ekspedicije usao je u valove drzeci raspelo u rukama i vicuci – "uzimam ovaj ocean u ime Isusa Krista i Njegovog namjesnika na Zemlji rimskog pontifeksa – pape!"

Novi Svijet je tako postao apsolutno vlasništvo papa, od sjevera do juga, od istocnih do zapadnih obala, i tako je dodan onom Starom Svijetu koji je vec dugo bio pod trostrukom krunom rimskog cezara i svećenickog poglavara.

Nastavlja se.....

Vatikanske Milijarde (7)

7. nastavak

12. Poglavlje

EKONOMSKI FAKTOR IZA REFORMACIJE

Krikovi ljutnje, negodovanja, otpora i agonije svih svetih, pobunjenika i reformatora koji su karali Crkvu zbog njenih stranputica nikada nisu prestali odjekivati kroz proteklo tisućljeće, a upucivani odusevljenim istinskim vjernicima, ravnodusnom mnoštvu i gluhoci vladajućih papa i njihove hijerarhije. Ti krikovi su tražili i ponavljali zahtjev za reformom papinskog kršćanstva, ali uzalud. Ako je i bilo trenutnog učinka, on je ubrzo bio vatrom ugušen. To svjedoci pepeo svih onih koji su spaljeni na javnim trgovima srednjovjekovnih gradova Evrope. Legije revnih i slavni heroja nestale su nakon uzaludnog krika ali i opomena o nado-lazecim nevoljama i mnogostrukim – Jao!

I kada je konačno izbila eksplozija potaknuta od sila koje su ključale na samom dnu, monolitna crkvena građevina se počela urušavati. I bilo je pravo čudo, što eksplozija nije izbila već mnogo ranije.

Fenomen **Martina Luthera** nije bio posve neočekivan. Njemački redovnik postao je glasno-govornik, ne toliko sebe samog i svojih sumnji i nedoumica, koliko zlovoljne i uvrijeđene populacije koja nije više mogla trpjeti silnu izopacenost i degeneraciju Crkve. Ta Crkva je vladala preko iskvarenih lopova, bogatih raskalasenika i hordi crkvenih i laičkih parazita koji su živjeli na grbaci te iste populacije. Martin Luther, a da toga nije bio ni svjestan, postao je glasnogovornik te i takove populacije.

Jer uistinu, bogatstvo Crkve bilo je divovsko, njena pokvarenost također, ali i njeno odstupanje od apostolskog nauka i prakse. Evropa je bila preplavljena muškim i ženskim samostanima i opatijama čiji su stanari vodili parazitski život uzimajući "crkvenu desetinu" i svakojake namete i poreze, te se ugojili i silno ulijenili. Raskosne palate crkvenih dostojanstvenika odavale su način života njihovih stanara čiji je glavni interes bio – koliko prihoda donosi neka dijeceza ili opatija? Kardinali su njima otvoreno trgovali, tj. kupovali ih i prodavali.

Sami pape sa svojim dvorom davali su loš primjer drugima, jer su živjeli u luksuzu i obilju, a mnogi i u raskalasenosti. Visoke i unosne crkvene položaje su skupo prodavali ili dodjeljivali svojim rođacima, nerijetko nezrelim mladima koji su preko noci postajali kardinali. Kad je neki papa bio na samrti, kardinali koji su trebali izabrati novog papu prakticalno su kupovanje i prodaju "glasova", podmicivanje, cijenkanje i sl. To su radili drsko i bez imalo stida, pa su izbori novog pape postali najobičnije pogodbe bazarskog tipa.

Osim kardinalskih sramnih muckanja, tu su bili i agenti princeva i kraljeva koji su se otvoreno ubacivali u konklave nudeći zlato i posjede za kandidata svog vladara. Zbog svega toga rezultat je ovisio o visini mita datog kardinalima. Tako su stoljećima konklave bile običan "pazar" na kojem se papinska stolica kupovala i prodavala po najvisoj mogućoj cijeni, a pape i kardinali su bili pijuni u toj svetogrđnoj igri.

Treba se podsjetiti da u to vrijeme kardinali nisu bili samo "princevi Crkve". Mnogi su bili stvarni princevi ili su zauzimali visoke svjetovne položaje. Na primjer, engleski kardinal-kancelar Wolsey bio je vrlo moćan i zapravo je vladao Engleskom od 1514. do 1529.g. Svi državni poslovi i financije prolazili su kroz njegove ruke. On sam živio je u kraljevskoj raskosi u ogromnom dvorcu. Dva puta je bio vrlo blizu papinskoj stolici i da je postao papa, naj-vjerojatnije ni Engleska crkva ne bi bila rodjena. Wolsey je bio prototip princa Crkve, a koji je imao neogranicenu crkvenu i svjetovnu vlast, bogatstvo i počasti.

Kardinali ovog tipa kad bi se okupljali radi izbora novog pape, dolazili bi u velikoj pompama, luksuzu i pozudi za novcem i cascu, a to nisu nimalo skrivali. Oni su se ponasali poput moćnika koji su dosli da izaberu drugog moćnika od kojeg bi mogli izvuci sto vise koristi.

Tokom 14. i 15. stoljeca ovi kardinali prije ulazenja u konklave nisu sa sobom donosili slamnjace, kruh, vodu i molitve Svetom Duhu za dobar izbor. Mnogi su dovodili sa sobom cijelu svoju komaricu – glavnog sekretara, sakristana, svog ispovjednika, pisara, slugu, doktora, apotekara, brijaca i tako dalje, a sve to za potrebe Njegove Eminencije. Ni to nije bilo sve. Rimljani su gledali povorke gala kocija koje su dolazile iz kardinalskih palaca, a kojima su upravljali kocijasi u raskosnim livrejama. Sluge su takodjer nosile bljestave uniforme dok su posluživale svoje Eminencije. A sve to umjesto poniznosti, molitava i pokore za pomoc u izboru novog nasljednika sv.Petra. Nije onda ni za cuditi se kakav je bio rezultat takovih izbora.

Pape koji su ovako bili izabrani i od ovakovih kardinala, bili su jos gori. Spomenimo samo nekoliko:

Papa Pavao II. (1464-1471) odmah nakon nominacije obavijestio je Sveti Kolegij, da ce uzeti ime Formoso I. (Formoso znaci Lijepi) zbog toga sto je bio najzgodniji covjek koji je ikada nosio papsku krunu. Kardinali su se pobojali javnog skandala i odgovorili su ga od toga, pa je on postao Pavao II. Taj narcisoidan i tust covjek se oblacio u najfiniju odjecu, kitio se draguljima, a papinski dvor je bio umnozen lijepim zenama i mladezi. Njegova najveća strast su bili dragulji i skupocjeno kamenje sa kojima se volio igrati i oni su ga naprosto fascinirali. Papinsku krunu dao je ukrasiti s izabranim draguljima, tako da je ona postala preteska za nosenje na glavi. Ipak, on ju je nosio i trpio bolove, pa se smatra da je ona uzrokovala apoplekticki napad od kojeg je umro. Bio je zrtva vlastite tustine i svojih strasti.

Papa koji ga je naslijedio nije bio bolji. Siksto IV. (1471-1484) je vodio stalne "ratove za stjecanje novca". Sve crkvene casti i položaji bili su na prodaju. Davao je razne povlastice za najvisu cijenu. Nametao je svakovrsne poreze i takse na pucanstvo. One koji ne bi platili dao je muciti i vjesati. Isao je tako daleko, da je davao oproste za najteze zlocine. Svima koji bi zatezali s placanjem prijetio je paklom. Venecijanskim prelatima je prijetio da ce ih prodati Turcima kao robove, ne budu li redovno placali Petrovoj Stolici. Bio je pravi djavo.

Papa Inocencije VIII. (1484-1492) otvoreno je kupio glasove kardinala. Njegov jedini interes bile su zene i njegova brojna nezakonita djeca. Papinski dvor je bio ispunjen djecom, vikom i grajom. Izdrzavanje brojne djece, unucadi i rodbine kostalo je enormne svote i papinske riznice su se praznile. Inocencije je bio covjek koji je volio zivotne radosti i tjelesna zadovoljstva. Silno se udebljao, pa je postao "brdo mesa" koje se jedva kretalo sto je vjerojatno i ubrzalo njegovu smrt.

Naslijedio ga je jos poznatiji kardinal Borgia. Taj Spanjolac imenom Rodrigo Borgia postao je cuveni papa Aleksandar VI. (1492-1503). Kao kardinal i kasnije papa, on je sprovodio noci u gozbama i pijankama. Imao je puno nezakonite djece, ali je poznat kao otac legendarnih Lukrecije i Cesara Borgie. Trosio je velike sume novaca, primao i davao velika mita za ostvarenje svojih planova i ciljeva. Kao mladi kardinal vodio je razuzdan zivot sto je nastavio i u kasnijoj zivotnoj dobi. Ustvari, on je i kupio svoj kardinalat. Onda je poceo podmicivati sve i svakoga, samo da se domogne papinske stolice, a sto mu je konacno i uspjelo. Drsko i besramno je koristio crkveno blago za osobne potrebe, a svoj utjecaj je prodavao za dobre novce. Kao spanjolski papa radio je u korist svoje zemlje, pa je tako izdao famoznu "Bulu Kastilji za Novi Svijet" – dokument kojim je citavi Novi Svijet darovao Spanjolskoj i manje Portugalu. Aleksandar VI. je jedna od najsravnijih figura u dugackom nizu rimskih papa.

Kad je 1513. izabran papa Medici ili Leon X. gore opisani nacini crkvenog poslovanja su bili dobro uhodani i Crkva je postala poput neke trznice ili burze, gdje se sve moglo kupiti i prodati. Leon X. je bio agnostik. Ono sto ga je uciniilo "besmrtnim" u analima krscanstva, to je otvorena i javna prodaja-rasprodaja indulgencija u svrhu skupljanja novca za gradnju ba

zilikе sv.Petra. To je izazvalo iskru koja je zapalila reformacijski požar. Leon X. ostao će poznat kao papa za čijeg je pontifikata započela Velika Reformacija.

Zapadno kršćanstvo je puklo na dva dijela. Iako su Reformaciju inspirirale primarno teološke pobude i pitanja, ne manje važne sile dale su joj pokretacku snagu i priliku da bude uspješna. Te sile bile su: pohlepa za blagom, osobito crkvenim i njegova preraspodjela, te novi faktori, odnosno njihovi zamci, a to su nacionalizam, prikriveni rasni antagonizmi i sukob kultura koje su se mijenjale. Ali, da nije bilo one silne zudnje za povećanjem materijalnih dobara i bogatstva pitanje je, bi li Reformacija mogla biti rođena, preživjeti, uzrasti i konačno uspjeti.

Treba podsjetiti, da ova Reformacija nije bila prva u povijesti. No, ona je bila prva koja je uspjela (svi raniji pokreti i pokušaji završili su bezuspješno) i zato što je uspjela, ona je postala **VELIKA REFORMACIJA**. Da nije, postala bi tek zabilješka u analima crkvene povijesti. Njezin uspjeh uvjetovan je pogodnim zbrojem i zrelošću prilika, a to su: krajnja korupcija Crkve, hrabrost i revnost Luthera i njegovih suradnika, ali još više od toga – moćan faktor laičkih svjetovnih elemenata koji su htjeli preuzeti ogromno bogatstvo Crkve, ili bar dio istoga. Kraljevi i princevi, plemstvo i građani, zapravo svi su bili motivirani i imali su neki svoj interes. Teološke rasprave bile su za njih sporedne i nevažne, ali kao poslano od Providnosti. One su im davale opravdanje za osvajanje i zaplijenu imovine i zemljišta koje je Crkva držala stoljećima. Povoljna prilika je trebala biti iskoristena, jer možda više nikad ne bi došla.

Inace, ekonomska motivacija, osim kod viših slojeva društva postojala je i kod nižih, jer je "fiskalna politika" Crkve pritiskala sve. U 14. i 15. stoljeću taj teret je postao skoro nepodnošljiv, poput nekog neprekidnog gusenja koje je za niže slojeve bilo pojačano još i dodatnim nametima i porezima kralju, lokalnim princovima i gradskoj upravi. Crkva, umjesto da malo popusti željezni stisak i pokazuje milosrdje postala je još grabežljivija. Njezin stisak je bio jak i nepopustljiv bez obzira na situaciju, a vrsila ga je kroz godišnje poreze papi, razne "desetine" i namete, prinudan rad i uvijek prisutan i obavezan "Petrov novčić". I tako se desilo, da su teološke rasprave koje u običnim okolnostima zanimaju samo manje i ograničene skupine u društvu, postale centar zanimanja za sile koje su dugo pružale ruke za privlačnim bogatstvom Crkve. Njemački knezovi pali su u iskušenje, isto kao i razni moćnici u drugim zemljama. U Engleskoj je bitka za razdvajanje Crkve bila predvođena samim kraljem.

Henrik VIII. je za svoje grubosti, pozude i okrutnosti imao opravdanje u silnoj želji za muskim potomkom na prijestolju. Njegovi dinastički problemi doveli su do sukoba s papom. On je također vidio i veliku ekonomsku korist koju bi mogao imati od Reformacije. Pohlepno englesko plemstvo je stalo uz njega da bi se domoglo posjeda, nekretnina i blaga. Probudjena nacionalna svijest je pitala – zasto da placamo poreze strancu u dalekoj stranoj zemlji i naše blago da odlazi u drugu zemlju? Zar ne bi bilo bolje da ostane kod nas u našoj zemlji? Budući je takvo raspodjeljenje prevladalo, oni su se lako odrekli pape i njegove crkve. Reformacija je za njih bila jedna transakcija u kojoj su oni bili glavni dobitnici. Engleska Crkva je tako mogla biti rođena.

Ekonomske potstrek je prema tome odigrao izuzetno veliku ulogu za uspjeh Reformacije, kako u Engleskoj, tako i u Njemačkoj. Ne smije se zaboraviti, da su Lutherova snaga i uspjeh došli zbog podrške većine njemačkih knezova koji su željeli sekularizaciju crkvene imovine. To je bio mamac koji je privukao sve one koji su se okupili u isti tabor protiv Rimokatoličke crkve. Da nije bilo tog ogromnog crkvenog bogatstva, pitanje je, bi li se laički elementi u to upleli i podržali protestantske reformatore samo zbog teoloških razloga? Dakle, materijalna dobra Crkve postala su glavni razlog njenog gubitka tih istih dobara, jer je ona njihovo gomilanje stavila u prvi plan svoje cjelokupne djelatnosti. Podsjetimo, da je u tom periodu Crkva bila najveći, najbogatiji i najmoćniji feudalac u Evropi i da se nijedan vladar nije mogao ni usporediti s njom!

I da zaključimo, nepopustljivo i tvrdoglavo zgrtanje i gomilanje materijalnih dobara i ovomezaljskog blaga na najbezobzirnije načine, postalo je glavni uzrok za gubitke koje je Katolička crkva doživjela od Reformacije. Upozorenje drevnog mudraca glasi: - "I vidjeh veliko zlo pod suncem; skupljeno blago koje je na propast svom vlasniku...." Biblija (Propovjednik 5.13).

I to je optuzba, alii osuda naj- materijalistickije, naj-bogatije i naj-pokvarenije institucije na Zemlji koja služi bogu Mamonu povezana s vladarima ovoga svijeta. Umjesto da služi, da pazi, skrbi za njega i bude dobar pastir Kristovu duhovnom stadu, kao što je to i naredio sam Učitelj i Osnivač svoje Crkve Isus Krist.

Nastavlja se

Vatikanske Milijarde (8)

8. nastavak

13. Poglavlje

KATOLICKA CRKVA I BASNOSLOVNO BLAGO SPANJOLSKIH KOLONIJA

Putovi Providnosti su nepredvidljivi, neispitljivi i neshvatljivi ljudskom umu. Jer dok se oplakuju gubici prividno apokaliptičkih razmjera, nacrti neizmjernog značenja i nesagledivih posljedica se stavljaju u pokret bez i najmanjeg upozorenja o njihovoj znakovitosti za vrijeme koje dolazi.

Sa raskolom Katolicke Evrope na dva neprijateljska tabora (1054.g) crkveno, duhovno i svjetovno uzdizanje premjesteno je na Zapad gdje je napredovalo neslučenom snagom. U 16. stoljeću samonekoliko decenija nakon što je Kolumbo stao nogom na novo tlo, a Evropa s Reformacijom skoro samljela stari Katolički Svijet, pape su krenule u osvajanje novih bezgraničnih horizonata.

Samo godinu dana nakon otkrica Amerike, papa je napravio prvi odlučujući korak u tom pravcu. On je izdao slavni dokument – ***Bula (upucena) Kastilji o Novom Svijetu*** -1493.g. kojom daje Amerike isključivo dvjema katoličkim zemljama, Španjolskoj i Portugalu. Ta koncesija dvama iberijskim narodima bila je uskoro pretvorena u ono što je zapravo i bila, naime u monopol Crkve za evangelizaciju novog kontinenta preko dvije katolicke nacije. Uspjeh je bio fantastičan. Za samo jedno stoljeće papinski simboli su se kocoperili od vrha Kalifornije do repa Južne Amerike. Konkvistadori su dobro obavili posao. Amerike su odista postale ogroman papinski leno i to višestruko veći nego je to bila Stara Evropa.

Zadatak naravno ne bi mogao biti obavljen bez pune suradnje i podrške svjetovnih vladara. Od samog početka Crkva i država (kraljevstva) bile su međusobno povezane i ovisne. Njihova suradnja, iako neizmjerljivo korisna za obje strane, vodila je neizbježno u sukobe kao što je to bilo i u Staroj Evropi. A to je značilo ucestale trzavice i međusobne svadje. Naime, od vremena Reformacije čak i katolički kraljevi sve su češće tražili svoju neovisnost od pape i oslobodjenje od papinskog jarma. Takvi vladari, ako bi se i borili za interese Crkve, ne bi propustili priliku da interese svoje krune stave ispred one papinske, a što je naravno izazivalo silnu srdjbu pape. I tako su se američke kolonije ubrzo nasle između dvije vatre, između dva sukobljena gramziva autoriteta – crkvenog i svjetovnog (civilnog).

I dok je Crkva u to vrijeme u Evropi bila na gubitničkoj strani, ovdje je bila na pobjedničkoj, jer je praktički cijeli američki kontinent uspjela pretvoriti u prostrani katolički imperij u kome je njezina uloga bila superiorna. I tako dugo dok je španjolska kruna suradjivala nije bilo većih problema, ali kad to ne bi, sukob je bio neizbježan. A izbijao je uvijek kadgod bi ekonomski interesi Katolicke crkve bili ugroženi. Moc Crkve leži u rukama njezine hijerarhije. A ona je uvijek bila preokupirana zgričanjem blaga, ne samo za Crkvu kao ustanovu, nego i za sebe. Takovu njezinu aktivnost civilni autoriteti su tolerirali dotle, dok su imali podjednaku korist. No, kad bi crkvena hijerarhija postala pregramziva, tada bi izbio sukob. A posljedice bi osjetio i Madrid i Rim, koji su u to vrijeme bile dvije najutjecajnije sile na američkom kontinentu.

Opisat ćemo ukratko velike pobune koje su zahvatile grad Meksiko 1624.g. Iskra koja ih je zapalila bila je naoko banalna. Nadbiskup grada Perez de la Sena trosio je velik dio svoje energije za napredak svojih osobnih interesa i svog materijalnog stanja. Među raznim poslovima kojima se bavio bila je i njegova klaonica u pomoćnim prostorijama nadbiskupske palate.

To je bilo nezakonito i potkralj je naredio zatvaranje. Nadbiskup je odbio rekavši da potkralj nema vlast nad vrhom hijerarhije. Zatim se ljutito okomio na kolonijalnu vlast.

Dok se ovo događalo, jedan poznati profiter i trgovac hranom osumnjicen je za nezakonite poslove. Kaznjen je novcano, a prijetio mu je i zatvor. Ali desilo se, da je trgovac bio blizak s nadbiskupom i ovaj ga je pred policijom sklonio u jedan dominikanski samostan. Potkralj se nije usudio upasti u samostan, pa je naokolo rasporedio oruzanu gardu da bi spriječio bijeg krivca. Nadbiskup je svaki dan posjecivao svog prijatelja, podbadao ga u pruzanju otpora i cak planirao njegov bijeg. U svome bijesu optuzio je potkralja za povredu "svetista samostana" i prava Crkve, kao i njegovog religijskog autoriteta. Ali vlada nije popustila. Onda je nadbiskup izopcio potkralja, suce, vojnike, gardu i cijelu Vladu. Potkralj nije htio pogorsavati situaciju i obratio se apostolskom sucu, koji je naredio da nadbiskup povuce sve ekskomunikacije. Nadbiskup nije poslusa, nego je dao zakljucati sve crkve u gradu i proglasio interdict.

Sve crkvene sluzbe i sakramenti su bili zabranjeni. Kler je grmio anateme, a sva zvona su zvonila polako i potmulo, kao da obznanjuju najveću nesrecu. Ljudi su se uplaseno okupljali na ulicama pitajuci sto se događa kad sva zvona tako zlokobno zvone. Odgovor je dat tako sto su svecenici isli u procesijama noseći veliki kriz omotan u crno i svijece, poajuci korale i obiljezavajuci kuce izopcenika. Nitko nije smio razgovarati, druziti se ili pomoci onima koje je nadbiskup izopcio. Pucanstvo se silno uplasilo. Kad su im svecenici rekli da bi i oni mogli biti osudjeni na vječne muke u paklu, to je izazvalo opći uzas. ("Pasi ovce moje" –rece Isus Petru, a ne "plasi ovce moje").

Kada konacno uzasnuti puk to vise nije mogao izdrzati i kad je nadbiskup bio siguran da ce on uciniti sve sto mu on kaze, rekao im je da budu spremni krenuti s njim protiv onih koji su navukli prokletstvo na grad. I poveo je puk ka Vrhovnom sudu, te poceo provocirati i poticati na nasilje. Tada ga je sud dao uhititi, oglobiti i protjerati iz grada.

Ali, nadbiskup je zedjao za osvetom i nije mirovao. Ponovo je izopcio cijelu Vladu i stavio grad pod novi interdikt. To je bio pocetak otvorene pobune, jer je praznovjerman puk u strahu od novih izopcenja i anatema stao na stranu religije, a protiv potkralja i civilne vlasti. palaca potkralja je bila opkoljena, a kamenje i cigle su pljustali po njoj. Jedan svecenik na konju je vikao – Zivio Krist! Smrt hereticima! Potom su krenuli u napad na sjediste Vlade i zapalili zgradu. Garda je otvorila vatru i mnogi su poginuli. Potkralj je morao spasavati glavu i sklonio se u jedan prijateljski franjevaccki samostan. Pobijedivsi tako "neprijatelje Crkve" nadbiskup je trijumfalno usao u grad nocu i u pratnji velikog mnoštva koje je nosilo goruce baklje.

U dalekoj Spanjolskoj pobune su izazvale veliku uznemirenost. Kralj je poslao istrazitelje i nakon provedene istrage, pet svecenika je osudjeno na galiju. Potkralj je bio potpuno opravdan i rehabilitiran, a arogantni nadbiskup smijenjen. Tako je ovaj problem morao biti rijesavan autoritetom samog kralja, sto pokazuje izuzetnu aroganciju crkvene hijerarhije koja je manipulirala uplasenim i praznovjernim pukom za svoje ciljeve i interese.

Borba izmedju Crkve i drzave u Meksiku i diljem spanjolske Amerike nastavljala se i dalje. Doduse, pobune u gradu Meksiku pokazale su civilnim vlastima da je mudrije dijeliti vladanje s Crkvom, nego ju imati protiv sebe. Crkva je to iskoristila tako, sto je prijetnjama i ucjenama zadobila golemi utjecaj u spanjolskim kolonijama sve dok konacno nije preuzela kontrolu u svim sferama zivota. Drzava se nasla u udavskom zagrljaju koji je onemogucavao svaki razvitak i napredak. Posljedice takove visestoljetne taktike bile su te, da je Katolicka crkva diljem spanjolske Amerike imala bezgranicnu moc, ne toliko politicku, koliko ekonomsku. Crkva iako bescutna i nemilosrdna, bila je dovoljno lukava i mudra da ostavi drzavu u uvjerenju, kako u njoj vladaju civilni autoriteti. Populacija je bila koristena i upotrebljavana za odredjene ciljeve vec prema potrebama i okolnostima. To je bila taktika na "duge staze" koja se pokazala izuzetno uspjesnom.

Ekonomsko bogatstvo Katolicke crkve je rapidno raslo zbog njenog povlastenog drustvenog statusa. Od samog pocetka kler je bio povlastena klasa, koja je dobijala prostrana zemljista i posjede, kao i druge poklone od darezljive spanjolske krune. Osim toga, Crkva se bogatila i na razne druge nacine – neprekidne razne "desetine", darovi i zavjestanja u novcu i nekretninama, crkvene takse prilikom vjencanja, krštenja, pokopa, raznih prigodnih skupljanja, mirazi dati zenskim samostanima, prihodi od svakodnevnih misa.....itd. itd. Treba dodati i to, da su crkveni prihodi i kapital bili oslobodjeni od svih poreza. Osim toga, svi crkveni objekti i sve sto pripada Crkvi gradilo se obavezanim dobrovoljnim radom pucanstva, a drzava i narod su sve opremali i snabdijevali sa svime.

I tako, dok se Crkva enormno bogatila stanovnistvo je siromasilo, a to je uzrokovalo stalne bune i ustanke.

Pri kraju kolonijalnog perioda Katolicka crkva je posjedovala i kontrolirala polovinu totalnog blaga Meksika, Perua, Kolumbije, Paragvaja i Ekvadora. Slicno je bilo i u ostalim latino-americkim zemljama u kojima je ta ista Crkva bila neosporna gospodarica njihovih dusa, a s time i njihovog blaga.

14. Poglavlje

REVOLUCIJE I CRKVENI PRIHODI

Na kraju 18. i pocetkom 19. stoljeca tri velika uragana uzdrmala su crkveno grandiozno gomilanje blaga i to u kratkom vremenu od samo jedne ljudske generacije, a to su: Sjeverno-Americka Revolucija, Francuska Revolucija i Spanjolsko-Americki rat.

To nisu bili samo znameniti dogadjaji u povijesti zapadne civilizacije. To su takodjer bila tri zlosutna kamena medjasa u povijesti Katolicke crkve. Revolt sjevero-americkih kolonija doveo je do stvaranja Sjedinjenih Americkih Drzava, ali je istovremeno stavio u prvi plan jedan princip toliko omrazen Katolickoj crkvi, a to je princip **Odvojenosti Crkve i Drzave**. Ovo nacelo ugradjeno u temeljno zakonodavstvo novih Americkih Drzava postalo je integralni dio jedne nove neovisne protestantske nacije. Osim toga, to nacelo postalo je uzor za primjenu i drugim nacijama zapadne hemisfere.

S druge strane, Francuska Revolucija dodala je jos drasticnija nacela i stavila Staru Evropu na vatru i to sa doktrinama, koje su bile jos neprijateljskoje po ustrojenu i ucvrscenu religiju kakva je bila katolicka. Osim rusenja prijestolja uspostavljenih na svetoj formuli o "bozanskom pravu kraljeva" koje je katolicka crkva tako dugo blagosiljala, oni su trazili razvlastenje Crkve od njenog nagomilanog bogatstva.

Poruka Sjeverno-americke i Francuske revolucije nije mogla mimoici najmonolitniji i najzjaostaliji dio Novog Svijeta, a to je Spanjolsko- Americki-Ibero-Katolicki zatvoreni prostor koji se protezao od Kalifornije i Floride do Ognjene Zemlje. Spanjolske kolonije pod utjecajem revolucionarnih principa pocele su zbacivati evropski jaram s razlicitim uspjehom. Ali, ako su se i otresli monarhije nisu se mogli otresti i Katolicke crkve. Ona nije mogla biti neutralizirana, a pogotovo zatrta. Usprkos razvlastenju Crkve kojeg su sprovele nove centralno i juzno-americke republike, ostaje cinjenica, da se katolicka crkva nakon "mirovanja" od nekoliko desetljeća pocela opet dizati i oporavljati ubrzanim tempom.

U Evropi je proces razvlastenja Crkve bio drasticniji nego drugdje. Francuska Revolucija lisila je "Petrovu stolicu" najveceg dijela kolosalnog bogatstva. Mnogobrojni samostani, opatije i biskupije bili su reducirani ili ukinuti. Njihova prostrana imanja i zgrade vraceni su drzavi i narodu. Ne treba zaboraviti, da je Crkva u Francuskoj prije Revolucije bila najveći zemljoposjednik u zemlji. Kada je Napoleon postao carem on je smeksao takvu politiku spram Crkve, posto je trebao crkvenu podrsku svojim politickim i dinastickim ambicijama. I tako se Crkva poput Feniksa opet oporavila i dosegla svoj zenit pod Napoleonom III. koji je bio karikatura Napoleona I. (Bonaparte).

Oporavak Crkve bio je moguc ne toliko zbog briljantne osrednjosti i nesposobnosti Napoleona III, koliko zbog religiozne lakovjernosti i zatupljenosti njegove zene carice Eugenije. Crkva je u tome vidjela svoju veliku i sretnu priliku i maksimalno ju je iskoristila. Stara dobro isprobana i djelotvorna politika stavljena je u puni pogon: cuda, ukazanja, nova svetista i unosna hodocasca. Ubrzo je Crkva u Francuskoj zaljecila rane i nadoknadila gubitke koje joj je zadala Revolucija. Vrijedno je spomenuti jedan primjer takove crkvene politike i prakse, a ciji je glavni cilj bio prikupljanje franaka, sterlinga, dolara i drugog dobrog novca, zlata i srebra. Ovaj primjer je bio tipicna pilot-shema za one druge koji ce doci.

Redovnica Catherine Laboure vidjela je jednog suncanog dana u lipnju 1830.g. djevicu Mariju u jednom ovalnom okviru. S druge strane dodatno su se pojavila srca Isusa i Marije. Onda je Djevica rekla Catherini da treba napraviti medalje sa takovim otisnutim srcima. Svatko tko bude nosio takvu medalju, bit će posebno zaštićen. Dosjetljivo! Tko bi odolio tome, a da ne žrtvuje nešto novca za takovu divnu zaštitu? I desilo se tako, da je 1832. bilo napravljeno 1500 takvih medalja. Dva crkvena reda – Kćeri Milosrdja i Lazaristi naslućujući zamasan financijski profit, postali su sponzori i propagatori novog kulta. A rezultat? U prve četiri godine proizvodnje ove medalje prodano je preko 10 milijuna komada i to samo u Evropi! A ovaj biznis i dandanas dobro ide u katolickim zemljama.

Inace, cudotvorna medalja bila je samo uvod u zapanjujuci udar samo dva desetljeća kasnije.

Jednog tmurnog dana 1856.g. dvoje-troje bolesljive bosonoge djece reklo je, da je culo, vidjelo i govorilo s djevicom Marijom. Nakon toga, slijedila su uobicajena dogadjanja - sumnje, nevjerica, sugestije, odusevljenje, patnja, varalice i konacno prihvacanje. Pojava Djevice i njezina cudesna prisutnost bili su sluzbeno priznati. Hodocasca su krenula, najprije lokalno, a onda i nacionalno. Najveci promotor novog kulta bila je ona ista lakovjerna dama najviseg položaja. Ona je pod vodstvom svog ispovijednika i nekih osoba sa dvora pozeljela imati bocu vode sa jednog izvora. Ali ne bilo kojeg, nego sa onog za kojeg je Crkva uvjerala vjernike, da je potekao iz suhog i tvrdog tla spilje u kojoj je Djevica govorila sa jednom djevojcom. Netko je vec imao pripremljenu bocu s takvom vodom, a plemenita je gospodja obznanila kako je od cudotvorne vode dobila veliki dusevni i tjelesni mir. Prijatelji su ju slijedili, pa je uskoro "sveta voda iz spilje" postala najtrazeniji artikal. A Parizanke su umjesto novog parfema trazile svetu vodu!

Naravno da voda nije stizala u Pariz zabadava. To je kostalo nešto novca. Ali kad se male svote umnoze u tisucama, one postaju velike. Otada pa nadalje - spilja, izvor, voda, Djevica i mjesto gdje se pojavila bili su ucrtani na zemljopisnu kartu. Visoka dama nije bila nitko drugi do carica Eugenija, zena Napoleona III. a cudotvorno mjesto – **L u r d** (Lourdes).

Ne dugo nakon toga Napoleon III. je izgubio svoje prijestolje. Crkva je trpjela novi gadan udarac u Francuskoj, jer je Napoleonovo Carstvo zamijenila agnosticko-ateisticka neprijateljica Crkve – Francuska Republika. No, cemu zabrinutost? Lurd, otada cudotvorna tvornica prihoda uspjesno je pustena u pogon. I jos uvijek dobro radi, bez kvarova i prekida. I nitko zapravo ne zna, koliko je prihoda i blaga Crkvi donio ovaj kult.

Ali u susjednoj Italiji zbio se dogadaj od najveceg znacaja. Papinska teritorijalna drzava koja je utemeljena u 8. i 9. stoljecu darivanjima Pipina Malog i njegovih nasljednika, a ucvrscena pomocu krivotvorenih dokumenata (Konstantinova Darovnica), prestala je postojati. Papinske Zemlje usle su u sastav novo-ujedinjenog Kraljevstva Italije 1870.g. Jos 1848. rimski narod je svrgnuo papu kao svog kralja i proglasio Republiku. Papa je apelirao na katolicke narode za "oruzanu intervenciju i oslobodjenje crkvene drzave od nitkova i sektasa".

Napoleon III. izgubio je rat s Prusijom i papa je izgubio svog glavnog zastitnika. Vise nije mogao nista uciniti, pa se demonstrativno zatvorio unutar vaticanskih zidina, gdje su ostali i njegovi nasljednici bez "sluzbenog" izlaska i nastupa sve do II. svjetskog rata.

Papinska teritorijalna drzava je tako zauvijek nestala s karte Evrope i sa povijesne pozornice. Osim Vaticanskog grada površine 108 akri (rala), Crkva vise nije imala svoj zemaljski Dominion.

U toj istoj godini u kojoj je drastico pao njegov svjetovni ugled i autoritet i izgubivši svoje zemaljsko kraljevstvo, papa Pio IX. je sazvaao 1. Vaticanski koncil. I tu je jednim majstorskim udarcem uzdigao sebe iznad svih ljudi, proglasivši **Dogmu o nepogresivosti pape**. Nesto sto se nijedan covjek nije nikada usudio uciniti.

NASTAVLJA SE....

Vatikanske Milijarde (9)

9. nastavak

15. Poglavlje

KATOLICKA CRKVA PONOVO LISENA SVOG BOGATSTVA

Dogma o nepogresivosti uzdigla je papu iznad svakog smrtnika i na razinu bozanstva. Doduse, gubitak teritorijalnih Papinskih Zemalja a sto znaci papine svjetovne drzave i vlasti, cinio se onda kao smrtonosan udarac. Ali, posto se zapadno drustvo rapidno mijenjalo, gubitak teritorija nije vise bio tako sudbonosan kao u prijasnjim stoljecima, jer bogatstvo nije vise bilo tako usko povezano sa vlasnistvom nad zemljom – zemljoposjedom. Industrijska revolucija je preobrazavala zapadni svijet. Izgradnja tvornica sa uvecanom industrijskom proizvodnjom, otvaranje i povezivanje trzista, organizirani rad, koristenje novih materijala i eksploatacija radne snage mijenjali su sliku Evrope i Amerike.

Gubitak Papinskih Zemalja ma kako bio gorak za Crkvu, neizbježno ju je gurnuo u nove tvuzazove i prisilio na stvaranje i zgrtanje novih vrsta blaga i bogatstva.

Osim gubitka svjetovne drzave, Crkvi su zaprijetile i nove "kuzne" teorije i ideologije poput liberalizma, demokracije i socijalizma, a koje su generirale anti-klerikalizam. Mnogi narodi na Zapadu su uspostavili drzave ciji je glavni cilj uz ostale procese, bio i proces razvlastenja prebogate Katolicke crkve. Liberalne, demokratske, agnosticke i otvoreno neprijateljske Vlade cinile su to diljem prosvijetljene Evrope. U Njemackoj je Bizmarkova "Kulturkampf" paralizirala Crkvu, dok su u Francuskoj poluateisticki republikanski rezimi sprovodili daljnju neutralizaciju Crkve smanjenjem i ogranicenjem njenog utjecaja u skolama, vojsci i drugim sferama drustvenog zivota. U susjednoj novo-ujedinjenoj Italiji neprijateljski raspolozene Vlade ogranicile su djelovanje Crkve svuda gdje je ona superiorno i monopolisticki vladala toliko dugo vremena. Vrlo znakovito, Italija je nakon tisucu i po godina rascjepkanosti konacno mogla biti ujedinjena, tek nakon svrgavanja pape kao vladara i ukinuca papinske teritorijalne drzave u srcu Italije.

S druge strane, one izrazito pasivne katolicke nacije koje nisu sudjelovale u revolucionarnim pokretima i procesima i nadalje su ostale u papinskom jarmu koji ih je stalno vukao natrag.

Evropski anti-klerikalizam se brzo prosirio cijelom zapadnom hemisferom i u Centralnoj i Juznoj Americi bio je poput tempirane bombe spremne da eksplodira na najmanji dodir. U sjevero-americkom, anglo-saksonskom drustvu zbog predominacije protestantizma i djelotvornosti principa Odvojenosti religije i drzave, anti-klerikalizam nije bio tako snazan i razoran. U Latinskoj Americi Katolicka crkva je imala neogranicenu vlast, kako duhovnu tako i svjetovnu. To joj je omogućilo da tamosnje narode drzi u cvrstom zagrljaju koji je gusio svaki napredak. Iako su se razne oligarhije smjenjivale, ona je bila stvarna vladarica. A onda je dosla eksplozija.

Antiklerikalne latino-americke administracije dosle su na vlast kao rezultat reakcije protiv crkvenog iskljucivog monopola na svim poljima drustvenog zivota, te njenog kolosalnog bogatstva. Taj monopol je bio razbijen, a bogatstvo konfiscirano. Ogromni crkveni zemljoposjedi razdijeljeni su seljacima bezemljasima.

Najjaca eksplozija bila je ona u Meksiku pocetkom 20. stoljeca. U Meksiku je Katolicka crkva drzala u svojim rukama vise od trecine ukupnog bogatstva zemlje. Zajedno sa svojim

laickim partnerima - krupnim zemljoposjednicima, ona je uistinu bila najveća kocičica cjelokupnog razvitka meksičkog naroda. Kad je država počela sprovoditi konfiskaciju i eksproprijaciju bogatstva Crkve, hijerarhija je digla galamu do neba i okrivljavala revolucionarne snage za progonstvo religije, iako one nisu namjeravale ukinuti religiju. Ali, na te državne poteze Crkva nije reagirala samo vikom i galamom. Ona je potaknula vrlo destruktivan građanski rat koji je gurnuo Meksiko unazad i obilježio cijelo desetljeće (1920-30) bunama, ustancima, masakrima i atentatima. Katolicki biskupi, svećenici, redovnici, pa čak i redovnice, aktivno su učestvovali u svemu tome.

U atentatu na meksičkog predsjednika Alvaro Obregona 1928.g. glavni organizator je bila "majka"-nadglednica jednog samostana. Ona je išla i dalje i tražila pomoć i intervenciju USA. Katolici u Sjedinjenim Državama bili su mobilizirani, a neki su čak tražili "preventivni rat" protiv Meksika. Iza tih poziva stajala je jedna moćna sila sa kojom je meksička Vlada u zadnje vrijeme ratovala. To su bile neke američke divovske korporacije koje su imale velike interese i profite u Meksiku i koje su se duboko uvukle u ekonomski život nacije kontrolirajući mnoge sektore.

Nakon udara na crkveno bogatstvo, Meksiko je 1929. uveo Konstituciju (Ustav) koja deklarira, da je sve prirodno bogatstvo zemlje narodno vlasništvo. Sjeverno-američke korporacije (narocito za naftu, bakar, srebro) digle su silnu graju, jer su im interesi u Meksiku bili ozbiljno ugroženi. Ipak su dio svog eksploatacijom stečenog bogatstva morale vratiti meksičkoj državi. I tada su na svijetlo dana izašla dva dotada tajna partnera, a to su bila Katolicka crkva i velike korporacije, pa se mogao vidjeti neobicni i bizarni spektakl. "Sveta majka crkva" koja se bori za interese USA korporacija s jedne strane, i korporacije koje se bore za duhovne i materijalne interese "jedine prave religije"!

Ovaj nesveti savez gotovo je doveo do intervencije Sjedinjenih Država u Meksiku. Katolicka crkva je organizirala atentat na Predsjednika Meksika, a američke korporacije su pomagale političkim spletkama i mitom. Jaka propaganda, pritisak Vatikana, američka katolicka hijerarhija i novac korporacija doveli su javno mnijenje gotovo do točke usijanja. Ali američka Vlada je izdržala pritisak i postupila mudro i – nije vojno intervenirala. Predsjednik Roosevelt je interese svoje zemlje stavio na prvo mjesto, kao i uvjerenje, da se Sjedinjene Države ne trebaju mijesati u unutarnje stvari i konflikte u Meksiku. U suprotnom, to bi ugrozilo ne samo dobrosusjedne odnose dviju zemalja, nego bi izazvalo sumnju i neprijateljstvo ostalih latino-američkih zemalja.

I tako su pokušaji Katolicke crkve da vrati svoje bogatstvo u Meksiku, pa makar i po cijenu građanskog rata i prolijevanja krvi, neslavno propali. Ali, otada je na vidjelo izašao jedan savez između prividno suprotstavljenih sila, a to su Katolicka crkva i moćne američke korporacije (koncerni), a taj savez i danas odlično funkcionira.

U nadolazecim desetljećima ovo partnerstvo je postalo tako čvrsto i moćno, da je u velikoj mjeri utjecalo na političke, ekonomske i ideološke prilike, ne samo u USA, nego i u Evropi. I zapravo u cjelokupnom zapadnom svijetu, a čime ćemo se pozabaviti u narednim poglavljima.

16. Poglavlje

KATOLICKA CRKVA POZDRAVLJA RODJENJE BOLJSEVIZMA

Neprilicno partnerstvo između Katolicke crkve i moćnih komercijalnih divova u USA tokom meksičke "oluje" fenomen je, koji je nastao zbog njihovih sličnih interesa, odnosno zbog obrane i zaštite tih interesa, kao i povećanja dobiti. To nije bio samo lokalni ili regionalni savez, nego odraz nečeg puno većeg i značajnijeg. To je bio odraz prilika u Evropi gdje su se pripremali veliki i sudbonosni događaji. Prezivjele evropske monarhije bile su zaokupljene snovima o staroj nekadasnjoj veličini i sjaju poticani nacionalističkim militarizmom i ekonom-

skom pohlepom, a sto je konacno survale taj kontinent u krvavi 1. svjetski rat. To je pak ubrzalo pojavu najdjavolskijeg grijeha dotad – Ruske crvene revolucije ili boljsevizma.

Ovo cudoviste koje je u proslom stoljecu postojalo samo u glavama boema i sanjara, iznenada je izronulo iz rusevina Evrope kao neki zastrasujuci div prijeteci svemu. Svemu sto je pripadalo starom redu i poretku, staroj ekonomiji, kulturi i religiji. Ono je imalo snagu mitoloskih koklopa, ali sa mnostvom malih glava napunjenih brojnim nemogucim-utopijskim shemama za novo drustvo, za novog covjeka i novu buducnost.

Da se ovo cudoviste pojavilo u nekoj maloj zemlji bilo bi vec dovoljno opasno, ali ono je izniklo u jednoj ogromnoj i mnogoljudnoj zemlji – u Rusiji. Osim sto je prijetilo svemu i svace-mu u "svome dvoristu" ono je zaprijetilo i cijeloj Evropi svojim kuznim crvenim bacilima. Nakon pocetne obamrlosti i pokusavajuci se podici iz rusevina, Evropa je pocela pripremati obranu od ruskog boljsevizma koji je brzo metastazirao po Evropi. Organizirano krscanstvo predvodilo je juris, jer se boljsevizam deklarirao ateisticim. Rusenje religije je bio jedan od njegovih glavnih ciljeva. To organizirano krscanstvo sa svim svojim svjetovnim bogatstvom glatko je stalo na stranu svih slicnih ustroja koji su bili u opasnosti da sve izgube. Pojedinci, organizacije, crkve, partije, vlade i narodi ujedinili su se u zajednicki front da uniste Crvene.

Demokracija je svugdje zatajila. Katolicka crkva je osnovala Katolicke partije da bi dominirala demokratskim masinama, ali one su bile nesposobne da zaustave plimu Crvenih. I tako, usred opce konfuzije izronio je jedan novi snazan pokret. Bio je to fasizam. I kao kuriozitet – on se rodio u jednoj katolickoj zemlji u kojoj je bilo tisucljetno sjediste papa - u Italiji. Prva fasisticka diktatura vladala je u Rimu, odmah do prijestolja svetog Petra.

Katolicka crkva je brzo snimila situaciju i uvidjela velike mogucnosti fasizma te pronasla zajednicki jezik s njime. Jer fasizam je nastao da bi se suprotstavio komunizmu i zatro ga, kako u Italiji, tako i izvan nje. Ubrzo su se pojavili imitatori. U Njemackoj, Nacisticka partija napravila je svoj prvi pokret u katolickoj Bavarskoj uz blagoslov Katolicke crkve. A ona je blagosiljala i podrzavala bilo koga i bilo sto, samo ako to moze zaustaviti komunizam. Svi njezini religiozni, politicki i diplomatski naponi izmedju dva svjetska rata bili su inspirirani i usredotoceni na ovu veliku strategiju.

Njeni motivi za to izgledali su logicni. Komunizam je propovijedao ateizam i totalno nestajanje organizirane i institucionalizirane religije, odnosno krscanstva. Crkvu nije puno zabrinjavao ateizam komunista, koliko njegovo neprijateljstvo i hajka na bogatstvo, moc i vlast koju su takove religije imale. Katolicka crkva je smatrala da je njeno pravo i duznost uzvratiti udarac i zastititi sebe kao religiju, kao crkvu i kao entitet sa svojim golemim intresima. Za nju kao takvu pravi uzas je bio to, sto je komunizam htio ukinuti privatno vlasnistvo i preraspodijeliti bogatstva. A medju prvima na udaru je bilo bas crkveno bogatstvo. To je znacilo, da ce Katolicka crkva u slucaju da komunizam osvoji Evropu, biti lisena svog bogatstva zajedno sa drugim crkvama.

Zato je savez s fasizmom bio prirodan. Cinjenica da se Katolicka crkva vise brinula za svoje zemaljsko blago nego za nebesko, bila je dokazana njenim ponasanjem i aktivnoscu. Te aktivnosti bi bile gotovo nevjerovatne, kad ne bi bile konkretno i dokumentirane. Istina je, iako zvuci apsurdno, da je Katolicka crkva potajno podrzavala boljsevicku revoluciju. Jer, dok su njeni vanjski naponi i anti-komunisticka aktivnost bili stvarni i vidljivi, tako su i njene tajne aktivnosti spram komunizma bile takodjer stvarne, intenzivne, ali nevidljive. Takva dvostruka politika sprovedjena godinama istovremeno na svim razinama, bila je rezultat dva temeljna pokretacka motora (sile) koji su ju uvijek vodili u njenom dugom postojanju, a to su: nazasitna glad za crkvenom prevlasti, velicinom i sjajem i isto takva nezasitna glad za zemaljskim blagom.

S padom carske Rusije i dolaskom ateisticnog komunizma ona je vidjela veliku panoramu mogucnosti za sebe. Komunisti su dosljedno svojoj rijeci razvlastili Ortodoksnu crkvu (ruska pravoslavna). Ona se bila identificirala s carizmom i bila je odmah iza krune po moci, ugledu i bogatstvu. Njezino bogatstvo je bilo kolosalno, a parazitizam njenog klera nevjerovatan. Zato je pad carizma doveo do neizbjegnog pada i drzavne crkve.

Za Katolicku crkvu koja je vodila specifican rat protiv Istocne crkve od velike Sizme u 11. stoljecu, pad njenog rivala bila je predobra stvar kad bi bila i istinita. U tom slucaju zlo komunizma bi moglo biti prihvaceno, ali naravno uz jednu proviziju, a to je – davanje slobodne ruke Katolickoj crkvi u eliminaciji pravoslavlja u Rusiji! Plan je napravljen i tako se desilo, da je Vatikan istovremeno grmio protiv komunizma s jedne strane, a s druge zapoceo tajno pre-

govaranje s komunistima. Lenjin i papa su se slozili. Papine komisije predvođene visokim prelatima bile su poslone u Rusiju pod krinkom humanitarnih misija. U Rimu i drugdje katolicki svećenici su ubrzano poducavani ruskoj pravoslavnoj teologiji i liturgiji. Smisljene su grandiozne sheme za preuzimanje Pravoslavne crkve, a narocito njenih golemih imanja i blaga sto je trebalo uslijediti u drugoj fazi pothvata. Bilo kako, Lenjin i njegovi nasljednici upozoreni su na ovu dvolicnu igru Vatikana. Doslo je do poteskoca i konacno je "tajno ljubakanje" Kremlj-Vatikan bilo naglo prekinuto 1925.g. Tome je vjerojatno doprinjela i situacija u Italiji.

Musolini je 1922. postao Premijer u Vladi. U pocetku Vatikan ga je hladno primio. Cak je osnovao Katolicku partiju nasuprot fasizmu, kad su tajni pregovori sa Kremljom propali. Ali, ubrzo se Vatikan preusmjerio ka fasizmu i prihvatio ga. Napravljen je tajni dogovor s Musolinijem – papa ce podrzati fasizam, a on ce se boriti protiv komunizma. Slijedece godine Katolicka stranka je ukinuta, a njezini clanovi su savjetovani da podrze novi rezim. Vrhunac suradnje pape i Musolinija bio je potpisivanje **LATERANSKOG UGOVORA I KONKORDATA** 1929. godine. Zaruke Vatikan– Fasizam tako su postale i sluzbeni brak.

Ovaj katolicko-fasisticki savez bio je dogadjaj od krajnje vaznosti za Evropu i Zapad, jer je položio temelje dvama glavnim smjernicama vatikanske politike: prva je bila identifikacija Katolicke crkve s dva ekstremna utjelovljenja zapadnog desnicarskog konzervatizma – fasizmom i nacizmom, ciji je glavni cilj bio unistenje komunizma; druga je bila ona od najveceg znacaja za buduće dogadjaje i za nasu sadasnju paznju, a to je potpisivanje Lateranskog Ugovora 1929.g.

Taj Ugovor je bio sluzbeni pecat kraja crkvene teritorijalne drzave koje se ona konacno i sluzbeno odrekla. Kada su Talijani 1870.g. oduzeli papi (Pio IX.) tzv. Papinske Zemlje, on i njegovi nasljednici Leon XIII, Pio X, Benedikt XV, i Pio XI. zatvorili su se unutar vatikanskih zidina u protestu protiv te "kradje" tvrdoglavo odbijajuci izlazak van. (Pio IX. je tvrdio da je zarobljenik, pa se demonstrativno zatvorio u Vatikan).

Sa Lateranskim Ugovorom pape su priznale njihov bivsi teritorij kao sastavni dio Italije. U zamjenu za to trazili su naplatu i – dobili je. Naplata je bila vrlo solidna. Katolicka crkva nikada ne daje "nesto za nista". Ona je napravila pogodbu po svom arsinu i dobila cvrste i opipljive zemaljske vrijednosti u novcu i drzavnim obveznicama.

Ugovor je sklopljen u veljaci 1929.g. Italija je priznala suverenitet "Svete Stolice" ili drzave Vatikan, koja je zauzimala površinu manju od kvadratne milje. Papa je u tom podrucju apsolutni vladar sa svom ovlascu. Prostrani teritorij kojim je Crkva tokom citavog jednog tisucljeca lose vladala zlouporabljujuci svoju vlast, otimala i pljackala dobra i pustosila, sada je bio reduciran na mikroskopsku drzavicu – grad Vatikan. Inace, Crkva je mireci se sa svojim gubitkom trazila svoju "funtu mesa" pokusavajuci dobiti sto vise od ove pogodbe. Fasisticka Italija platila joj je 750 milijuna lira (u ono vrijeme vrlo velik novac) i razlicite postotke u drzavnim obveznicama i papirima.

Prostorno smanjena na najmanju drzavicu na svijetu ova neovisna crkvena teokratska masina ima na stotine milijuna lojalnih drzavljana sirom svijeta, a sto joj daje ogromnu snagu zajedno s kolosalnom financijskom moci koju posjeduje. Iznos koji je primila od svoje domicilne zemlje kao kompenzaciju za izgubljeni teritorij, bio je sjeme buducih milijardi koje ce ona zgrnuti u narednim desetljecima. Ona je cak napustila svoje tradicionalne nacine zgrta-nja blaga ovoga svijeta i savrseno se prilagodila nacinima na koje se to radi u suvremenom drustvu. A to su veliki industrijski i financijski koncerni, trustovi i korporacije.

Godine 1929.-30. bile su velika prekretnica u analima Katolicke crkve. Lateranski Ugovor je znacio kraj jedne ere i pocetak druge. Pocetak novog perioda u kojem ce buduće bogatstvo Crkve nezamislivo nadmasiti ono proslo i to u kratkom vremenu od samo nekoliko desetljeca.

NASTAVLJA SE....

Vatikanske Milijarde (10)

10. nastavak

17. Poglavlje

PRVI TEMELJI KATOLICKOG FINANCIJSKOG CARSTVA

20. STOLJECA

Lateranski Ugovor iz veljace 1929. potaknuo je tada vladajućeg papu Pia XI. da oformi posebnu agenciju koja će upravljati novcem kojeg je fašistička Italija stavila u vatikansku blagajnu. S ovom agencijom Katolička crkva započela je novu financijsku politiku, a to su - internacionalne investicije. To je bio korak koji je vodio opasnim putevima internacionalnih spekulacija i financijskih skokova, saltova i rizika. No, Crkva se perfektno snasla i uklopila u taj milje. Godina 1930. bila je, moglo bi se reći, početak nove nove ere u ekonomiji Katoličke crkve. Agencija Pia XI. nije bila sasvim nova, nego je zapravo bila potomak "starog roditelja" koji se zvao Uprava Dobra Svete Stolice, a osnovao ju je papa Leon XIII. 1878. Ona je oformljena da se bavi financijskim poslovima promjenjene papinske ekonomije nakon gubitka teritorijalnog dominiona 1870. godine.

Crkva je sada imala milijune lira na raspolaganju, pa je odmah krenula u velike investicije u samoj Italiji. Na taj način vatikanski novac je brzo pronasao put u sve tokove talijanskog financijskog svijeta trgovine, industrije, nekretnina i dr. Proces je bio ubrzan i olaksan zbog prijateljskih i srdačnih odnosa Vatikana s fašističkim rezimom. Ali i drugi ne manje važni faktori pridonjeli su uspješnim financijskim operacijama. Među njima, ova tri su bila od kapitalnog značaja: a) Crkva je imala svoje vlastite banke, b) bila je izuzeta od oporezivanja, c) imala je u svojoj službi inteligentnu i spretnu masineriju.

Crkva je direktno ili indirektno kontrolirala nekoliko banaka, među njima Banku Svetog Duha i veliku i jaku Rimsku Banku. Mussolini se složio da većina vatikanskih investicija bude oslobođena poreza, a to je dodavalo nove milijune lira onim već primljenim. I konačno, vjesto ispletena vatikanska mreža koju su tvorili viša hijerarhija i laici na ključnim položajima u financijskom svijetu, opskrbljivali su vatikanske ulagace s visoko povjerljivim informacijama koje nisu bile dostupne nikome drugome. A to je Vatikanu dalo prvenstvo u vrlo unosnim poslovima i spekulacijama. Treba obavezno spomenuti podršku koju je Crkva imala od strane diktatorskog rezima. Posto se ona ideološki identificirala s fašizmom (antikomunizam) ovaj je to i nagradio - financijski.

Papinsko-fašistička suradnja i politika bila je vrlo uspješna. U narednih 10-tak godina nakon sklapanja Lateranskog Ugovora 1929. pa do izbijanja II. svjetskog rata 1939., milijuni su bili vrlo vjesto investirani i donijeli su ogromne profite.

Rast i napredak industrije bio je rezultat ratničke politike glavnog vatikanskog partnera - fašističke Italije. Jer, Mussolini je krenuo putem agresije. Nekoliko godina nakon Lateranskog Ugovora izvršio je agresiju na Etiopiju (1936) sa blagoslovom Katoličke crkve. Biskupi i svećenici skropili su svetom vodicom trupe, oružje i ratne planove. Bio je to prizor koji je sokirao i cinicne nevjernike. No, osim takove podrške Crkva je pomagala i na razne druge načine. Vatikan je dobar dio svojih lateranskih milijuna investirao u fašističku ratnu industriju odlično procijenjujući unosnost takovih ulaganja. Kao i svaki ulagac kojemu je

glavni cilj zarada, tako je postupao i Vatikan. Moral je pritom bio sporedna i nevažna stvar. Nova fasis-tička kolonija Etiopija bila je vrlo privlačna Crkvi, i religiozno i financijski. Mussolini je pak bio vrlo dorezljiv u obećanjima dokle god je imao podršku Crkve za svoje avanture.

Dok je agresija trajala, Vatikan se bavio raznim poslovima naročito u samom Rimu koji je ubrzano rastao i sirio se. U samo nekoliko godina Sveta Majka Crkva je postala vlasnik velikih stambenih blokova, raznih nekretnina i zemljišta, osobito na periferiji grada gdje se naj-vise gradilo. Veliki gradjevinski bum donosio je 100%, a gdjekad i 1000% profita. I tako je zahvaljujući svom financijskom umijecu, predviđanju i kalkulacijama, a uz pomoć fasističkog režima i svoje razgranate crkvene i laičke masinerije, Vatikan za samo jedno deset-ljeće izgradio svoje novo financijsko carstvo. U onoj istoj Italiji, koja ga je pola stoljeća ranije lisila njegovog teritorijalnog kraljevstva.

No, osim u Italiji Vatikan je bio vrlo aktivan i izvan nje. U protestantskim zemljama poput Holandije i Njemačke vodio je svoju politiku stjecanja izbjegavajući bilo kakve napadne poteze, jer su tisiina, skrovitost i nenametljivost bile najbolje metode za prodor u eventualno neprijateljske i nesklone sredine.

Gdje god je njegovo bogatstvo i svojina bilo sigurno, Vatikan se rijetko uplitao direktno u domaće poslove dotične zemlje. To je bio slučaj s Poljskom, Mađarskom, Austrijom, Cehoslovačkom, Belgijom i drugim zemljama gdje su interesi Crkve bili sigurni, te su imali svijetlu budućnost. Tome su doprinosile nacionalne hijerarhije i naklonost različitih vladajućih garnitura. No, gdje je takva stabilnost bila poljuljana i imovina Crkve ugrožena, tada je Vatikan intervenirao raznim oblicima pritiska – religioznim, političkim i diplomatskim, a sve poradi obrane svojih interesa. I to na prvom mjestu onih opipljivih zemaljskih interesa.

Dakle. kada je u Francuskoj sredinom tridesetih vlast preuzeo poluanarhijski komunizam inspiriran Narodni Front, Vatikan se prepao. Narodni Front je imao polukomunistički program i izgledalo je, da će biti preteča komunističke Francuske. A komunistička Francuska bila bi gora, nego Francuska revolucija ili ateistička Francuska Republika s početka stoljeća. Stoga je Vatikan zauzeo strog stav spram vlade Narodnog Fronta. Nasuprot njemu u prvi plan je došla organizacija katoličke desnice modelirana po fasizmu, a zvala se Les Croix de Feu. Osjetio se zadržak mogućeg građanskog rata. On je i buknuo, ali u susjednoj Španjolskoj gdje je slična vlada propala. Ekonomska kriza, politički kaos i atentati postali su svako-dnevica. Španjolska Republika učinila je 1931. g. ono isto, što su već učinili Francuzi i Rusi u svojim revolucijama – lisila je Crkvu njene imovine. Jedna od prvih akcija Republike bila je oduzimanje svega što su posjedovali, vodećem crkvenom redu Jezuitima (Isusovci). Jer, njihova imovina bila je raznovrsna i oni su bili najmoćniji i najbogatiji crkveni red.

Inace, Crkva je u Španjolskoj bila najveći i najbogatiji veleposjednik, veći i od dekadentne aristokracije s kojom je bila tako prisno povezana, da je uglavnom bilo teško razlikovati jedne od drugih, osim po odjeci koju su nosili. Republika je i jedne i druge lisila njihovih dobara, tako da je dobila oko 13 milijuna akri zemljišta koje je isparcelirala i razdijelila siromasnim seljacima. Imovina Katoličke crkve u Španjolskoj u tom vremenu (oko 1933.) po Johnu Guntheru bila je vrijedna oko 500 milijuna dolara, a većinu toga kontrolirali su upravo Jezuiti. Kad je Španjolska Republika konfiscirala crkvenu imovinu bilo je službeno potvrđeno, da je vrijednost iznosila oko 6 milijardi peseta i to prije inflacije koja je uslijedila. A ta kolosalna vrijednost je ostala i nakon što je imovina Crkve već bila reducirana u proslom stoljeću u dva vala antiklerikalizma.

Ne treba se stoga čuditi, da je 1936. Katolička crkva stala na stranu jednog gotovo nepoznatog generala, koji se pobunio protiv Španjolske Republike. On se zvao general Franco i građanski rat je mogao započeti uz blagoslov Crkve. Da li je Republika zaslužila smrt, da li je ona bila preteča komunizma i anarhizma, da li je Franco bio u pravu u svojoj pobuni protiv republikanaca – prosuditi će povijest. No, nepobitna je činjenica da je Katolička crkva podržavala pobunu i to maksimalno. Ona joj je zapravo kumovala i bila jedan od glavnih kovaca planova za rusenje Republike. Tako je Vatikan (Crkva) zaboravio po tko zna koji puta vlastiti princip, a to je da vjernici moraju postivati uspostavljenu vlast.

Glavni motiv takovu ponasanju je onaj isti, prastari i vječito prisutan u dugoj povijesti Crkve, a to je – zaštita i obrana njenih interesa, ponajprije onih zemaljskih kao što su privilegije i bogatstvo.

Nakon krvavog gradjanskog pokolja (1936-39) sa oko milijun mrtvih nacionalisticko-klerikalne snage su pobijedile. Crkva je pjevala Te Deum sirom Pirinejskog poluotoka. Njezina imovina u Spanjolskoj nije vise bila u opasnosti. Hvaljen budi Bog!

18. Poglavlje

UKUPNO BLAGO CRKVE PRIJE I ZA VRIJEME

II. SVJETSKOG RATA

Jedva sto je spanjolski gradjanski rat završio, II. svjetski rat je izbio u rujnu 1939. Iako je imala znatne stete, Crkva je u Spanjolskoj spasila svoje kolosalno bogatstvo. Ali sta sada, kad je Hitler izazvao cijelu Evropu? Gdje ce Crkva sada stati i kako ce se postaviti?

Katolicka crkva, iako uznemirena, nije se izgleda trebala puno plasiti. Hitler, usprkos povremenim manjim svadjama s njemackom katolickom hijerarhijom, nikada nije prijetio lisavanjem Crkve njenog blaga. Nasuprot tome, on je osigurao vlasnistvo i sigurnost Katolicke crkve u nacistickom Rajhu jednim svecanim konkordatom sa Papom u lipnju 1933.g. svega nekoliko mjeseci nakon sto je postao Kancelar Njemacke u siječnju. Ovako dobri odnosi bili su moguci zbog cinjenice, da su se Katolicka crkva i nacizam slozili o uzajamnoj podrsci. I dok je Hitler garantirao Crkvi njeno vlasnistvo i razne privilegije, ona je naredjivala svom kleru da prisegne lojalnost i odanost nacizmu. Svecenici su se morali zakuniti, da nikako nece naskoditi, niti se suprotstaviti nacistickoj diktaturi. Bio je to isti onakav "nesveti brak" kakav je Crkva sklopila s fasistickom Italijom cetiri godine ranije.

Sagledavajući sve cinjenice Crkvi se cinilo, da Hitler makako mogao biti neugodan, moze ustvari biti koristan kao veliki protivnik Staljina i boljševizma. On je zapravo bio najbolji branitelj Crkve i njenih milijardi, pa bilo rata ili ga ne bilo. Stoga je kardinal Pacelli, kasniji papa Pio XII. postao glavni promotor politike direktne ili indirektno podrške dvama ekstremnim anti-komunistickim pokretima tog vremena, talijanskom fasizmu i njemackom nacizmu. I to od samih njihovih pocetaka.

Crkva je vrlo takticno pripremala i pomagala ucvrscenje nacizma i Hitlera. U toj njenoj taktici mogu se prepoznati 4 koraka:

- 1.) -kada je lider njemacke Katolicke Partije Franz von Pappen postao vice-kancelar nacisticke Njemacke (drugi do Hitlera) u siječnju 1933.
- 2.) -kada su zastupnici Katolicke Partije u Parlamentu glasali za davanje apsolutne moci Hitleru u ozujku 1933.
- 3.) -kad je Vatikan odredio njemackom Centrumu (Katolicka partija) da bude raspusten, sto je i ucinjeno u srpnju 1933.
- 4.) -kad su Vatikan i Hitler potpisali konkordat u ljetu iste godine.

Prema clanku 30. ovog konkordata..... specijalne molitve nedeljom ce se odrzavati..... za dobrobit Rajha nacisticke Njemacke. Jos ozbiljniji je bio clanak 16. -...prije nego biskupi preuzmu svoje dijaceze (biskupije) trebaju dati zakletvu odanosti predstavniku Rajha..... (Svi detalji ove politike i odnosa Berlin-Rim po prvi puta su objavljeni u knjizi "Vatikan u svjetskoj politici" koju je napisao autor ove knjige)

Gledano unatrag, ta Vatikansko-Hitlerovska suradnja izgleda kao ogromna greska i pogresna prosudba Crkve. No u ono vrijeme cinila se ispravnom zbog komunisticke opasnosti. Jer, komunizam je ne samo negirao religiju, nego je jos vise ugrozavao bogatstvo

cvrsto organiziranih religija – na istoku Ortodoksne (pravoslavne), a na zapadu Katolicke. Stoga ova potonja nije oklijevala, komu ce se prikloniti i koga ce podrzati. Ali kao vjera

Katolicka crkva je trebala ostati neutralna. I dok je s jedne strane igrao ulogu Univerzalnog Oca, papa Pio XII. je s druge strane podrzavao Hitlerov Krizarski rat. Osim njega, to su cinile i druge katolicke zemlje.

Kada je dakle Hitler u lipnju 1941. presao ruske granice, u Vatikanu je nastalo veliko veselje. Molitve su umnozene, a ozivljen je i Fatimski kult koji je bio utemeljen na obecanju Djevice Marije da ce "sveti otac njoj posvetiti Rusiju".

Da bi pripomogle ispunjenju tog obecanja, neke katolicke zemlje su slale svoje vojne kontingente na rusku frontu. Spanjolska je poslala svoju Plavu Diviziju, a dobrovoljci su nagrnuli iz gotovo svih katolickih zemalja.

Ne treba zaboraviti, da je Spanjolska primjerice na celu s Francom bila zdusno uz Hitlera. Nakon gradjanskog rata zemlja je bila polurazrusena i on se bacio na obnovu zemlje. Najprije je crkvi vratio svu konfisciranu imovinu i to je bila velika pobjeda za Vatikan. Katolicka crkva je intenzivno krenula u svoju obnovu kupujuci i investirajuci narocito u nekretnine i dionice. Pisano je – "trazi i dobit ces". I Crkva je tako i postupala. Spanjolska hije-rarhija je koristila sve dostupne nacine da nadoknadi izgubljeno i poveca svoje blago. Vrlo brzo vjernici su bili iznenadjeni, kad su saznali koliko puno njihova Crkva posjeduje u raznim kompanijama, bankama, tvornicama, plantazama i rudnicima, i drugim neduhovnim djelatnostima. Ma koliko to ona vjesto skrivala, uvijek se nasao neki "ventil" na koji bi povjerljive stvari procurile van. Za vrijeme II. svjetskog rata, Katolicka crkva u Spanjolskoj posjedovala je i kontrolirala oko 1/3 ukupnog bogatstva zemlje.

No, vjerovati da je tako bilo samo u Spanjolskoj bilo bi pogresno. Jer ona je bila podjednako aktivna u svojoj obnovi i umnozavanju kapitala i u drugim katolickim zemljama – Belgiji, Italiji, Francuskoj, Poljskoj.

Osim toga, dok se oslanjao na nacionalne armije da bi sacuvao svoje blago od komunista na domacem terenu u Evropi, Vatikan je smatrao, da bi bilo mudro i dobro ucvrstiti svoje financijske interese i preko Oceana. Zapravo, podugo vremena prije pocetka samog rata on je poduzeo uspjesne korake u tom pravcu. Poceo je investirati ne samo u juzno-americke katolicke zemlje, nego i u protestantske Sjedinjene Drzave. Iako je to bilo poznato u to vrijeme, ono sto je bilo veliko iznenadjenje nakon rata, to je bila velicina i opseg tih ulaganja. Velicina udjela Vatikana u velikom biznisu izisla je na svijetlo dana, kad su neki dokumenti pali u ruke talijanskih socijalistickih lidera. Oni su dokazivali kolosalne vaticanske investicije sirom Sjeverne Amerike, a koje su vjesto bile skrivene iza laickih koncerna i laickih poedinaca.

Posebna je prica vaticansko investiranje u republike Centralne i Juzne Amerike. U nekima je Katolicka kontrolirala gotovo sve – zemljiste i nekretnine, bankarstvo, komercijalno poduzetnistvo, gradjevinarstvo i dr.

Frapantna je primjerice brojka od oko 4 milijarde lira koliko je u 1939. iznosila vrijednost crkvene imovine u Italiji, a sto po vrijednosti i tecaju talijanske valute u 1969. iznosi oko 160 milijardi lira.

A onda je Hitler izgubio rat. Evropa je lezala u rusevinama, dok je Staljinova Crvena Armija okupirala trecinu kontinenta. Vatikan, sretan sto se crvena zastava nije zavijorila na sv. Petru, mogao je sa sigurnoscju gledati u buducnost. Crkva je bila zahvalna Providnosti na takvoj zastiti, ali je znala i to, da je takva zastita jos sigurnija kad je ojacana solidnim milijardama u gotovini ili raznim drugim vrijednostima. Kako u staroj Evropi, tako jos vise u Novom Svijetu.

19. Poglavlje

VATIKAN ULAZE MILIJUNE U RATNU INDUSTRIJU

I PREBACUJE IH U USA.

Vatikanska banka (Institutio per la Opere di Religione) bila je osnovana s temeljnim ciljem da "upravlja kapitalom namijenjenim vjerskim zajednicama". Medjutim, to je bila klasicna kamuflaza za aktivnosti koje nisu imale gotovo nikakve veze s opisom djelatnosti. Jer, od samog osnutka njezin zadatak je bio da transferira crkveni kapital i novac iz okupirane Evrope. Institut je 1942.g. osnovao papa Pio XII. u jeku II. svjetskog rata, kad je Hitler nakon uspješnog približavanja Moskvi bio zaustavljen. Njegova Svetost se vrlo zabrinula.

Pio XII. još uvijek vjerujući u Hitlerovu pobjedu počeo je sumnjati u konačan ishod velikog pothvata. Sjedinjene Države su ušle u rat, a to je promijenilo odnos snaga. Američka moc se počela osjećati svugdje i ako se ne dogodi čudo, Hitler bi mogao izgubiti rat. I zato, zbog promjene situacije najbolja politika je bila poduzeti preventivne mjere u zaštiti bogatstva Crkve i tako pomoći samoj Providnosti. A što bi bilo bolje, nego skloniti blago na sigurnije mjesto. I gdje bi to bilo bolje nego unutar udaljenih sigurnih granica USA? Na kraju krajeva, Bog bi mogao napustiti Hitlera, a Staljin i njegove boljševičke horde razmiljeti se po Evropi. Sta ako udju u sam Rim? Čak iako to saveznici sprječene ne želeći imati Ruse u zapadnoj Evropi, sta oni mogu ako talijanski komunisti uspostave diktaturu u Italiji? Komunistička Italija, Francuska ili Njemačka sasvim sigurno znači ovo – razvlastenje Crkve od njenog bogatstva u tim zemljama. Ove crne misli potakle su Pia XII. na osnivanje ovog Instituta, koji je pametno i lukavo integriran u crkvenu masineriju. A on nije bio ništa drugo do fleksibilan instrument za raznovrsne financijske aktivnosti.

Što je to značilo u jeku rata? Kao što je to objasnio jedan autoritet, to je značilo da je "ova banka omogućavala Svetoj Stolicu da radi transfere preko zatvorenih granica, a što je donosilo bogate profite kroz tu rijetku privilegiju prenošenja stranog novca u tadašnjem podijeljenom svijetu".

Jer, podijeljeni svijet je zaista bio podijeljen! S milijunima naoružanih ljudi, sa zatvorenim granicama, s bodljikavim žicama, s tenkovima i topovima.... Nitko nije mogao slobodno prolaziti, osim jednog izuzetka – predstavnika Vatikana. Za njih nisu postojala ograničenja. Kao emisari religije i delegati suverene države "službeno neutralnog Vatikana" mogli su se kretati po svojoj volji od jedne do druge države i od jednog kontinenta do drugog. S evropskog bojista u mirnu Kanadu, USA i Južnu Ameriku. Nositelji duhovne utjehe, ali još više nositelji banknota, vrijednosnih papira, zlata i srebra.

Tako je Institut za religiozne poslove prenosio sve veće sume novca iz Vatikana u Kanadu i USA. A također i razne druge vrijednosti, ne samo iz Rima, nego iz cijele Italije, Francuske pa čak i hitlerovske Njemačke. Taj delikatni posao obavljale su vrlo povjerljive osobe iz nacionalnih hijerarhija tzv. "nomini di fiducia" kako ih nazivaju u Vatikanu.

I kako je operacija transfera novca iz Evrope u Ameriku napredovala, tako se sve više zainteresiranih stranaka uključivalo u nju. Tako su napr. američke korporacije i pojedinci s dionicama i novcem u Njemačkoj zatražili pomoć Vatikana, da bi spasili što se spasiti moglo iz prijetećeg debakla. I – Vatikan je pomogao, direktno ili indirektno. Sa političkim pritiskom na političare. Trebamo se prisjetiti činjenice, da je Katolička crkva u tom periodu bila usko povezana s ratnim zbivanjima, ne samo zbog njene podrške fašističkoj Evropi protiv komunizma, nego i zbog milijardi koje je uložila u različite tvornice diljem Evrope. Jer veza Crkve s ratnom masinerijom nije bila nešto novo.

Ona je počela ubrzo nakon potpisivanja Lateranskog Ugovora 1929. i zaprimanja stotina milijuna lira od Mussolinijeva režima. Dio dobivenog kapitala ona je uložila u tvornice oružja, koje su radile punom parom zbog pripremanih Mussolinijevih agresija. Vatikanski autoriteti su naravno sutjeli i prikrivali svoj udjel u tim izuzetno unosnim poduzetništvima. Vjerojatno je istina da Pio XII. nije osobno sudjelovao u svemu tome. Ipak, on nije nikada strogo ukorio talijansku Crkvu zbog njene umijesanosti u invaziju Abesinije. Financije Vatikana nisu bile direktno u njegovim rukama, nego u rukama grupe "specijalista za financije" koji su radili po svojoj volji. Tako su vatikanski milijuni bili raspršeni u unosne poslove, među ostalim u kemijsku i ratnu industriju koje su opskrbljivale Mussolinijevu vojsku.

Glavni inženjer vatikanske upletenosti u ratno profiterstvo bio je legendarni financijski carobnjak Sgr. Nogara. Taj čovjek je kontrolirao i igrao se s crkvenim novcem poput madjonicara stostruko umnazajući njezine milijune. Njegovo glavno pravilo je bilo – isključiti religiju i teologiju od financijskih stvari. A njegov motto je bio jednostavan – "posao je posao!" Preuzeo ga je od pape Benedikta XV. Nogara je nastavio investiranje u ratnu industriju i poslije abesinske pustolovine. Sirio je poslove i izvan Italije, u Njemačku, polu-fašističku Jugo-slaviju i Albaniju.

Prema tome, prije II. svjetskog rata Vatikan je imao mnoge svoje milijune u proizvodnji ratnog materijala. Nogara je povezao vaticanske financije s nekim velikim USA korporaci-

jama koje su bile uključene u ratnu industriju, pa je Vatikan počeo ostvarivati profit i s druge strane Atlantika. Nogarine tajne transakcije postale su "zlatni rudnici" za Crkvu. Kolika je bila stvarna velicina vaticanske upletenosti i sudjelovanja u ratnoj industriji i profilersvu Evrope i Amerike, nije nikada bilo potpuno razotkriveno i vjerojatno neće ni biti. To je potvrđena realnost kojoj nazalost nedostaju detalji.

Prijatelj autora ove knjige, Dom Luigi Sturzo, imao je informacije o vaticanskim ratnim makinacijama od Pape osobno, što će reci od Pia XI. On je papa koji je potpisao Ugovor s Mussolinijem i koji je u trenutku ushicenja nazvao Ducea "čovjekom poslatim od bozanske Providnosti". Dom Sturzo je bio osnivač talijanske Katolicke Partije, jedine političke stranke koja je mogla spriječiti da Mussolini postane diktator. Pio XI. u skladu s tajnim političkim dogovorom s Mussolinijem naredio je, da Sturzo raspusti stranku, što je ovaj i učinio te otisao u emigraciju. No, i nadalje je bio dobro informiran o najvažnijim vaticanskim aktivnostima zahvaljujući svojim vezama u Rimu.

Godinu-dvije prije izbivanja rata Pio XI. je realizirao, da je napravio političku grešku u podržavanju fasizma. Pokusao je nešto i popraviti, ali uzalud. Trazio je susret s Dom Sturzom. Među ostalim, informirao je bivšeg vođu Katolicke Partije o svojoj "dubokoj tuži" što je tako puno vaticanskog novca investirano u ratnu industriju Italije, ali da on nije mogao ništa učiniti oko toga otkad su financijski poslovi bili u rukama "izvjesnih laika" koji su radi-

li što su htjeli. Papa je također rekao, da se talijanske tvornice pripremaju za rat.

Poslije rata Sturzo se vratio u Italiju i obnovio Katoličku Partiju, koja je nazvana Krscanska Demokratska Stranka. Dom Sturzo je bio čovjek određen da razotkrije povezanost Vatikana s fasizmom. Kad je to saznao Pio XI. zabranio mu je da se "paca u stvari prošlosti i ometa Crkvu u "njenoj obnovi nove Evrope".

Ali najneobičniji dokaz o umijesanosti Vatikana u ratne industrije došao je iz jednog vrlo neobičnog izvora – ovaj puta iz Jugoslavije, od generala B. Mirkovica. U proljeće 1941. Jugoslavija je potpisala Pakt s Hitlerom. 27. ožujka general Mirković je destabilizirao Vladu, raskinuo Pakt i stavio Jugoslaviju na stranu saveznika. Vaznost tog preokreta bila je ogromna, jer je utjecala na tok II. svjetskog rata. To je potvrđeno i na Nurnbeskom procesu. Hitlerov ratni plan bio je skroz poremećen. On je odmah reagirao i sazvao generale i komandante svojih satelitskih saveznika i obavijestio ih o odgodi operacije Barbarosa za 4 tjedna (Barbarosa je bila sifra za napad na Rusiju). Po Karlu Ritteru visokom oficiru u nacističkoj komandi, odgadjanje od 4 tjedna bilo je presudno za cijeli rat. Ono je rezultiralo "zimskom bitkom" pod Moskvom i tu je zapravo Hitler izgubio rat. (citirano iz memoara Antony Edena)

Autor ovo naglasava, jer ono što je otkrio general Mirković nije bilo neozbiljno blebetanje bez dokaza, a ticalo se glavnog predmeta ovog poglavlja – vaticanskog financijskog sudjelovanja u ratnoj industriji. Iz nekih financijskih i diplomatskih dokumenata otkrio je povezanost talijanskih financijskih interesa, nacističke ratne masinerije i jugoslavenske manufakture oružja, a sve to usko povezano s Vatikanom, odnosno njegovim carobnjakom Nogarom. Sve je bilo tako isprepletano i pomijesano da su tri partnera – Italija, Njemacka i Jugoslavija činila jedan pravi "nesveti trio".

U Hrvatskoj su katolički Ustase osnovali tzv. Nezavisnu Državu Hrvatsku koju su zdušno pomagali Vatikan i Mussolini i koja je postala Hitlerov saveznik. General Mirković je bio ogorčen i planirao je prikupiti sve inkrimirajuće dokumente o upletenosti Katolicke crkve u rat. Na um mu je čak došla i jedna nevjerojatna misao, a ta je bila da nekoliko eskadrona pošalje na Vatikan i bombardira ga! Jedan eskadron je i pripremljen, ali u noci planiranog napada došlo je do pogorsanja vremenskih prilika što je onemogućilo polijetanje. Ekspedicija je morala biti odgođena za koji dan. Čini se da je ovo odgadjanje spasilo Vatikanski grad, jer su jugoslavenske zračne snage ubrzo bile onesposobljene od nacističkih bombardera. Tako se činilo, da Katolička crkva duguje spas svog sjedista Adolfu Hitleru i – lošem vremenu!

Unistenje Vaticanskog grada sa svim njegovim religijskim, umjetničkim i povijesnim riznicama bilo bi nepopravljiva šteta po zapadnu civilizaciju. Ali, jedan čovjek je bio toliko ogorčen na ulogu Vatikana u tom strasnom ratu, da je bio spreman na jedan čin ne

razmisljajući o svim mogućim negativnim posljedicama takvog cina. Osvrnuli smo se na ovu pomalo bizarnu epizodu jer je ona sire nepoznata.

Ranije smo spomenuli, da sva velicina i opseg vatikanske uključenosti u profitabilan ratni biznis vjerojatno nikada neće biti u potpunosti rasvijetljeni i razotkriveni. Ali, tko zna....?

Rezultat ratne politike Katolicke crkve, ili bolje rečeno, vjesti potezi koje je ona poduzela kad je nacistički uspjeh postao poraz, bio je ovaj: kad se Hitler konačno ubio pred invazijom Crvene Armije, Pio XII. u totalnom kolapsu Hitlerovske katolicke Evrope imao je bar zadovoljstinu u spasavanju milijuna dolara transferiranih u USA. Katolicke investicije nisu prestale s prekidom neprijateljstava, nego su nesmanjeno nastavljene u narednim godinama. Crvena Armija je zaustavljena, a Sjedinjene Države su postale protektor Evrope. I budući da su komunisti u Francuskoj i napose Italiji prijetili uspostavom svojih Vlada u Rimu i Parizu, Katolicka crkva je započela uspješno politicko-ideolosko partnerstvo s USA. Tomu je pogodovala stalno prisutna komunistička opasnost u Evropi koja je silno uznemirivala Vatikan.

Pio XII. je nastojao smanjiti tu opasnost, pa je intervenirao na razne načine. U samoj Italiji tako, što je naredio glasanje za Katolicku stranku. Svatko tko bi glasao za komuniste ili čak socijaliste, bio bi ekskomuniciran iz Crkve. Dok je obuzdavao komunističku prijetnju, Vatikan se istovremeno počeo obazirati po cijeloj Evropi, da bi pronasao gdje će moći najbolje investirati svoje milijune. Zapravo, gdje bi oni mogli donijeti najveću zaradu! Evropa je doživjela pravi ekonomski "bum" i procvat, a ekonomska čuda su zaredala. Crkveni financijski eksperti su se dali na posao. I opet se pokazala vrlo uspješnom vještina i intuicija Crkve u pronalazenju i izboru najboljih i najunosnijih ulaganja. To su bile prosperitetne industrije, kompanije i sve veći i moćniji koncerni, privatni i državni, manji i veći. I to ne samo u Italiji, nego također i u Francuskoj, Njemačkoj, Švicarskoj i čak u Engleskoj.

Vatikan je bez ikakve zadržke ili stida ulagao crkveni novac u hotele i kasina na Rivijeri, a napose u gradjevinarstvo preko Societa Generale Immobiliare. Ovaj koncern je jedan od najjačih u Italiji i u njemu je Vatikan veliki dioničar. Tu su još i grupa Italcementi, financijski koncern Bastoggi, Italgaz, Ceramica Pozzi, velika osiguravajuća kompanija Assicurazioni Generali, Pantanella koncern..... i mnoga druga poduzetništva i djelatnosti koja s religijom nemaju nikakve veze. Ne smije se zaboraviti da Vatikan nije plaćao nikakve poreze, kako u Italiji, tako i u mnogim drugim zemljama, pa je na taj način bio u nepostenoj prednosti pred ostalima.

Zbog svog privilegiranog položaja, Vatikan je dobivao sve, a davao – ništa! On je samo uzimao, a davao nije zauzvrat ništa. On je uzimao od novca poreznih obveznika (kroz državni aparat), a sam nije plaćao nikakve poreze. To je izazvalo negativne reakcije u javnosti. Različite grupe i pokreti su tražili da Katolicka crkva također plaća poreze, ali njihovi naponi su bili bezuspješni zbog dominacije Katolicke stranke u Vladi. Konačno 1968. postigli su neki uspjeh – Vatikan se naime "podvrgao" djelomičnom oporezivanju svojih glavnica, a to je državi donjelo milijarde lira.

Nino Lo Bello ekonomsko-financijski korespondent "New York Herald Tribune"-a detaljno je prikazao veličinu vatikanskih investicija i ekonomske moći u knjizi "The Vatican Empire" (Vatikansko Carstvo). Sudjelovanje i uključenost Vatikana u ekonomiji, industriji i financijama Italije bio je jedan od glavnih faktora u razvitku i prosperitetu talijanskog poluotoka.

Koliki je tamo bio "portfelj" (portfolio) Katolicke crkve 25 godina nakon II. svjetskog rata? Odgovor na ovo pitanje je vrlo težak, jer je Vatikan jedina država koja uporno odbija otkriti svoj budžet i prihode vanjskom svijetu. Neslužbene procjene talijanskih Vlada u raznim periodima a na temelju oskudnih informacija do kojih se moglo doći, bile su blizu nejasnim i maglovitim nagovjestajima koji bi kapnuli iz Vatikana. Radi se o nekih 15-20% vatikanskog vlasništva svih dionica na talijanskoj Burzi. A vatikanske investicije u Italiji predstavljaju tek između 1/10 i 1/20 njegovih svjetskih investicija.

NASTAVLJA SE....

Vatikanske Milijarde (11)

11. nastavak

Napomena:

Slijedi nekoliko poglavlja koja se bave Katolickom crkvom u Sjedinjenim Drzavama i koja obiluju podacima o tome, a za koje sam pretpostavila da neće biti posebno zanimljivi hrvatskom citateljstvu. Stoga su ta poglavlja skracena na nacin da su izneseni samo neki najzanimljiviji podaci, kao i izostavljeni oni dijelovi gdje se autor ponavlja. A s time knjiga nimalo ne gubi na informativnosti i zanimljivosti.

Prevoditelj.(Jasna A. V.)

20. Poglavlje

ZASTO JE KATOLICKA CRKVA NAJBOGATIJA CRKVA U AMERICI

Sjedinjene Drzave su nominalno protestantska zemlja koja je ponosna na svoje temeljno ustavno nacelo – Odvojenost Crkve i Drzave. Ona je utociste brojnim protestantskim zajednicama, kao i sektama od kojih su neke gotovo na granici ludila.

Ipak, Katolicka crkva je najveca pojedinačna religiozna jedinica u Sjedinjenim Drzavama. Ona je ujedno i najzatvorenije "klupko" sa izuzetkom zidovske zajednice. Ona je drustveno i politicki najmocnija, ali i najbogatija od svih crkava u USA. I ne samo u USA, nego i u cijeloj sjevero-zapadnoj hemisferi.

Njezin spektakularan status u tom podrucju nije moguće shvatiti tek jednim brzim pogledom ili pregledom. Iako najveca pojedinačna religija, ona je brojcano manjina sa oko 50 milijuna pripadnika u populaciji daleko iznad 200 milijuna. Objasnjenje se svakako može naci u elementarnoj formuli: – Podjela stvara slabost, a jedinstvo jakost! Cak i kad prihvatimo istinitost ovoga, katolicki fenomen uopce nije lako i jednostavno razumjeti.

Ovdje se sada bavimo blagom kojeg je Katolicka crkva nagomilala u USA. Taj proces, instrumenti u njemu koristeni i njegovi rezultati zahtijevaju pojasnjenje. Jer, Katolicka crkva osim sto je korporacija, ili bolje receno multi-korporacija po uobicajenom znacanju te rijeci, ona je istovremeno i Crkva i zgrtanje njenog bogatstva proizlazi naprosto iz toga sto je – Crkva.

Religija jos uvijek izuzetno prozima drustvo. USA iako najprosperitetnija zemlja svijeta vrlo duboko su prozete religioznošću. Puno više nego Evropa. Religioz-nost u Sjedinjenim Drzavama, iako ideoloski, teoloski i crkveno raznovrsna i cak kontradiktorna ima jedan zajednicki nazivnik. A to je, najveći utrosak energije na

zgrtanje materijalnog blaga i vjestog stjecanja brojnih, skupih zdanja, eksploatacija urbanih područja, te stalno ubiranje dolara i investiranje na ogromnom trzistu po cijeloj zemlji. Ove poslovne i financijske operacije su pokretane, sprovedene i vrsene od raznih "vjera" koje djeluju u okviru tzv. organizirane religije.

Ovaj fenomen fantastičnog bogatstva američkih crkava ipak ne može biti potpuno razumljiv i shvacen. Doduse, on je prisutan i u Evropi, ali u njoj su trebala stoljeca da bi organizirana religija stekla kontrolu nad većim dijelovima kolektivnog blaga raznih evropskih naroda. Kako je to onda u SAD koje su mlada "jucer rođena" država bilo moguće da Crkve postignu takav nivo bogatstva, kojim mogu posramiti velike industrijske i financijske korporacije na njihovu terenu i u njihovoj igri?

Odgovor je dvostruk:

On se može naci u temeljnim karakteristikama američkog čovjeka:

a) - energija, poduzetnost, produktivnost, žedj za uspjehom, ali i velika darežljivost u isto vrijeme.

b) - nasljedna sentimentalnost i religiozna naivnost.

A sve to je rezultiralo stvaranjem **Homo Americanusa** koji je najdarežljiviji dobrotvor svojoj Crkvi. On je spreman identificirati sebe i svoj osobni uspjeh sa onim svoje Crkve. Prema tome, ako je on postao bogat, zasto i njegova Crkva ne bi imala udjela u tome?

Institucije su ogledalo društva koje ih stvara. Pa tako i Crkve. Medjutim, one maksimalno i nemilosrdno iskoristavaju elementarnu emocionalnost američkog vjernika. Ako tomu dodamo još i veliku dozu patriotizma, razboritosti, zatim klanizma i osjećaja posebnosti, tada sve skupa čini neiscrpan izvor za eksploataciju. A to donosi fantastičnu dobit američkim crkvama. Primjerice, godišnjak američkih Crkava bilježi za 1966.g. bilježi da su Protestantske crkve prijavile oko 3 milijarde dolara godišnjeg prihoda. Katolička crkva po svom starom običaju ne objavljuje svoje službene bilanse američkoj javnosti, a ni židovske zajednice. Slijedeće godine prema neslužbenim vladinim izvorima, suma je gotovo udvostručena što je nevjerojatan rast u tako kratkom vremenu koji nije nikada nigdje za-bilježen.

Prava majstorica na tom polju, kao i na mnogim drugima, upravo je Katolička crkva. Već smo ranije spomenuli kako je 1942. papa Pio XII. osnovao Instituto (ili Vatikanska Banka drugim imenom) sa preciznom zadacom, a to je slanje novca preko Atlantika u USA. Zasto je on izabrao baš Sjedinjene Države? Ne toliko zbog udaljenosti i sigurnosti SAD od boljševičke armije i evropskih crvenih bukaca poslijeratnog vremena. Pio XII. je poslao vatikanske milijune u SAD, posto je Katolička crkva tamo već bila ekonomska i politička sila sa svojim pravima koja se infiltrirala u državne strukture poistovjećujući interese Crke sa interesima društva. Dakle, jedan od glavnih razloga zasto je Vatikan izabrao SAD kao svog bankara bio je taj, što je Crkva tamo već bila milijarder i kao takva imala je autoritet na financijskom polju.

Novac je moc. Upravo to dvoje imala je Katolička crkva u Sad. A ovo dvoje je čvrsto prozeto i jedno gura drugo uvijek prema gore. Iako je Vatikan stalno i dosljedno podržavao Hitlera, on se nakon rata okreće ka pobjedniku - Sjedinjenim Državama i ubrzo konsolidira svoju poziciju. Osovina Vatikan - Washington sve se više učvršćuje, osobito ona ekonomska u jedno veliko i mocno financijsko partnerstvo. (dobri poznavaoći prilika kazu, da su se SAD zbog toga oglasile na zahtjeve koji su se tada mogli čuti, naime, da i Pia XII. kao Hitlerovog suradnika treba suditi kao radnog zlocinca...). Ali sada e Vatikan bio na pravoj strani i sredio je svoj položaj. I zgodna predstava je počela...!

Vatikan je poslao milijune u SAD, a one su "posudile" milijune Vatikanu! Sve je uglavnom bilo dobro kamuflirano, po starom običaju "svete Stolice", pa su ta-

ko pojedinci, banke i korporacije sluzili kao statisti koji su stitili Crkvu od mogucih poteskoca i zapreka. Poslovi su obavljani kao privatni i tajni dogovori izmedju visokih drzavnih sluzbenika i katolicke hijerarhije.

Radi ilustracije, navest cemo samo jedan primjer poznat kao "vaticansko zlato"; prve vijesti o toj slavnoj kupo-prodaji zlata pojavile su se 1952. u United Nations World Magazine. Napis je tvrdio, da je Vatikan kupio u mnogomilijunskoj vrijednosti zlatne poluge od SAD zlatnih rezervi. U Evropi su se cule glasine, da je papi omogucena kupovina tog skupocjenog metala dolar jeftinije (po unci) negoli je bila njegova cijena na trzistu, pa je tako Vatikan bio izuzetno povlasten u tim transakcijama. Zatrazeno je objasnjenje u SAD i ubrzo je potvrđeno, da se radi o kupo-prodaji teskoj oko 22 milijuna dolara. Uslijedila su negiranja, demantiji, sutnja.... da bi konacno Ministar financija izjavio, da nije istina da je zlato prodano po nizoj cijeni.

Ovaj slucaj je otkrio, kako je Vatikan kupovao jeftinije zlato i onda ga prodavao skuplje stekavsi tako veliku dobit. Takva praksa je postala dominantna u biznisu izmedju Vatikana (Crkve) i americke drzave.

Otkrilo se takodjer, da su dijelovi drzavne administracije bili pod utjecajem i kontrolom izvjesnih americkih gradjana -katolika, koji su djelovali kao agenti Vatika-na. Glasnogovornik Crkve biskup McShea to je otvoreno priznao za samog sebe. Medjutim, on je negirao da Vatikan ulaze u americku industriju. Iako su cinjeni veliki naponi da to ostane u tajnosti, ipak je to procurilo u javnost i bilo poznato, ali samo onako opcenito. Kasnije su se pojavile i precizne detaljizirane informacije. Ovaj opisani slucaj je samo jedan od mnogih kojima obiluje partnerstvo Vati-kan – Sjedinjene Drzave.

Sveta Stolica je vazan dionicar u mnogim americkim kompanijama i korporacijama, spomenut cemo samo neke: Americka Banka, Sinclair Oil Co., Anaconda Copper Co.(bakar), Baltimore –Ohio RR., Seaboard, Firestone, US Rubber (kaučuk, gume), Bethlehem Steel (željezo), Brooklyn Edison, Pacific Gas/Electric, Montana Power Co., Squire Building (gradjevinarstvo), Fox Theater, Fox Playhouses, Savoy Plaza Hotel (zabava i razonoda).... itd,itd. Sve moguće djelatnosti i Crkva tu nije birala u koju će vrstu poduzetništva investirati.

Tako se ona duboko penetrirala u financijski i industrijski kostur americkog drustva. Ona je prakticki postala jedan od glavnih faktora u vecini velikih americkih korporacija, trustova, banaka, industrijskih kolosa. Njezina financijska moc je zapanjujuca, a njezin utjecaj ogroman, cak i u najdemokratskijoj zemlji svijeta.

21. Poglavlje

CLAN KLUBA MILIJARDERA U USA.

Katolicka crkva u Americi je pravi ekonomski div, ne toliko zbog toga sto se uvukla u ekonomske zile divovskih korporacija, trustova i banaka, koliko zbog nagomilanog i zgrnutog blaga u obliku zemljišta, nekretnina, te kontrole institucija cija materijalna vrijednost cini od nje ekonomskog diva.

Sintagma "sto je dobro za Katolicku crkvu, dobro je za SAD" i obratno, iako nikada izrecena otvoreno, ipak je realnost u ekonomskom i politickom zivotu zemlje. Katolicka crkva je postala najveći institucionalizirani skupljac blaga u zemlji.

To je uistinu nevjerojatno ekonomsko чудо za jednu religioznu organizaciju koja je stigla na sjeveroamerički kontinent "siromasna ko' crkveni mis". Najveće čudo u stoljecu spektakularnih čuda svake vrsti.

Čuda cine sveci ili sam Bog, što ovisi o veličini necije vjere. Ili vrlo često o iznosu koji se stavlja u kotaricu. Katolička crkva je postigla svoje američko čudo majstorskom kombinacijom protestantske teoloske naivnosti i katolickog jednodumlja predanih, revnih religioznih mjesecara. I dok su protestantske Crkve ostale stabilna i pouzdana ekonomska snaga u zemlji, Katolička crkva zahvaljujući svojoj strukturi i vjestim manevrima postala je najbogatija vjerska organizacija, ne samo u SAD, nego i u svijetu. Ono za što su joj u Evropi trebala stoljeca, postigla je u SAD u najkracem mogućem vremenu.

Kako je to bilo postignuto? Bilo je to napravljeno po kombiniranom obrascu držanja vjere istom i nepromijenjenom + prozelitizmom (pridobijanje novih sljedbenika) + njenom silnom zedji za dominacijom i moci + vjerovanjem da kao jedina prava crkva ima dužnost i obavezu obratiti SAD na rimokatolicizam. Ovi i drugi faktori doprinjeli su jedinstvu raznorodnih katolickih manjina koje su imale jednu zajednicku kariku – njihovo katolicanstvo i pripadnost "svetoj majci crkvi". A rezultat je bio, povezivanje njihovih religioznih i ekonomskih snaga zajedno.

Katolicke emigrantske grupe koje je Evropa slala u Sjevernu Ameriku bile su siromasne, nepismene, praznovjerne i ignorirane od drugih dijelova društva, te su se osjecale manje vrijednima. Katolicanstvo je nerazvijenoj katolickoj zajednici davalo i jacalo osjecaj jedinstva. No, u slobodi i demokraciji Anglo-Amerike oni su ubrzo stekli sigurnost i samopouzdanje. I kad su jednom katolicki imigranti pustili svoje korijenje i poceli postizati prve uspjehe, njihovo samopouzdanje i sigurnost se preokrenulo u agresivnost. Taj proces se jos uvijek primjecuje, jer u 70-tim godinama polovica katolicke populacije odraslih u SAD su imigranti ili njihova djeca.

Katolička crkva jedina može dati taj osjecaj jedinstva kao vrstu duhovnog veziva i to najraznolikijim grupama i interesima. Takvo vezivo-cement je sastavljeno od 2 glavna sastojka:

a) – univerzalni protektorat Crkve,

b) – granitno vjerovanje da je jedino Katolička crkva, prava crkva. U tome leži snaga ove Crkve. Kada 50 milijuna ljudi ima takav stav i vjerovanje, a njima manipulira hijerarhija iz jednog centra – Rim – onda dobijamo jedan veliki dinamican i ključali katolicki sistem, koji se tvrdoglavo odbija integrirati u vecinsko nekatolicko društvo. Naprotiv, on ga želi integrirati u svoju zajednicu.

Misionarski nadahnut sistem je sposoban za neogranicenu ekspanziju. Njegova temeljna strategija nije samo katolike održati katolicima, nego i napraviti katolike od nekatolika i to na sve načine.

Glavno obilježje USA katolicizma je fenomenalan rast njegovog bogatstva, a s bogatstvom i njegove moci, utjecaja i sirenja. Ovaj sistem je postao egocentrican i okrenut i okrenut samom sebi na svim razinama i svim poljima, religioznom, kulturnom, financijskom. Otuda jedna gotovo mahnita potreba Katolicke crkve u USA da kontrolira svoj vlastiti kulturni sistem. Ona to čini osnivanjem i otvaranjem vlastitih skola, instituta i sveucilista. Zato je njena trka, pohlepa i agresivnost za nekretninama, zgradama i imanjinama postajala sve veca i veca. To ju je ubrzo učinilo jednim od najvećih urbanih vlasnika u Sjedinjenim Državama.

Osim posjedovanja i kontrole svog vlastitog obrazovnog sistema (mlade narocito treba katolicki usmjeravati) Crkva je htjela imati i kontrolirati i svoj medicinsko-zdravstveni sustav, svoje bolnice i klinike. Za taj cilj je kupovala zemljista i podizala gradjevine. Osim toga, buduci živimo u doba vladavine mas-medija Crkva je željela zadobiti nadmoc i kontrolu i na tom polju, što je i postigla s veli-kim uspjehom.

Takav crkveni divovski sistem, obrazovni, medicinski i dr. dakako zahtijeva i divovska sredstva i novac. I opet Crkva postaje veliki poduzetnik. Kupuje dionice u najprosperitetnijim granama i djelatnostima i sudjeluje u transakcijama i biznisu koji donose najveće dobiti. Mnogobrojne zupe i biskupije te lokalna hijerarhija aktivno se ukljuuju u tu shemu stjecanja vlasništva i sudjelovanja u raznovrsnim prijektima i poslovima, a koji su donosili ogromne profite. Oni su se nanovo investirali i donosili nove dobiti.. i tako u beskraj.

Vrlo brzo Crkva je postala multi-milijuner u raznim sektorima. I dok je tako stjecala na stotine milijuna dolara uz pomoc lokalne, drzavne i federalne administracije nekatolickih Vlada, ona istovremeno nije placala nikakve poreze. To joj je davalo izuzetnu prednost u odnosu na njene poslovne partnere. Oni su morali placati velike poreze i to ih je tjeralo na stalnu aktivnost, dok je Crkva mogla ostati i neaktivna, a da se njeni milijuni i dalje umnozavaju. Ali, ona naprosto nije mogla mirovati u tako izazovnom okruzenju. Zaronila je u ekskluzivan bazen multi-milijunskih poslova odlucna da uveca svoj kapital na ovaj ili onaj nacin. Bez poreznog tereta to je bilo jos lakse i jednostavnije. Crkva se nije puno brinula sto milijuni poreznih obveznika nekatolika svojim porezima potpomazu njezino od poreza oslobodjeno poduzetnistvo sirom SAD.

Rezultat je bio taj, da je Crkva u najkracem vremenu iz kluba milijunera presla u puno ekskluzivniji klub milijardera. Postavsi njegovim clanom, ona je pocela kampanju kako bi taj klub prikljucila sebi. To je cinila na 3 nacina:

- a) – konstantnom finom manipulacijom religioznim osjecajima katolickih clanova divovskih korporacija (poput Henry-ja Forda),
- b) – svojim vjestim prodiranjem u poslovne krugove "milijarderskog bratstva" kao partner sa "svojim posebnim pravima",
- c) – poistovjecivanjem opcih interesa velikih korporacija sa svojim vlastitim interesima, osobito onim ideoloskim i politickim.

Krajnji rezultat je bio potpuna uzajamna identifikacija interesa, a to je znacilo – ekstremno bogata Katolicka crkva pronalazi sebe u profitu i ekspanziji ekonomskih divova, a oni zauzvrat pronalaze sebe u K.crkvi kao vodecoj religioznoj i po-litickoj sili u americkom drustvu. A to ce imati dalekosezne i nesagledive pos-ljedice po to drustvo, ali i mnogo sire.

Jedan aspekt takovog uzajamnog povezivanja i pomaganja u praksi je izgledao tako, da vecina korporacija daje doprinose za Katolicku crkvu, a ova zauzvrat investira svoje milijune u te iste korporacije – "ja tebi, ti meni i obratno". To uzajamno prepoznavanje interesa nije ostalo samo na tlu i u granicama SAD, nego se rasirilo i izvan, jer su oba partnera istovremeno i medjunarodni entitet. Tako je taj njihov zajednicki internacionalizam izvanredno koristan i blagotvoran za oba partnera – crkvenog i svjetovnog.

I tako je cudesna ekspanzionisticka energija USA korporacija postala zlatna lokomotiva za poslovnu Katolicku crkvu. S druge strane, ogromne religiozne, politicke i drustvene mogucnosti i utjecaj Katolicke crkve u svijetu, postao je zlatni kljuc za korporacije izvan USA jer je ona "pravna osoba s svojim posebnim pravima". Spomenut cemo samo neka – suverenitet Vatikana kao jedine religiozne (crkvene) drzave na svijetu, imunitet njezine hijerarhije, izuzece od oporezivanja... itd. Kljucevi sv. Petra nisu samo kljucevi riznica i trezora, nego otvaraju i mnoga vrata zatvorena svim drugim kljucevima.

Zbog svega toga, americka Katolicka crkva djeluje kao divovska korporacija, kao financijaki div, koji zdruzen sa sebi ravnima uvelike utjece na ekonomski zivot zemlje, ali i kao moguci podrzavatelj ili rusitelj politicara na svim razinama, od lokalne do federalne.

22. Poglavlje

KARDINALI - BURZOVNI MESETARI

USA hijerarhija – vodstvo Katolicke crkve u Sjedinjenim Drzavama je novi fenomen u analima katolicizma. O teologiji ona zna malo, ali zato o biznisu zna izuzetno mnogo. Njezini clanovi su vrhunski racunovodje i knjigovodje svoje Crkve i prava su crkvena kopija najuspjesnijih financijskih operatera divovskih korporacija. Na tom polju oni su stekli veliki ugled i reputaciju i to potpuno opravdano.

Ova cinjenica izuzetne poslovnosti (biznis iznad svega) prozima cijelu strukturu crkvene masinerije americke Katolicke crkve i to od vrha do dna. Nijedna druga korporacija ne moze racunati s tako brojnim, privrzenim i odusevljenim osobljem. Na tisuce svećenika, biskupa, kardinala, redovnika, redovnica, ucitelja i raznih pomocnih djelatnika motivirano je jednim ciljem, a to je – uspjeh i napredak Crkve, ne samo na religioznom polju, nego i materijalnom i politickom.

Rezultat ovog ekstremnog naboja kolektivne energije usmjerene ka jednom cilju jeste taj, da je Crkva stekla status ekonomskog mastodonta. I ne samo to, ona je prestigla i nadmasila sve ostale. Jedan visoki crkveni prelat mogao se zato ponosno i oholo pohvaliti: -Mi smo veci nego Ford Motori, Shell Nafta i Bethlehem Celicane zajedno!

Americka hijerarhija je uistinu jedinstvena i nenadmasna u izuzetno vjestoj promociji i ostvarenju svojih svjetovnih-opipljivih interesa u ime duhovnih-neopipljivih. To joj fantasticno uspijeva zbog dobrih "veza" u elitnim visokim krugovima i ogromne kolektivne energije koja se na to trosi.

Vjerojatno najslavniji slucaj krajnje uspjesnog crkvenjaka i biznismena u istoj osobi, bez sumnje je **kardinal Spellman**. On je bio neslužbeni Primat americke Katolicke crkve za vrijeme pontifikata Pia XII., Ivana XXIII. i Pavla VI. Spellman je imao ogroman utjecaj, ne samo u americkim politickim i vojnim krugovima, nego i u samom Vatikanu. Osim sto je bio glavni diplomatski savjetnik Vatikana u bezbrojnim diplomatskim misijama, on je bio podjednako vrijedan Rimu i na financijskom polju. Zahvaljujuci svojim vezama s visokom drzavnim sluzbenicima i financijskim magnatima Spellman je dolazio do povjerljivih informacija u svijetu velikog biznisa, daleko prije negoli bi one dospjele u javnost. Tako je Crkva mogla profitabilno ulagati u najunosnije poslove sto je i njoj i Vatikanu donijelo mnoge milijune dolara. Koliku je vaznost imao Kardinal Spellman zgodno ilustrira ova mala epizoda. Jedan dopisnik NBC-a posjetio je Radio Vatikan gdje mu je vodac objasnio da se putem radija svakodnevno salju kodirane poruke kardina-lima, nuncijima i svećenicima sirom svijeta. Na to je dopisnik u sali upitao: -Dakle tako kardinal Spellman dobiva naredbe iz Vatikana? Nasto mu je vodac ma-lo podrugljivo odgovorio: -Ne gospodine, nego obratno!

A ovaj mali vic odrazava opce visoko misljenje o kardinalovim poslovnim sposobnostima. Kad je dosao u raj (umro je 1967.) pregledao je redove blaženih, otisao medju njih, izabrao stolicu i sjeo. Sveti Petar je namrstio obrve i rekao: -Zao mi je vasa Eminencijo, ali vase mjesto je tamo prijeko.- I pokazao na red burzovnih agenata.

Kardinal Spellman je bio Veliki Mestar Velikih Poslova Velike Crkve. Svojim spretnim transakcijama, kupo-prodajama i investicijama dao je silan doprinos povecanju imovine i bogatstva Crkve. Do 1964. izgradio je 130 katolickih skola, 37 crkava i 5 velikih bolnica. Godisnje je papi donosio milijun dolara od tzv."Petrovog novcica". Spellmanove nadbiskupije donosile su godisnji prihod od 150 milijuna dolara, pa je taj covjek u Vatikanu dobio nadimak -Kardinal+Vreca-S-

Novcem. On je stoga imao izuzetno veliki utjecaj u Vatikanu, a americkoj je hijerarhiji priskrbio poseban status unutar Vatikana.

Zivot i karijera jednog drugog americkog prelata kardinala Cushing-a je slicna i gotovo tipicno americka. Njegov uspjeh je mozda bio pretjerano uvelicavan od strane ulizivackog katolickog i nekatolickog tiska. Ipak, i on i Spellman su postali legende fantasticno uspjesnog biznisa i proizvodnje novca, kojima se divio i sam Rim.

Cushing je bio blizak klanu Kennedy i osobni prijatelj predsjednika Kennedy-ja. Poceo je kao zupnik, a zbog svojih poslovnih sposobnosti brzo je napredovao na hijerarhijskoj ljestvici. Od 1944. do 1969. njegova nadbiskupija povecala se na 2 milijuna katolika, pa je bila treca po velicini nakon cikasko (Chicago) i njujorske (New York). Osnivao je nove zupe, crkvene redove, a osobito je davao puno novca Jezuitima (Isusovacki red). Zbog toga je svaki Jezuita u provinciji Nova Engleska bio obavezan odsluziti tri mise za Cushingovu dusu.

Pod njegovom kontrolom bilo je vise od 250 milijuna dolara vrijednosti nekretnina ukljucujuci 4 moderne bolnice, 90 zupa i oko 130 osnovnih i visokih katolickih skola. Godine 1963. na podsticaj senatora Roberta Kennedy-ja, Cushing je skupio milijun dolara u samo nekoliko dana. On je takodjer slao milijune dolara u Vatikan.

Cjelokupna americka katolicka hijerarhija djeluje poput crkvenih brigada u stalnim marsevima stjecanja novca i zarade. U tome ju potpomazu bezbrojni pojedinci i organizacije – religiozne i laicke, a koje rade za Crkvu, no ne mogu biti potpuno pod nadzorom. Ako tomu dodamo prakticki neogranicene mogucnosti i dimenzije za poslovanje ipoduzetnistvo, onda imamo situaciju u kojoj katolicka crkvena i ekonomska hobotnica operira na svim poljima i razinama americkog ekonomskog ustrojstva.

Stoga je vjerojatno točna tvrdnja jednog katolickog financijskog autoriteta, da je Katolicka crkva najveća korporacija u SAD, te da je po bogatstvu koje posjeduje i kontrolira – druga, odmah poslije same Drzave.

Neovisno o vladajućem papi, Vatikan je najviše orijentiran upravo prema Sjedinjenim Drzavama. Financijsko carobnjastvo američke Crkve narocito zadivljuje njegovu administraciju. Drzavni sekretar pape Pia XII. Msgr. Dell'Acqua slusajuci o spektakularnim uspjesima Crkve u SAD, nije mogao sustegnuti dva uzvika koja se najrijedje cuju u Vatikanu: - Cudesno! Nevjerojatno! I bio je u pravu.

23. Poglavlje

KATOLICKO URBANO SIRENJE U USA

Desilo se tako da su tri klerika jednom zajedno rucala: protestantski pastor, katolicki svećenik i zidovski rabin. I razgovor je započeo:

“Recite mi gospodine Smith, kako i sto vi cinite s prikupljenim novcem –pitao je otac O’Brien.

“Podijelim ga na tri jednaka dijela. Jedan dio dajem siromasima, jedan dio

Crkvi i jedan ostavim sebi – odgovorio je gosp. Smith. - A vi?

“Ja ga podijelim na dva jednaka dijela. Jedan dam Crkvi, a drugi zadržim za sebe. – odgovori otac O’Brien. – A vi rabine?”

“Ja podignem uvis cijelu kolekciju i izmolim molitvu: - O Bože, uzmi koliko trebas, a ostatak ostavi meni! – objasnio je rabin.

U našem kontekstu ovaj mali vic ima značenje utoliko, što su sudionici zamijenili mjesta. Sada rabin postavlja ovo vitalno pitanje i prikupljeno dijeli na tri dijela. Gospodin Smith ostaje na istom mjestu. Otac O’Brien je sada taj koji podize kotaricu uvis uz malu molitvu: - Gospodine, uzmi koliko trebas, a ostatak ostavi meni!

A to je slogan Katolicke crkve u Sjedinjenim Državama.

Da li je Svemogući zadovoljan s ovakvom raspodjelom, nije poznato. Ali nekako izgleda, da On svoj dio konstantno daje njoj (hijerarhiji) i još s kamatama, a ona ga neprekidno dalje uspješno umnozava. Za nevjerne Tome dokaz više je i to, što Njegov predstavnik na Zemlji – papa nikada nije imao prigovor toj rastućoj plimi dolara. Ustvari, on je jedan od glavnih korisnika američkog crkvenog financijskog čuda. Za vrijeme svoje posjete New Yorku, papa Pavao VI. držao je misu na čuvenom Yankee Stadionu, što je izazvalo veliko iznenadjenje i čudjenje.

“ Sto? Zar vi ne znate da je Stadion također naš?! – rekao je jedan američki prelat začudjenim evropskim novinarima.

I zaista, transakcije Svete Matere Crkve u Sjedinjenim Državama nemaju granica. Njezin kler je specijaliziran u individualnom i kolektivnom dodvoravanju i zadobijanju naklonosti prominentnih ličnosti na ključnim položajima u javnom ekonomskom i političkom životu, na lokalnoj i državnoj razini. Mnogi od tih podmicenih i oni koji ih podmicuju su katolici laici i zahvaljujući tome, američka hijerarhija i njeni laički agenti imaju priliku za nadzor cjelokupne situacije. Čini se da svi tabui nestaju, gdje god se može napraviti dobar profit.

Navest ćemo nekoliko primjera koji pokazuju tipičan model za poslove i spekulacije u stjecanju nekretnina i zemljišta. Primjeri su dokumentirani.

Rimokatolička strast za stjecanjem vrijednog javnog zemljišta najbolje se može vidjeti u samom New Yorku. Tu je izvanredno vrijedan i atraktivan prostor na Lincoln Squaru pripao jezuitskom sveučilistu Fordham. Škola je platila samo dio vrlo povoljne cijene ovog atraktivnog zemljišta i onda dobila federalnu pomoć za ostalo. Manhattan College koji pripada Kršćanskoj braći, poznatoj po njihovom vinu i konjaku, dobio je veliku tvornicu i sredstva za njezino preuredjenje za potrebe koledža. Kardinal Spellman je svojim spretnim umijecem i vezama pribavio Crkvi mnoge hektare vrijednog urbanog zemljišta.

Po svemu sudeći, najuspješniji u stjecanju vrijednog zemljišta su američki Jezuiti (iskusovci). U Chicagu su tražili i dobili najatraktivniji prostor za svoje Loyola sveučiliste, a uz pomoć pro-katoličkih senatora u Kongresu- Paul Douglasa, Everett McKinley-ja. To je puklo u javnosti koja je burno reagirala, a je projekt bio povučen. Kasnije je sve sredjeno na diskretniji i tisi način. U St.Louisu Mo. veliki projekt gradnje jeftinih kuća preusmjeren je u korist St.Louis sveučilista (opet Jezuitskog) i kampusa u njegovu sastavu. Ovo sveučiliste i još 27 drugih Jezuitskih koledža u SAD organizirani su na isti način, što znači da su im upravitelji jezuitski svećenici i djelovanje im je pod strogom katoličkom kontrolom. Da bi povećao upis kardinal Ritter je izdao odredbu, koja zahtijeva da katolički studenti pohađaju samo katoličke koledže.

Boston u Massachusettsu je poznat kao utvrda Katolicke crkve u SAD. Kardinal Cushing je dobio 40 akri javnog zemljišta za gradnju crkve i škole, a svi financijski poslovi su vodjeni zatvoreno i u tajnosti.

Dijeljenje i prodaja javnog zemljišta Katolickoj crkvi po cesto tek simbolickim cijenama, zatim ustupanje javnih škola i bolnica postalo je gotovo uobicajena pra-ksa. Čak je i Kongres (1987.) darovao Katolickoj crkvi jednu površinu koja je pripadala rezervatu Chippewa Indijanaca.

Nagon Katolicke crkve za stjecanjem i zadobijanjem vrijednog zemljišta, pogotovo urbanog, rastao je sve više i više, a što potvrđuje staru izreku da "apetit raste s jelom". Jer što je više imala, to je više htjela imati. Ovaj proces se ubrzava i kao svi slicni procesi, vjerojatno će imati i svoj dramatican kraj. Takav kraj koji će doći neočekivano i uzrokovat će tragedije, kao što se to cesto događalo u Evropi. Jer, kad je imala previse, onda je gubila najviše.

Americka Katolicka crkva nesumnjivo ide ka svojoj duhovnoj rusevini. Kološalna materijalna dobra i prevelika financijska moc strovalit će ju u konflikt s društvom. Hoće li ona zastati u toj ludoj trci za dobitima? Sudeći po njenim aktivnostima, odgovor je prilično zvučno – NE!

24. Poglavlje

NAJBOGATIJA DIVOVSKA TEOKRACIJA

Katolicka crkva u SAD je "nacija unutar nacije". I to nije samo figurativni govor, nego čvrsta i nepobitna činjenica američke stvarnosti.

Kada primjerice americki katolici govore o americkoj slobodi i demokraciji, oni uvijek misle na katolicku slobodu i "demokrscansku demokraciju", a kojoj je konacni cilj Katolicki Americki Ustav kao zadnji stadij ka totalnoj Katolickoj Americi. To više nije samo apstraktno razmišljanje posto je proces u toku i dobiva sve veći zamah.

Katolicka crkva gradi svoje carstvo u SAD i više niti nema ozbiljne opozicije koja bi ugrozila njezinu ekspanziju i konacnu prevlast. Rezultat njezinih aktivnosti na svim razinama americkog društva jeste taj, da su prakticki sve društvene strukture prozete katolickim elementom i katolickim strukturama, direktno ili indirektno. Poput divovskog hrasta koji je isprepleten čvrstim zilavim brsljanom. Taj brsljan cine bezbrojne katolicke organizacije i institucije, navedimo samo neke: Katolicka Legija Čudoredja, Katolicki Tisak, Katolicki Radio i TV, Katolicka Osiguravajuća Društva, Katolicki Klubovi, Katolicka Majka Godine, Katolicki Ratni Veterani..... i bezbrojne slicne. A sve su one potpomagane na razne načine i po religioznoj osnovi.

Najimpresivnije su rimo-katolicke obrazovne i medicinske ustanove. Njezina obrazovna masinerija obuhvata sve, od dječjih vrtica do sveučilista (temeljita indoktrinacija mladih), a medicinska od najmanjih ambulanti do najvećih i najmodernijih bolnica i sanatorija. Njihova financijska vrijednost dosize na milijarde dolara. To je postignuto zaobilazenjem Ustava, legalnim i polulegalnim manipulacijama i pritiscima prikrivenih katolickih grupa u državnoj administraciji, a koje sve rade u korist Katolicke crkve. Primjerice, pod administracijom L.

Johnsona (1963-69.) na stotine federalnih programa pribavilo je ogromne svote drzavnog novca crkvenim agencijama, vecinom katolickim. Milijuni dolara su prosli kroz crkvene kase, a mnogi i ostali u njima. Od 1947. do 1964. preko 7000 projekata

je odobreno, pretežno medicinskih ustanova. Samo za jedan projekat Katolicka crkva je dobila 305 milijuna dolara, dok su sve ostale protestantske i zidovska dobile 168 milijuna.

Katolicke obrazovne ustanove obuhvacaju oko 2500 skola, 300 koledja, seminara i sveucilista. Za odrzavanje i financiranje istih Crkva prima zamasne svote od Drzave. Broj zupnih crkvenih skola raste brze od drzavnih, sto znaci da Katolicka crkva dobiva sve vece donacije od i sredstva od vecinski protestantske zemlje. I to one koja se ponosi svojim dva stoljeca uzdizanim Ustavnim nacelom o potpunoj Odvojenosti Crkve od Drzave (a sto podrazumijeva sve religije). Zapanjuje cinjenica, da pod kapom raznovrsnih federalnih programa i projekata milijuni americkih nekatolika doprinose milijune dolara za kupovinu, povecavanje i odrzavanje imovine Katolicke crkve. Cini se kao da americki gradjani nisu uopce svjesni ove tako ocite anomalije.

Vatikanske financijske aktivnosti i unosna poduzetnistva su isto tako raznovrsni kao i ona najuspjesnijih svjetskih poslovnih korporacija.

Nino Lo Bello, novinar "New York Herald Tribune"-a i strucnjak za ekonomska podrucja, liberalni katolik, nakon visegodisnjeg istrazivanja vaticanske ekonomske moci, morao je priznati "da su vaticanske investicije tako velike, rasprostranjene i kompleksne, da je potpuno nemoguće dobiti jasnu sliku o tome" (citat iz knjige "Vaticansko carstvo"). Vecina vaticanskog novcanog kapitala je deponirana u americkim i svicarskim bankama i nitko ne zna o kolikom se kapitalu radi. Za razliku od vecine velikih koncerna Evrope i Amerike koji su pod kontrolom svojih drzava i Vlada, Vatikan je potpuno slobodan da prebacuje ogromna sredstva gdje god zeli i kad god zeli, vec prema najpovoljnijim prilikama. Zahvaljujuci tome, kao i famoznom "izuzecu od oporezivanja po religijskoj osnovi" imovina Katolicke crkve je u neprekidnom porastu.

Poseban fenomen su razne i mnogobrojne katolicke grupe – Akcije, koje su intimno udružene s Crkvom i koje takodjer imaju svoja posebna prava. One se takodjer bave biznisom i ostvaruju profit. Zasiurno najpoznatija od tih grupa je – Opus Dei –(Djelo Bozje). Vecina ovih kvazi-religioznih grupa bavi se raznovrsnim komercijalnim poslovima, najcesce izdavastvom i osiguranjima.

Nadalje, nije nikakova tajna da se neki crkveni redovi bave proizvodnjom alkoholnih pica, kao napr. Krscanska braca (brandy), Kartuzijanci super liker Chartreuse itd. Americki redovnici i redovnice su vrlo zauzeti stvaranjem profita. Tako Trapisti opatije Sv.Josip na svojoj velikoj farmi proizvode sireve i kreme. Redovnici opatije Nasa Gospa od Getsemanije bave se unosnim poslovima – sirevi, kolaci, kobasice. Cisterciti u Iowi imaju goveda, mljekaru, ali i pilanu i kamenolom. Kceri Sv.Pavla imaju tiskaru.... itd.itd. Crkveni redovi kupuju i posjeduju zgrade, hotele, dvorane, magazine, stovarista.... A svi ti mnogobrojni crkveni redovi koji se bave unosnim poslovima ne placaju ni centa poreza, samo stoga sto su religij-ske organizacije i nose vjerski predznak. Neke od njih koje su vise laicke (svjetovne) nego vjerske, pravi su financijski divovi sa svojim posebnim pravima, kao Kolumbovi Vitezovi cija je imovina u 1966. premasila 300 milijuna dolara.

Inace, najvazniji po svom znacaju i uticaju je svakako isusovacki red – Druzba Isusova, ili Jezuiti. Društvo je mocno na obrazovnom, financijskom i politickom planu. Ono drzi 28 katolickih sveucilista, od kojih neka dobivaju velika sredstva od drzave, usprkos cinjenici da je Red ukljucen direktno ili indirektno u vrlo uno-

sne poslove. Osim sto su krupni dionicari u bankama i velikim kompanijama, oni su i najvazniji suvlasnici u 4 najveće avio-industrije, imaju veliki interes u 2 naftne kompanije, a kontroliraju i više TV i Radio mreža. I naravno, Red ne plaća ni centa poreza.

Za razliku od svojih evropskih dvojnika američke redovničke zajednice "sestrinske i bratovske", više su poslovne nego religiozne. Mnogobrojni sestrinski redovi posjeduju imovinu u vrijednosti oko 12 milijardi dolara, a otprilike toliko i muški redovi. Postandardnim proračunima "vrijednost" katolickih crkvenih redova u SAD iznosi oko 23 milijarde dolara. Mi smo naveli imovinu religioznih družbi koje podrazumijevaju siromastvo. Medjutim, to njihovo "siromastvo" je veliko oko 23 milijarde!

Sto se tice totalne imovine Katolicke crkve u SAD (vlasništvo, suvlasništvo, investicije, prihodi, dionice, obveznice, državni vrijednosni papiri.....) njeno bogatstvo ograničeno samo na religioznu funkciju, iznosilo je u 70-tim godinama preko 54 milijarde dolara. Ali, to je samo dio ledenog brijega iznad vode, dakle onog vidljivog. Komercijalne aktivnosti Rimo-katolicke crkve u SAD su tako raznolike, rasprostranjene i tako spretno prikrivene i zatajene od javnosti, da ih je nemoguće sve "izvuci i istjerati" na vidjelo dana. Novine rijetko spomenu neki mnogomilijunski projekt iza kojega stoji Katolicka crkva, odnosno njene kompanije i pod-ruznice. Imovina tisuća katolickih zupa diljem SAD nikada nije objelodanjena.

Jedna agencija koja je istrazivala crkvena poduzetnistva otkrila je, da Katolicka crkva investira najmanje svog novca u – dobrotvorne svrhe i programe! A upravo to bi trebalo biti na samom vrhu svih njenih djelatnosti. I to po uputstvu onog istog Ucitelja na kojeg se ta ista Crkva poziva. No, da li i koliko ona uopće sluša Isusa Krista?

Spomenut ćemo dva-tri primjera onih nevidljivih milijuna Katolicke crkve. Ona primjerice sistematski i konstantno "podsjeća" (ustvari dodijava i moljaka) svoje vjernike, da se dobar katolik treba sjetiti svoje Crkve u svojoj oporuci. I to sa barem 10% od svoje zaostavštine. Posto Amerikanci slove kao vrlo sentimentelna i darezljiva nacija spram svojih Crkava, ovaj vid "zetve" takodjer nije nikada u cjelosti razotkriven, ali se racuna s godisnjim mnogomilijunskim iznosima. Nadalje, rodbina i prijatelji stalno se podsjećaju na placanje misa-zadusnica za drage pokojnike i njihov brzi prelazak iz vatre cistilista u blazenstvo raja. Spomenimo jos i Bingo- igru. Iako je Bingo legalan u 11 saveznih država, Katolicka crkva profitira od toga u svih 50. Dva pouzdana istrazitelja, Larson i Lowel izracunali su godisnju dobit od igara od oko milijardu dolara.

No, ono sto zaprepascuje u odnosu na toliko bogatstvo jeste to, da ta kolosalno bogata Crkva dobiva redovno i dodatne porcije kao "poklon-pomoc" od same Drzave. A ona sve prima, stogod joj se daje. Osim toga, njoj je izgleda sasvim normalno da nekatolici placaju poreze i tako doprinose bogacenju Katolicke crkve. O moralnosti takvog stanja ona puno ne brine.

Ali najveća anomalija situacije je ipak cinjenica, da Katolicka crkva iako prima i zaradjuje fantasticne svote novca, ne plaća nikakove poreze na svoju ogromnu imovinu i prihode. Od ukupnog bogatstva svih crkava u SAD više od polovice pripada samo jednoj – Rimokatolickoj. I na to ogromno bogatstvo nikada nije placen bilo kakav porez, niti je zatrazen bilo kakav finansijski izvjestaj.

Kao sto je vec receno, sve religiozne organizacije oslobodjene su od oporezivanja, federalnog, saveznog i lokalnog. Sve sto nosi naziv – crkveno. Stovise, one su oslobodjene od toga da prave izvjestaje, da prave svoje budžete, aktivu i pasivu, prihode i rashode isl. Sve ono sto svi drugi moraju, njih jednostavno zaobilazi, a zbog jedne jedine rijeci – **p r i v i l e g i r a n i** – ili povlasteni!

Uzevši u obzir sve pogodne faktore Katolicka crkva je postala najmocnija korporacija u SAD i u kratkom vremenu od samo jedne ljudske generacije, ona se transformirala u najbogatiju divovsku teokraciju na svijetu.

A sto Krist misli o tome?

NASTAVLJA SE....

Vatikanske Milijarde (12)

12. nastavak

25. Poglavlje

VRH LEDENOG BRIJEGA

Katolicka crkva je svjetska religija, svjetska drzava i administracija i svjetska financijska sila. Medjusobna ovisnost religije, administracije i bogatstva je isprepletana na najvećem/najvišem mogućem stupnju. A drugacije ne može ni biti.

Kad je jedna religija tako ustrojena i organizirana kao što je rimokatolicka, onda je ona neminovno transformirana ne samo u administraciju i svemocno hijerarhijsko crkvenjastvo, nego i u isti takav jak i dominantan ekonomski interes. A on se skriva iza duhovnih načela i pothranjuje tim istim duhovnim načelima, koja su zapravo najveći neprijatelji zgrtanja materijalnog bogatstva od strane religije.

Od svih frakcija podijeljenog krscanstva, rimo-katolicka crkva je nesumnjivo najuspješnija u svom zgrtanju i akumulaciji ovozemaljskog blaga. Njezin uspjeh na tom polju je rezultat njenog uspjeha na religioznom. Ovo može izgledati kao paradoks, ali to je istina. Njezina kolosalna ekonomska moc proizlazi iz cinjenice, da milijuni njenih pripadnika daju njoj dio svog zemaljskog blaga radi promicanja njenog duhovnog sirenja i napretka. A Katolicka crkva prima, koristi i umnozava te materijalne dobitke. Iako propovijeda Evandjelje koje se odnosi na duhovno blago, ona ne vidi ni-kakvu proturjecnost u svom gomilanju materijalnog blaga ovog svijeta.

Danas je ona time zaokupljena više nego ikada ranije u svojoj dugoj i sarolikoj povijesti. Povrsan pregled njenih aktivnosti koje iznosimo u ovoj knjizi, a odnosi se na nekoliko zemalja, bit će dovoljan da to potkrijepi.

Katolicka crkva je dominantna financijska sila u 2 zemlje: u Italiji gdje ima svoje povijesno i administrativno sjedište; i u Sjedinjenim Drzavama, gdje su njeni religiozni, politicki i financijski naponi bili poduprti energijom, entuzijazmom i uspjehom tipicnim za SAD. Uspjehom spektakularnim, čak i u zemlji svakojakih spektakularnosti.

Tekuće fantastično zgrtanje blaga od strane Katolicke crkve je noviji fenomen. Kao što smo već ranije vidjeli, ono je stvarno bilo započeto onda, kad je prema "Petrovoj stolici" bio pocinjen najsravniji zlocin (prema njenom rangiranju!), a to je bilo – oduzimanje Papinskih Zemalja (Papinske Drzave) 1870.g. od strane Talijana.

Prvi kameni temeljci moderne akumulacije vatikanskog blaga nisu bili položeni tek onda, kad je papa Pio XI. potpisao Lateranski Ugovor 1929. sa fasistickim diktatorom Mussolinijem i kad se Crkva i formalno odrekla Papinske teritorijalne drzave primivši zauzvrat pozamasnu svotu novca. Planovi su bili napravljeni u vrijeme prethodnog pape Benedikta XV. (1914-22) u vremenu i nakon I. svjetskog rata. Njegov motto je bio – "religija je religija, a biznis je biznis". On je zacetnik danasnje vatikanske poli-

tike, da Crkva i njezine investicije ne trebaju biti ogranicene religioznim razmisljanjem i barijerama, nego vodjene u pravcu dobrih, konkretnih i profitnih poslova. Ta nova formula je stavljena u pogon za vrijeme njegova pontifikata.

Sa Lateranskim Ugovorom, Vatikanska Drzavna Riznica je postala sluzbeni fond. Te iste godine Mussolini je dao 1.750 milijuna lira Vatikanu, a uz to i suverenitet kao konacno rjesenje Rimskog pitanja. Pio XI. ne manje dobar biznismen od Benedikta investirao je vecinu primljenog novca u SAD u vrijeme Velike ekonomske krize 30-tih godina. To je bio odlican poslovni potez, jer kad se americko gospodarstvo oporavilo, Crkva je ubrala kolosalnu dobit.

Osim investiranja u SAD, Vatikan je dobar dio lateranske naknade investirao u samoj Italiji. Rezultati su bili zapanjujucu i vrijednost bogatstva Katolicke crkve u Italiji je dosegla astronomske cifre. Prema britanskom periodicnom magazinu "The Economist", Vatikan je toliko uvecao svoj kapital u Italiji, da bi on teoretski mogao "survati talijansko gospodarstvo u pravi kaos ako bi iznenada povukao odredjene poteze na trzistu i u bankarskom sistemu".

Nino Lo Bello, inace liberalni katolik, sproveo je 8 godina u Rimu kao korespondent za ekonomiju i biznis za razlicite magazine takve vrsti. Vecinu svog vremena posvetio je proucavanju vaticanskih financija i napisao respektabilnu knjigu "Vati-kansko Carstvo" (The Vatican Empire). Evo samo nekoliko kracih zanimljivih informacija iz nje. **"Tajkun s Tibera"** je toliko ukljucen u talijansko gospodarstvo, da bi puno toga moglo nositi oznaku – Made by Vatican – sto znaci, -Proizvedeno od vaticanskog novca, u vaticanskim tvornicama i tvrtkama!

Tako Talijani zive u kucama i stanovima koji su vlasnistvo Vatikana, ili su ih kupili od kompanija u vlasnistvu Vatikana, ili koje su izgradile gradjevinske tvrtke u njegovu vlasnistvu. Talijani se voze super autocestama financiranim od Vatikana i automobilima proizvedenim u nekoj vaticanskoj tvornici. Njihove kuce su opremljene stvarima koje su proizvedene u tvornicama i tvrtkama koje su vlasnistvo ili suvlasnistvo Vatikana. Vodom, strujom i plinom opskrbljuju ih kompanije koje mu pripadaju ili su pod njegovom kontrolom. Svoj novac drze u bankama koje kontrolira opet Vatikan – famozna "Banka Svetog Duha" je primjerice u 100%-tnom vlasnistvu Vatikana. Kapital Svete Stolice je investiran u gotovo sve grane talijanske industrije, trgovine, usluge i dr. – tvornice hrane, tekstila, gradjevinskog materijala, oruzja, kemijske, teska idustrija, brodogradnja, vozila... Nadalje, osiguravajuca drustva, hoteli, turizam, TV i Radio, izdavastvo, tisak..... itd. U tom mozaiku kompanija neke su pravi svjetski divovi, poput gradjevinske kompanije Generale Immobiliare koja je prava tvrdjava vaticanskog financijskog imperija s kapitalom od 75 milijardi lira. Samo u 1967. godini ona je utrosila 30 milijardi lira na gradjevinske projekte, uglavnom stambene blokove, hotele, urede i rezidencije u urbanim centrima Milana, Genova, Rima, Firenze i Napulja.

Ova vaticanska ekspanzija u Italiji bila je olaksana i time, sto je Crkva (Vatikan) izuzeta od oporezivanja i ne placa nikakove poreze. Ali i zbog raznih drugih povlastica. U 1967. ministar socijalist Luigi Pretti pokusao je "utjerati porez" i od Vatikana koji je dugovao drzavi vise milijardi lira, odkad je u 1962. prihvacan novi porezni zakon. No, a sto je Vatikan napravio? Da bi to izbjegao i onemogucio razotkrivanje svoje financijske moci, poceo je prodavati svoje udjele i interese u talijanskim kompanijama i re-investirati u prekomorske zemlje. Tako radi "Sveta Stolica"! I tako je s Italijom.

Ipak, papa Pavao VI. nije se ustrucavao reci (u sali, ili cinizmu?) da "Crkva vidi sebe kao Crkvu Siromaha!"

Njegova izjava je izazvala i razljutila mnoge katolike. Neki su otisli i dalje, pa su demonstrirali protiv skandalozno bogate Crkve. Katolicki svecenici protestirali su u SAD, Francuskoj, cak i u Italiji. U listopadu 1971. katolicki svecenici demonstrirali su

na Trgu Sv.Petra u prisustvu pape noseci barjake s natpisom: - Crkvo, ne bacaj mrvice siromasima. Idi i prodaj sto imas i podaj njima!

Protesti iz same Crkve su se umnozili i izazvali zabunu u redovima obicnih katolika. Ogromno bogatstvo izazvalo je moralnu dilemu, ali i financijsku. Crkva je posta-la vrhunski bogatas, ne samo zbog neumornog sabiranja novca od strane njenih mnogobrojnih vjerskih, crkvenih i laickih oorganizacija, zatim skupljanje po vjerskoj duznosti (dogmatska), nego i zbog vjestine vrhunskih financijskih mozgova koji su znali gdje i kako najbolje investirati. Osobito od II. svjetskog rata pa naovamo. Oni su uz pomoc Providnosti vaticanske milijune pretvarali u milijarde.

Papa je morao osnovati specijalno tijelo Prefekturu (Ured) za ekonomske odnose, a kojom upravljaju vecinom americki, njemacki, francuski i drugi mozgovi. Oni djeluju uglavnom izvan Italije, jer je najveca masa nevidljivih vaticanskih investicija razgranata na internacionalnom polju.

No, financijski mozgovi imaju dosta posla i u Italiji. Oni vode brigu o bezbrojnim dionicama i interesima razasutim po mnogobrojnim tvrtkama u kojima je Vatikan vecinski (ili manjinski) dionicar. Ne tako davno Vatikan je drzao petinu dionica svih tvrtki upisanih na talijanskoj Burzi. Pouzdani izvori navode, da je u isto vrijeme Vatikan imao zlatne rezerve vrijedne 11 milijardi dolara, sto je bilo tripud vise od Velike Britanije.

Opcenito uzevsi, financijsko carstvo Katolicke crkve slicno je ledenom brijegu kojemu je tek manji dio vidljiv iznad vode.

26. Poglavlje

KATOLICKA CRKVA KAO NAJVECA FINACIJSKA SILA

20. STOLJECA

U 70-tim godinama financijske rezerve Vatikana bile su enormno visoke. Samo njegove likvidne kapitalne rezerve dosegle su astronomske brojke. One se odnose na njegova posjedovanja dionica na Burzama i druge unovcive vrijednosti. Po najkonzervativnijim proracunima Vatikan je najveci svjetski dionicar – 5-10 milijardi dolara 1970/71.g.

Glavni partneri Vatikana u novcanim transakcijama su ne-katolici, protestanti, Zidovi, pa cak i ateisti koji drze svjetski ugledne i pouzdane banke i novcarske tvrtke. Tako su financijske transakcije vaticanskog novca godinama vodili veliki bankarski koncerni J.P.Morgan u New York-u (vecinom za americke investicije), Hambros Bank London za britanske investicije i Svicarska Kreditna Banka za evropske in-vesticije. Vaticanske banke – Rimska, komercijalna i Banka Sv.Duha, kao i mnoge druge manje poznate ali jednako vjeste, takodjer su vodile i umnozavale apostolske milijarde sirom globusa.

Ne smije se zaboraviti, da su gore navedeni oblici samo tekuca novcana sredstva Svete Stolice. Mi smo potpuno iskljucili raznovrsna vlasnistva nekretnina, zemljista, industrijske i trgovacke koncerne koje Katolicka crkva posjeduje ili kontrolira u Italiji, Spanjolskoj, Njemackoj, Sjevernoj, Srednjoj i Juznoj Americi. Dodajmo tome i njenu

imovinu u Aziji, Africi i Australiji. Zapravo, stvarnu vrijednost kolosalne crkvene imovine sasvim je nemoguće izračunati.

Treba se prisjetiti da Vatikan, ili bolje rečeno Sveta Stolica, posjeduje na tisuće i tisuće crkava, katedrala, samostana i raznih drugih crkvenih gradjevina sirom Zapadnog svijeta. Kolika je novčana vrijednost svih tih gradjevina ili zemljišta na kojemu one stoje? Koliko primjerice vrijede najveće crkve poput bazilike Sv. Petra u Rimu, Notre Dame u Parizu ili Sv. Patrick u New Yorku? Zatim, ne treba zaboraviti veliku imovinu koju posjeduje hijerarhija posvuda u katolickim zemljama, protestantskim i čak nekrscanskim. Mi smo napravili kraci pregled takove imovine u SAD čija vrijednost doseže milijarde dolara i u stalnom je porastu. Takav isti proces se odvija u mnogim zemljama, uključujući i Englesku i ostatak Evrope.

Tvrđnja da takvu imovinu Katolicka crkva ne posjeduje tako je klimava i labava, kao i tvrdnja da ista mora imati zemaljsko blago da bi mogla djelovati duhovno. To je slicno onom primjeru komunističke vlade "koja ne posjeduje ništa posto je sve vlasništvo naroda", dok ustvari ona posjeduje sve, a narod u stvarnosti ništa. Kada Katolicka crkva kupuje ili prodaje nešto, biskup stavlja svoj potpis, što znači da njegova "stolica" prima novac i postaje vlasnik. Bilo da je transakcija ograničena na dijecezu, bilo da ju vodi nacionalna hijerarhija, ili sam Vatikan, zapravo je nevažno, jer konačno to postaje vlasništvo Katolické crkve.

Vecina katolickih zemalja oslobadja Katolicku crkvu od placanja bilo kakovih poreza i nameta. To omogućuju tzv. **konkordati** (specijalni ugovori) između neke države i Svete Stolice kojima se pod kapom "uredjenja međusobnih odnosa" ustvari privilegira Katolicka crkva. Glavne točke takovih konkordata su: već spomenuto izuzeće od placanja poreza, zatim povrat eventualno oduzete imovine od neke bivše vlasti, zatim financiranje Crkve od strane Države (što znači da porezni obveznici moraju davati za Katolicku crkvu), te davanje što većeg utjecaja Katolickoj crkvi u društvu kroz obrazovni, medijski...i druge sisteme. Naravno da postoje razne varijacije takovih ugovora, ali navedene točke su sustinski elementi istih. Sve ostalo ovisi koliko je neka Država spremna dati Katolickoj crkvi. Postoje takvi Ugovori uvijek najkorisniji za katolicki kler i Crkvu kao instituciju te praktički nitko drugi nema koristi od njih, nije posvema jasno zašto države sklapaju takove sporazume sa Svetom Stolicom (Crkvom), a s kojima državni budžet gubi ogroman novac.

Rijedji slučaj su Države koje same skupljaju porez za crkvu putem tzv. "crkvenog poreza". To je slučaj s Njemačkom, gdje Država primorava građane da placaju crkveni porez –Kirchensteuer. To je počelo s Weimarskim Ustavom iz 1919., a potvrđeno konkordatom između Hitlera i Vatikana 1933. Ta bizarna praksa je nastavljena i nakon II. Svjetskog rata. To je bilo moguće, jer je na vlasti bila pro-katolicka Vlada, tzv. krscanski demokrati - CDU. Ona je nametnula narodu ne samo neželjeni crkveni porez, nego je stavila državnu masineriju na raspolaganje Crkvi. U 1972. protestantske Crkve su izvukle od poreznih obveznika 1,5 milijarde DM, a Katolicka 1,2 milijarde. Inače, u Njemačkoj je 51% protestanata naspram 44% katolika.

Iako Njemačka nije jedina, u njoj je politički katolicizam najduže dominirao. U svim zemljama gdje su na vlasti tzv. krscanske demokratske stranke ili kraće "demokrscani" (a koje su zapravo Katolické Partije) one marljivo promiču interese Katolické crkve. Ako one još imaju i nacionalni predznak, onda je zasigurno riječ o sprezi nacionalizma i klerikalizma. A to je sprega koja se kroz povijest pokazala vrlo štetnom i opasnom po narode.

Čak i u visokopostotno protestantskoj Engleskoj, Vatikan ima svoje financijske interese i investirao je stotine milijuna, primjerice u S.N.I.A.- Viskoza korporaciju. Slični koncerni u koje je Vatikan investirao i re-investirao postoje diljem Evrope.

Mi smo već više puta spominjali industrijske, trgovačke i druge koncerne globalno razgranjene sa kojima i u kojima Vatikan posluje. Tu spadaju i najpoznatije banke

svijeta, poput kuće Rothschild u Francuskoj, SAD i Britaniji, Švicarske Kreditne, Manhattan Banke, Hambros Banke i dr. Kao što smo već vidjeli, Vatikan ima bezbrojne dionice u milijardama vrijednosti i to u najmoćnijim internacionalnim korporacijama. Kad bi se sva sredstva Katoličke crkve uzela zajedno, pokazalo bi se da je ona najveći dionikar i burzovni agent na svijetu. Vatikanski financijski poslovi samo u SAD su tako veliki i uspješni, da on može kupovati zlato odjednom za nekoliko milijuna dolara. Vatikanske zlatne rezerve iznose nekoliko milijardi dolara i leže u zlatnim polugama u USA Federal Bank i manjim dijelom u švicarskim i britanskim bankama – proračun po United Nations World Magazine.

Uzimajući u obzir sve poznate i pouzdane činjenice može se vidjeti, da je Katolička crkva najveća i najjača financijska sila, najveći sakupljač i zgrtač blaga i najveći posjednik koji postoji. Ona je veći posjednik materijalnog bogatstva od bilo koje institucije, korporacije, divovskog trusta, ili države na cijelom globusu. Papa, kao vidljivi vladar tog ogromnog nagomilanog blaga je dakle najbogatija ličnost 20. stoljeća. Ličnost, pred kojom svjetski moćnici saginju glave i klanjaju se!

Vatikan je jedina država koja nikada ne objavljuje svoje novčarske poslove, svoj budžet, prihode i zaradu. On nikome ne polaze račun o ničemu. Ali s druge strane redovno objavljuje svoje "troškove".

Vrtoglavo zgrtanje blaga od strane Katoličke crkve je bez presedana u ljudskoj povijesti, tako zapanjujuće i tesko shvatljivo, da je gotovo s onu stranu ljudskog razuma. Doista, nitko ne zna, niti može točno znati koliko je vrijedna i "teska" Katolička crkva. Ni Papa to ne zna.

Jedan vatikanski službenik na pitanje novinara o procjeni crkvenog blaga, odgovorio je lakonski - Samo Bog to zna!

27. Poglavlje

NEDOKUCIVE MILIJARDE KATOLIČKE CRKVE

Katolička crkva ima i onu drugu vrstu blaga koje, iako ne možemo doslovce računati kao poslovnu imovinu, ipak je stvarno, konkretno i vrijednosno. To su ona nedokuciva i česta nevidljiva duhovna blaga u njenom vlasništvu. Nekima vrijednost raste iz dana u dan, jedino iz razloga, što ona postoje. Druga se eksploatiraju kroz religiozne osjećaje, nadu i strah vjernika.

Katolička crkva je najveći **vlasnik** povijesnih, arhitektonskih i umjetničkih građevina na svijetu. Neke datiraju iz prvih stoljeća kršćanstva. One čine umjetničku, kulturnu, religioznu i nacionalnu bazu i neprocjenjive su u suvremenom platežnom računanjima. Primjerice, ako se ogranicimo samo na Italiju, koliko novaca vrijede katedrale u Firenzi ili Pizi, bazilika Sv. Marka u Veneciji, ili samo četiri glavne rimske bazilike – Sv. Petra, Sv. Pavla izvan Zidina (vatikanskih), Sv. Ivana Lateranskog i Sv. Marije Velike – kada bi one bile stavljene u prodaju? Znamo da Katolička crkva

posjeduje na stotine takvih povijesnih i umjetnickih gradjevina sirom Evrope, a njihova vrijednost je neizracunljiva.

One cesto u svom sastavu imaju crkvene objekte koji su kroz stoljeca nakupile vrijedne umjetnicke predmete, sto dodatno uvecava njihovu vrijednost. Primjerice, jedan stari zlatni kalez osim svoje vrijednosti u zlatu, jos je stotinu ili tisuću puta vredniji zbog svoje starosti i povijesnosti. Riznice poznatih katedrala, bazilika i crkava prepune su takvih predmeta, a cija je vrijednost neprocjenjiva upravo zbog njihovog historiciteta i starosti. Dodajmo tomu i bezbrojne kipove svetaca, mucenika, andjela.... uljepšane zlatom, srebrom i dragim kamenjem, a kojima su ukrasene katolicke crkve posvuda. Njihova cijena bi dosegla na stotine milijuna dolara.

Ali ni to nije sve. Katolicka crkva je najstariji i najveći sakupljac umjetnina svih vremena. Najslavniji slikari, kipari i razni umjetnici zapadnog svijeta, od prvih stoljeca krscanske ere pa do naseg vremena, radili su za nju i doprinosili uljepšavanju njenih gradjevina. Leonardo da Vinci, Michelangelo, Tizian, Raphael, Botticelli, Giotto, Mantegna.....da spomenemo samo nekolicinu koja je Crkvi ostavila mnoga svoja najbolja majstorska djela. Mnogi su pape razmetljivo i nemilice trosili na gradnje i raskosno ukrašavanje crkvenih objekata, iako Krist i Apostoli nisu ni spomenuli gradnju krscanskih hramova.

Razmislimo o umjetnickim djelima koja Crkva poseduje sirom Evrope. Ne zaboravimo ni ona u samom Vatikanu. Moze li itko procijeniti vrijednost Sikstinske Kapele? Nadalje, tu su i brojne rimske i grcke skulpture u vaticanskim galerijama. Osim toga, Vatikan posjeduje na tisuće starih rukopisa cija vrijednost se moze donekle izraziti u milijunima dolara. Poznata je cinjenica, da se umjetnicka djela mogu naci u svakoj vecoj, ili cak manjoj katolickoj crkvi po cijeloj Evropi. I tako, vec zbog samog njihovog posjedovanja i stalnog porasta njihove vrijednosti protokom vremena, Katolicka crkva je najveći "umjetnicki" milijarder svijeta. Vatikan je 1971. odredio popis svega umjetnickog blaga u svijetu i biskupi su dobili uputstvo, da svi zupnici moraju napraviti inventar svih umjetnickih djela u svim crkvama i uz pomoc strucnjaka izracunati njihovu novcanu vrijednost. I dao upozorenje – "da ce svaki svećenik koji bude prodao neko umjetnicko djelo bez dozvole, izgubiti svoje mjesto/ured i biti ekskomuniciran".

Neki biskupi, cak i kardinali, otvoreno su zastupali prodaju takvog blaga i otvaranje fondova za pomaganje siromasnih. Za vrijeme svjetskog biskuskog Sinoda odrzanog u Rimu 1971. kardinal Heenan (engleski kardinal Primat i nadbiskup Westminstera) predložio je, da "Papa treba ohrabriti katolicke crkve da prodaju dio svog blaga i tako pomognu siromasima ovog svijeta" (a po Kristovu uputstvu). Njegov prijedlog je bio ovakav: crkve i samostani trebaju pregledati svoje riznice i vidjeti sto bi mogli prodati, jer u njima ima na stotine i tisuće kaleza, posuda, pribora....i slicnih predmeta koji se ne koriste i skupljaju prasinu. Njih bi trebalo prodati i za taj novac kupiti hranu za gladne i potrebite. On je nadalje rekao, da bi Sveta Stolica trebala dati dobar primjer ostalima i u tu svrhu prodati neka od majstorskih djela iz svoje bogate kolekcije! Vjerojatno pogadjate kakav je bio odgovor Vatikana na ovaj samaritanski prijedlog.

Osim umjetnicke i povijesne bastine Crkve, najunosnije ulaganje u njezin multimilijarderski portfelj je svakako neizmjerljivost njenih **religioznih atributa**. Oni su njezin najvrijedniji kapital, jer vecina njenih pripadnika priznaje ju kao svoju duhovnu gospodaricu, majku i apotekaricu koja zna pripravljeti potreban lijek. Zato oni zele svojim novcem i zemaljskim blagom zadobiti njezinu naklonost, ili kroz njeno posredovanje steci naklonost Neba.

Mi smo se u ranijim poglavljima osvrnuli na proslost, kad su mase vjernika iz svih kutaka Evrope dolazile u Rim za vrijeme Prve Jubilarne Godine 1300. Vidjeli smo kako su hodocasnici iz Engleske, Skotske, Irske dolazili da iskazu stovanje grobu

Sv. Petra i tamo ostave svoje darove. Vremena su se promijenila, ali bilo bi pogresno misliti da je ta praksa nestala. Nisu to vise onako spektakularna ispoljavanja masovne pobožnosti kao u Srednjem vijeku, ali i ova suvremena su donekle njima slicne. Danasnji vjernici i hodocasnici pristizu u udobnim automobilima, brzim vlakovima i interkontinentalnim avionima. Taj fenomen naseg vremena – masovni turizam – daleko je profitabilniji od onog srednjovjekovnog tipa.

Svetista i oltari navodnih cuda, cudotvoraca i ukazanja savrseno funkcioniraju u svrhu crkvenog profita. Potrosaci- vjernici posjecuju takva mjesta gdje je primjerice sv. Franjo Asiski hodao, neki svetac pokopan, ili se Djevica pojavila i govorila. Lurd i Fatima su nedvojbeno dva najslavnija svetista naseg vremena. Samo Lurd, mali pirenejski gradic moze se pohvaliti sa 600-tinjak konacista i hotela, a sav biznis u njemu je podredjen religiji. Bezbrojni religiozni suveniri, od plasticnih Djevica do cudotvorne vode iz "Spilje" u plasticnim bocama, sve se prodaje dobro "ko' alva". 1958.g. Lurd je slavio 100-godisnjicu ukazanja Djevice. U toj godini hodocasnici su tamo potrosili oko 200 milijuna dolara. Osim Lurda, tu su jos i Fatima, Montserrat, Assisi i naravno sam Rim, a koji ne zaostaju puno za Lurdom u proizvodnji novca. Osim ovih najslavnijih brojna su i ostala svetista, ovdje, ondje i svugdje, a u kojima pobožni ostavljaju novac i druge darove.

Sam Rim je dakako jos uvijek najatraktivniji grad za katolike, ali i nekatolike takodjer. Sveti Petar vise ne treba pisati "pisma s Neba" zlatnim slovima kao u 8. i 9. stoljecu. **Kutije za milodare** strateski su postavljene svugdje po crkvama i kapelama. Dodajmo tome i one mnoge izume koji donose rastucu dobit Vatikanu, poput oprostajnica, raznih potvrda, blagoslovljenih formula, svetih zastitnickih medalja, kipica, ikona, skapulara....isl. a koji dodatno obogacuju Svetu Majku Crkvu. Prilikom posjete prijatelju u Tarragoni (Spanjolska) autor ove knjige je opazio uramljenu sliku Pape ukrasenu zlatnim arabeskama i impresivnim potpisom. Domacin mu je objasnio, da ta fotografija ima znacaj i vrijednost "preventivnog oprosta" u slucaju da njen vlasnik umre bez primitka crkvenih sakramenata. Fotografija je kupljena u Rimu i stajala je kupca nekoliko tisuca pezeta. Ovaj "dokument" je tiskan na svim vecim evropskim jezicima i prodavan u tisućama primjeraka.

Prodaja relikvija svetaca nije stvar proslosti kako bi se to moglo pomisliti. Iako je ta praksa prilicno obskurna, ona je ipak vrlo razvijena u samom Vatikanu i izvan njega. Da li su te relikvije zaista cudotvorne to znaju samo njihovi kupci, no one se dobro prodaju.

Nadalje, vjernici se redovno podsjećaju (pogotovo oni bogati) da se sjete svoje Crkve u svojoj oporuci. Tako samostani, zupe i druge crkvene institucije postaju nasljednici manjih ili vecih dobara, nekretnina i zemljista. Pavao VI. prije nego je postao papa, bio je strucnjak za ostavstine i zasluzan je za milijune koje su vjerni ostavili Crkvi. Ova praksa iznudjivanja narocito je rasirena u SAD. Tako je jednog dana Associated Press objavio, da je gospodja R.T.Wallace iz Saratoga Springs N.Y. ostavila 2,5 milijuna dolara Papi i jos toliko jednoj redovnickoj zajednici. Vatikan nikada nije otkrio koliko dobija od tih zavjestanja i oporuka, ali iznosi moraju biti veliki, jer je jedno posebno tijelo zaduzeno za prihode iz tih izvora.

Najrasireniji i najuočljiviji izvor novca za Crkvu je zasigurno – **nedjeljni dar**. Ovaj oblik novcanog doprinosa je vrijedan paznje, posto je on cvrsta i redovna navika vjernika. Katolici moraju prisustvovati Misi najmanje jednom tjedno, obicno nedjeljom, sto oni vecinom i cine. Ako se uzmu cak i vrlo mali iznosi koji se pritom daju i ako se pomnoze s brojem onih koji poadjaju Mise, dobivaju se zamane svote koje se slijevaju u crkvene blagajne.

Ali jos unosniji i k tomu redovan izvor prihoda za Katolicku crkvu je **euharistija**. Ona je vrijednija od ikojeg zlatnog rudnika ili naftnog izvora, jer je nepresusiva. Katolicki kler je obavezan odrzati Misu (euharistiju) najmanje jednom dnevno,

najcesce je to dvaput – ujutro i uvece. Misa je zrtva za dobrobit katolika, zivih i mrtvih. Crkva odredjuje minimalnu tarifu za mise, iako svecenici mogu traziti koliko zele. Kad se sve to pomnozi, crkve, Mise, svecenici...dobiju se zapanjujuci iznosi novca koji pljusti u crkvene blagajne.

I konacno, vaticanski cvrsti redovan prihod je i tzv. **Petrov Novcic**. On potjece iz vremena uzdizanja kulta Sv.Petra "kljucara Neba" i hodocasca na njegov grob. Kralj Ina odredio je porez od 1 penija za svaku obitelj u kraljevstvu Essex za pomoc hodicanicima koji su odlazili u Rim odati stovanje Sv.Petru. Tako je rodjen Petrov Novcic kojeg su onda uveli i drugi kraljevi. Karlo Veliki ucinio je Petrov Novcic obaveznim za sve vlasnike kuca i zemljista u svom carstvu. Kralj Canute ucinio je isto u Danskoj, a Normani u Siciliji. U Spanjolskoj je uveden 1073. u Ceskoj 1075. u Hrvatskoj i Dalmaciji 1076. u Portugalu 1144. u Engleskoj ga je ukinuo kralj Henrik VIII. kraljica Mary ponovo uvela, a Elizabeta I. konacno ukinula 1558.

Petrov Novcic je bio uvodjen ili ukidan u raznim zemljama, vec prema politickim prilikama. U 18. i 19. stoljecu gotovo je isceznuo. Bilo kako, kad je Rim postao Rimaska Republika 1848. a papa morao bjezati, katolici su priskocili u pomoc. U Parizu je osnovana komisija za skupljanje Petrovog Novcica, a biskupi u cijelom svijetu trazili su novac za pomoc papi. Otada je Petrov Novcic opet ozivljen u Evropi i Amerikama. Fondovi su tako narasli, da je Sveta Stolica 1860. osnovala specijalno tijelo da njime upravlja. Kad je 1870. Papa konacno izgubio sve teritorije, Petrov Novcic je postao financijski spasilac.

Tako ozivljen, Petrov Novcic je nastavio zivjeti do dandanas. On se redovno skuplja u svim katolickim crkvama sirom svijeta, obicno na dan Sv.Petra 29.lipnja. U Italiji novac se daje biskupima koji ga odnose ili salju u Rim. U drugim zemljama on se daje papinim ambasadorima – nuncijima. U tome su najdarezljiviji Njemacka i osobito SAD. Mi smo vec spomenuli kardinala Spellmana, koji je obicavao donositi papi najmanje milijun dolara - odjedanput.

Bilo je raznih pokusaja da se izracuna godisnji iznos Petrovog Novcica, ali uzalud. Vatikan nije nikada dao niti najmanji nagovjestaj o tim iznosima. Mi smo pokusali to izracunati jednostavnom matematickom kalkulacijom racunajuci ovako: ako svaki katolik dade prosjecno 25 centi (cetvrt dolara) i da ima oko 600 milijuna katolika, to bi dalo oko 125 milijuna dolara. Tvrdnja da mnogi katolici daju vrlo malo ili nista, moze se takmiciti s cinjenicom da mnogi katolici daju puno i tako kompenziraju one prethodne. Ne treba zaboraviti, da Petrov Novcic nije obvezatan i daje se neovisno o religijskom zaru i revnosti.

Skroman sitnis Petrovog Novcica kad stigne u Rim umnozava se u milijune. On ima i svoje imitatore. Primjerice, dijeceze americkih biskupa i kardinala imaju svoja posebna skupljanja i taj novac se ne salje u Rim, nego ostaje u lokalnim kasama. Kontribucije (doprinosi) su bitan sastavni dio crkvene masinerije univerzalne Crkve i postale su same po sebi integralni dio njezinog financijskog carstva.

Ne smijemo zaboraviti ni katolicku **Karitas mrezu** (pomoc i potpora) u koju se slijevaju milijuni, a koje daju dobri ljudi u zelji da pomognu drugima. Zbog ogromnih sredstava koja pristizu (oko milijardu dolara godisnje) Vatikan je morao osnovati (jos jedno novo) posebno tijelo – Cor Unum – da upravlja tim sredstvima.

Dvojba oko preokupacije Katolicke crkve s blagom ovoga svijeta i Kristove doktrine o nebeskom blagu, sve vise uznemirava iskrene katolike – laike i klerike. Crkva bi se trebala osvijestiti od svoje opijenosti bogatstvom i moci i shvatiti sto znace sve cesci, iako sporadicni, protesti protiv njenog kolosalnog bogatstva od strane njenih vjernih pripadnika. Kardinal Françoise Marty nadbiskup Pariza stavio je u prodaju dio stvari iz nadbiskupske palace kao "simbolicnu gestu". On se slozio s nadbiskupom iz Recife (Brazil) da treba eliminirati taj toliko upadljivi zig bogatstva i razmetanja Crkve nespojivog s Kristovim i apostolskim siromastvom.

Doduse, mnogi pape u prošlosti govorili su o siromasnoj Crkvi. Ali, to je bilo tako proturječno cinjenici, da je Crkva nastavljala zgrtati i gomilati blago i postajala sve bogatija i bogatija. Takve papinske izjave su uvijek uzimane s povelikom dozom cinizma, osobito u Rimu. Reakcija rimskog puka bila je uvijek dobar pokazatelj realnosti Vatikana. Popularni kolajuci komentar na zadnje papino uputstvo u odnosu na siromastvo Crkve, tipican je i vrlo poucan. Gledajuci crne sjajne kardinalske limuzine koje klizu u Vatikan i iz njega, Rimljani ovako tumace tri slova **S.C.V.** na njihovim tablicama – ***Se Christo Vedesse – Kad bi Krist to vidio!*** Naime, njihove tablice nose oznaku **S.C.V.** sto znaci Stato Citta del Vaticano – Drzava Vatikanski Grad.

Moglo bi se reci, da Crkva treba svoje milijarde za svoje mnogobrojne aktivnosti. Rijeci Grgura Velikog bile su: -Mi nemamo blaga koje pripada nama, ali nama su pov-jerena na cuvanje i raspodjelu dobra siromasnih! Od njegovih dana povijesna stvarnost jeste ta, da je Crkva usprkos povremenim potresima izrasla u jednog najveceg svjetskog mocnika i posjednika u odnosu na materijalno blago.

Organizirano krscanstvo se izopacilo u divovskog gomilatelja i korisnika svih vrsta materijalnog blaga i dobara ovoga svijeta. Gotovo milijardu krscana jos uvijek voljno doprinose ionako vec fantasticom bogatstvu svojih denominacija. Od toga vise od 600 milijuna rimo-katolika pripada Crkvi, koja zbog svog jedinstva, cilja i revnosti, daleko nadmasuje sve ostale. Svi ti milijuni krscana zele zadobiti Nebo i spremni su za to i platiti, netko vise, netko manje.

No, pitanje koje si oni trebaju sto hitnije postaviti u ovo nase suvremeno turbulentno doba globalnih brzih promjena, jeste ono vrlo umjesno pitanje – ***Sto bi Krist ucinio s tolikim kolosalnim blagom?***

O tome odgovoru ovisi, ne samo ispravno ili pogresno tumacenje Njegovog Evandjelja, nego takodjer i buducnost tog istog organiziranog krscanstva.

28. Pglavlje

ARBITAR ZAPADNOG SVIJETA

Racuna se ovako: kad bi se milijarde Katolicke crkve umnozavale proporcionalno sadasnjem rastu, kad bi sva njezina vidljiva i nevidljiva imovina (lokalna i globalna) nasavila rasti u monetarnoj vrijednosti i uz istovremeni porast katolicke populacije, Katolicka crkva bi krajem ovog 20. stoljeca imala, posjedovala i kontrolirala (direktno ili indirektno) najmanje trecinu svih izvora bogatstva Zapadnog svijeta.

Ovakova ocekivanja bi bila zastrasujuca. Ili su ona tek puka apstrakcija? Ali, cak i kao nagadjanja ona su alarmantna. I kao vidljiva stvarnost ona su prijeteca za nekatolike, ali i za katolike takodjer. No, i za samu Katolicku crkvu. Proces je neizbjezan, jer je faktor ubrzanja sve veci. Osim toga, dok

je prije gomilanje bogatstva Katolicke crkve bilo ograniceno na manju ili vecu grupu naroda, sada je ono prekoracilo oceane i hemisfere i obuhvatilo je dva najnaprednija, najvitalnija i najbogatija kontinenta – Evropu i Ameriku.

Njezino nezasićeno zgrtanje ovozemaljskog blaga, osim što ju je kvarilo, uvijek je donosilo neizbježne katastrofe njoj, ali i drugima. Primjere smo vidjeli na prethodnim stranicama ove knjige. Od Pipinovih Donacija (8.stoljeće) Rimski Crkva postaje teritorijalna i svjetovna sila koja je sve više jaca u sprezi sa svjetovnim vladarima. Tako je počeo najsramočniji period njezine povijesti. Neki njezini pape su bili najpokvareniji nitkovi i prava cudovista, najviše zbog toga, što je većina željela Petrovo prijestolje ne samo da vlada duhovno, nego i da budu zemaljski kraljevi. Dakle, da vladaju ovozemaljskim kraljevstvom i koriste njegova blaga za svoje potrebe, a što ih je vodilo krivim putem.

Krajem 1. tisućljeća pape su već bile izjednačene sa kraljevima i carevima i u nadolazećim stoljećima postajali su sve drskiji i arogantniji. Reformacija je morala eksplodirati. Zbog toga što je imala previse, Crkva je izgubila i najviše, gotovo pola Evrope. Sjeverna Evropa je oduzeta od nje. Protoreformacija je spriječila potpunu katastrofu, ali je i povećala daljnje zgrtanje blaga.

Dosla je Francuska Revolucija i srušila monarhiju i aristokraciju. Katolicka crkva kao najveći vlasnik dobara bila je tretirana poput spomenutih parazitskih kategorija koje su živjele na grbaci naroda i smatrana je najgorim zemaljskim moćnikom i izrabljivačem naroda. Izgubila je najveći dio svog bogatstva, kao i odanost mnogih koji su sada na nju gledali s bijesom i mrzjom.

- Revolt španjolske Amerike pokazao je slično neprijateljstvo i jedan od prvih poteza novonastalih Latinskih republika bio je lišavanje Crkve njene divovske imovine.

- Poslije 1870. i Francuska je poslala njihovim stopama nakon Francusko-Pruskog sloma. U međuvremenu 1870. Crkva je izgubila sve teritorije u Italiji, kao i sam Rim, koji je postao prijestolnica novoformiranog Ujedinjenog Kraljevstva Italije.

- Meksička revolucija 1927. nacionalizirala je najveći dio crkvene imovine.

- Boljševička (Oktobarska) revolucija 1917. razvlastila je Ortodoksnu Rusku Crkvu koja je također bila nezasićeno pohlepna za ovozemaljskim blagom. Ova istočna kopija Rimokatolicke crkve dozivjela je slom zajedno s carizmom s kojim se bila identificirala.

Proces koji je vodio Crkvu u tolike nevolje nastavlja se i dalje, iako ne tako otvoreno i vidljivo. Već smo spomenuli nevjerojatno gomilanje blaga svake vrsti koje Katolicka sprovodi marljivo u nase dane i to na svim razinama, u svim pravcima i kroz razne strukture. Neizbježna posljedica će biti njeno ultimativno lišavanje i razvlastenje od tog mamutskog bogatstva. To nije samo tmurno nagadjanje. To je logičko zaključivanje o nečemu što se već događalo i ponavljalo u prošlosti. A postoje povijest ponavlja i postoje nakon svake kulminacije dolazi i pad, logično je da će se to dogoditi i u nekoj predvidljivoj budućnosti. Kada? Krajem 20. stoljeća ili početkom 21. i novog Tisućljeća? Vjernici bi rekli – to samo Bog zna! Jer oni koji ne nauče lekcije iz povijesti, moraju ih stalno ponavljati.

Kada jedna Crkva na razne nacine stekne ili dobije neku imovinu ili bilo kakvu vrijednu stvar, ona ce ju zadržati zauvijek, jer se Crkva kao udruženo tijelo ne kaznjava niti ukida. Kada pojedinac umre slijedi preraspodjela njegove imovine. Slicno se događa u bilo kojem poslu ili kompaniji gdje se zna vlasnik. Sa Crkvom katolickom to nije tako. Njeni pojedinačni članovi umiru, njeni pape umiru, ali ona kao vlasnik sveg bogatstva ostaje i dalje. A ono se dalje umnozava, jer svaki novi narastaj dodaje nove milijarde. I tako Crkva sebe obogacuje sa svakom novom generacijom, dok konacno ona ne postane dominantan vlasnik dobara u društvu u kojem djeluje. Taj proces je vidljiv u mnogim zemljama, a narocito u najdinamicnijoj zemlji svijeta USA.

Situacija je puna velikih opasnosti, jer su sve cesi zahtjevi za crkvenom eksproprijacijom. To ce dalje voditi ka sve vecem nemiru i pobuni, naime ka mogujoj vjerskoj i civilnoj katastrofi. Usprkos zlosutnim predznacima danas je Katolicka crkva groznicavo zaokupljena zgrtanjem jos veceg bogatstva, kao i zadobivanjem moci. U danasnjem svijetu koji je uzburkan i nemiran vidljivi su izrazaji ogromnih individualnih i kolektivnih nesigurnosti. U takvom svijetu crkveno uguravanje i utrpavanje u ekonomske i financijske strukture, ali i politicke isto tako, vrlo je provokativno. I nimalo mudro. Siroke mase su nezadovoljne i frustrirane zbog neravnopravne raspodjele dobara. I kad bude dosegnuta kritična temperatura doci ce do vrenja. Tradicionalna ustrojstva ce biti u samoj zizi kljucanja, a od tih tradicionalistickih establimenta najtradicionalnija, najdugotrajnija i najstovanija je upravo Katolicka crkva.

Mracni horizonti se naziru i nagovjestaju priblizavanje globalne oluje. Takav uzas postaje sve vise moguc zbog bahatog i besramnog gomilanja ekonomske moci u rukama manjeg broja super kolosa podrzavanih od bezdusne divovske tehnokracije i materijalisticki nadahnutog zapadnog crkvenjastva. Sve to proizvodi nezadovoljstvo i konacno individualni i kolektivni ocaj koji se onda pretvara u bijes, a ovaj je pak najbolji fitilj za eksploziju. Kad se to dogodi tada ce pozar biti takav, da ce zahvatiti same temelje na kojima je podignuta najveća religiozna tvornica.

Mocnici bi tada mogli biti sruseni sa svojih prijestolja. Katolicka crkva zbog svoje neizmjerne financijske moci bit ce neizbjegno identificirana s njima, kao sto se to desilo u Francuskoj, Boljsevickoj i drugim revolucijama. Njezino neizmerno bogatstvo bit ce uzrok drasticnog ogranicenja njezine djelatnosti, kako svjetovne tako i duhovne, gdje ona tvrdi da je jedini izvor istine.

Ako do toga i kad do toga dodje, ona ce biti sudjena kao uzurpator kako vrhovne vlasti u Crkvi, tako i materijalnih dobara, jer je to u totalnoj suprotnosti s temeljnim ucenjem Osnivaca krcanske vjere:

- *Ne sabirajte sebi blago na Zemlji, gdje ga izgriza moljac i rdja i gdje lopovi potkopavaju i kradu ga; nego sabirajte sebi blago na Nebu..... jer gdje ti je blago, tu ce ti biti i srce! (Matej 6.19-21)
- *Zaista vam kazem, tesko ce bogatas uci u Kraljevstvo Nebesko; lakse ce deva proci kroz iglenu usicu, nego bogatas u Kraljevstvo Nebesko! (Matej 19.23,24)
- *Idi i prodaj sve sto imas i podaj siromasima, pa ces imati blago na Nebu. (Matej 19.21)

Tko ce tada svjedociti u njenu korist, kad ju samo Evandjelje optuzuje?

I jer je sam Ucitelj naredio svojoj Crkvi da trazi, ne blaga ovoga svijeta, nego blago Kraljevstva Bozjeg!

K R A J

RIJEC - DVIJE OD PREVODITELJA

Dragi citatelji,

Ova knjiga je vrlo poučna i korisna za one katolike- pripadnike rimokatolicke religije i Crkve koji znaju misliti svojom glavom, ali imaju vrlo malo ili nimalo saznanja o Crkvi kojoj pripadaju.

U ovoj knjizi je njezin inteligentan i dobro informiran autor, na jednostavan i svakom razumljiv način opisao jednu od najvažnijih karakteristika i obilježja Rimokatolicke crkve, a to je neprekidno, sustavno i nezasitno zgrtanje i gomilanje ovozemaljskog blaga i dobara. Na sažet način je prikazan proces uzdizanja, jacanja i bogacenja Ka-tolicke crkve koja je tako protokom vremena postala najbogatija i naj-mocnija cvrsto ustrojena organizirana religiozno-politicka institucija u povijesti.

Kao osoba koja se bavi izucavanjem Biblije ili Svetog Pisma ali i rimo-katolicizma (iz hobija) i tako dobro pozna i jedno i drugo, zelim napraviti jedan mali rezime i dati jedno ozbiljno upozorenje svim katolickim vjernicima. Ovo je namijenjeno prvenstveno onima koji su znatizeljni i zele saznati nesto vise. Njima zelim "dobar tek!"

Rezime:

Nije mi namjera ovdje iznositi katolicke protubiblijske doktrine, dogme i prakse (dakle iskrivljene, izmisljene, lazne...), jer o tome postoji opsirna literatura. Ali i ovo napisano samo u ovoj jednoj jedinoj knjizi sasvim je dovoljno svakom razumnom covjeku, a napose treba biti katoliku, da shvati neke temeljne znacajke pravog karaktera te crkvene institucije i - da se ozbiljno zamisli nad time!

Ponovit cu kratko samo 3 karakteristicna faktora koji obiljezavaju Rimo-katolicku instituciju:

1) - Do vrhovne vlasti i svoje teritorijalne drzave (Papinske Zemlje)

papinstvo je doslo temeljem krivotvorina i laznih dokumenata, dakle - u z u r p a c i j o m – (Konstantinova Darovnica, Pseudo-Izidorove Dekretalije... i dr.)

2)- Uvodjenje svemocnog kulta Sv.Petra kao glavara krscanske Crkve i njegovog nasljednika rimskog biskupa koji se prozvao Papa (Otac) i proglasio Kristovim Namjesnikom na Zemlji, strahovito je doprinjelo jacanju papinske pozicije i autoriteta.

Medjutim, prema Pismu o tome nema ni govora, ni spomena, niti je Krist uzdigao Petra iznad ostalih apostola i ustolicio ga kao poglavara svoje Crkve i “svog Namjesnika”. Dakle, radi se o – s a m o u z d i z a n j u – rimskih biskupa.

O tome raspravljati i rezonirati nema uopce smisla, jer je to samo jedan od crkvenih isfabriciranih mitova, legendi i predaje.

(Samo usput, prema Sv.Pismu apostol Petar nije bio nikakav svetac, naprotiv, bio je grijesnik kao i svi ostali i jedini apostol koji je cak triput zanijekao Krista; bio je i licemjeran, a za to ga je Pavao i ukorio. Bio je siromasan ribar kao i vecina Apostola (i ozenjen, jer Pismo kaze da je Krist izlijecio njegovu punicu); on je bio Apostol “obrezanih”(sto znaci da je radio medju Zidovima), dok je Pavao putovao i radio medju neznaboscima, pa je i prozvan “Apostolom neznabozaca”. Ali, Petar je vjerno slijedio Krista i priznao ga svojim Gospodom i Spasiteljem i za takovu njegovu vjeru, Isus ga je pohvalio.

Kasnije je postao “jedan od starjesina” prve Crkve, ali ne iznad svih njih. A pogotovo ne vrhovni poglavar-svecenik-vladar sa svojim prijestoljem, palacama, dvorom, krunom i bogatstvom, kao sto je to rimokatolicki Papa.

Osim toga, nema nikakvih dokaza da je Petar ikada bio u Rimu! Eto to je ukratko o biblijskom/svetopisamskom Apostolu Petru. Treba samo procitati i citati ono sto pise u Novom Zavjetu!

3) - Njezina neutaziva i neugasiva zedj za blagom i dobrima ovoga svijeta, privilegijama i moci bila je i ostala pokretac svih njenih akcija i ponasanja.

Pa prema tome i njezinog konstantnog i tvrdoglavog krsenja temeljnih ucenja Kristovog Evandjelja o ljubavi, siromastvu, poniznosti, krotkosti, nesebicnosti.....o sabiranju blaga na Nebu, a ne na Zemlji.... itd.

Svaki iskreni vjernik osjetit ce potrebu da sazna istinu o svojoj vjeri i Crkvi, jer o tome ovisi njegova vjecna sudbina – spasen ili izgubljen!

Opomena:

*Bog je u svojoj Rijeci dao slikovit i znakovit *OPIS (preko svog proroka)tog ogromnog religioznog sustava i organizacije koji je prika-zan kao raskalasila Zena, obucena u grimiz i skrlet i nakicena*

zlatom i dragim kamenjem i biserima, sa zlatnom casom u ruci punoj odurnosti i necistoce svoga bluda, koja je nazvana – “Tajna: Veliki Babi-lon, majka bludnica odurnosti zemaljskih”(Otkrivenje 17.3-5) Babilon u Bibliji oznacava i drevni poganski grad, ali i zbrku, metez i mjesavinu svega i svacega u religijskom smislu (idolatrija, mnogobostvo, praznovjerja.....itd.)

***Njezina zla djela: “Potom vidjeh tu Zenu pijanu od krvi svetih i od krvi Isusovih svjedoka”(17.6) - a to su progonstva, mucenja i ubijanja nevinih (neistomisljenika). To je najprije bio cezarski Rim koji je progonio, mucio i ubijao krscane, a kasnije papinski Rim koji je radio to isto tijekom stoljeca.**

..... jer otrovnim vinom svojega bluda napoji sve narode, jer su kraljevi zemaljski s njom provodili blud i jer su se zemaljski trgovci obogatili njezinom pretjeranom raskosi!”(Otkrivenje 18.3) – to su njezina lazna i stetna učenja i praksa, njezine nesvete veze i savezi sa svjetovnim vladarima i njezino kolosalno bogatstvo).

***Njezina lokacija: -“Ovdje je um koji ima mudrosti; sedam je glava sedam gora na kojima Zena sjedi”.**

-“A Zena koju si vidio jest veliki grad koji kraljuje nad kraljevima zemaljskim”.(Otkrivenje 17.9,18) – veliki grad je Rim koji lezi na 7 brezu-ljaka i koji je odvajkada bio kraljevski i carski grad iz kojeg se vla-dalo. Najprije cezarski Rim, a onda papinski Rim. U Rimu je bilo i dandanas jeste sjediste Svete Stolice ili Rimokatolicke crkve i iz njega ona vlada katolicima cijelog svijeta.

..... “Vode sto si ih vidio – nastavi andjeo - gdje sjedi Bludnica, to su puci i mnostva, narodi i jezici”.(Otkrivenje 17.15) –to je njezina univerzalnost i brojnost.

***Katolicka crkva ima brojne nazive kao nijedna druga i oni ju obiljezavaju:**

+ Rimo-katolicka ili Rimska crkva govore cija je, odakle potjece i gdje joj je sjediste;

+ Papinska crkva kaze da je ona tvorevina papa i crkvenih koncila – dakle, ljudska tvorevina kojoj je vrhovni poglavar jedan covjek – Papa, a ne Krist;

+ Latinska Crkva kaze, da joj je obred (liturgija) zapadni a sluzbeni jezik latinski (za razliku od istocnog grckog obreda i jezika).

+ Sveta Stolica oznacava prijestolje i vlast;

+ Vatikan je jedan od sedam rimskih brezuljaka na kojemu je smjesteno sjediste Crkve i ujedno kratica za politicku crkvenu Drzavu Vatikanski Grad – S.C.V. (talijanski: Stato Citta del Vaticano);

+ Univerzalna crkva govori o njenom svjetskom karakteru i rasirenosti;

+ i konacno naziv kojim se ona naziva, a kojim se nijedna religija i crkva nikada nije zvala – Sveta Majka Crkva – (na celu s Univerzalnim Ocem!) I upravo u ovom njezinom nazivu ispunjava se biblij-

sko prorocanstvo otprije skoro 2000 godina (u Otkrivenju 17.3-5) o Majci-Bludnici! Kako cudesno i zapanjujuce!

I konacno dolazi – njezina **OSUDA, pad i konacno unistenje:*

Svemoguci Bog Stvoritelj Gospodar i Vladar svega vidljivog i nevidljivog, sve cini u svoje vrijeme i po svojoj volji i svom naumu. Ljudima otkriva ponesto preko svojih slugu i proroka, toliko koliko je potrebno da znaju i budu pripravnici za buduće događaje. O njihovoj vjeri u Bozje objave i njihovoj spremnosti ovisit ce njihovo spasenje. Medjutim, Bog nije nikome otkrio točno vrijeme budućih događaja, ali je dao naznake po kojima Njemu vjerni mogu prepoznati da je vrijeme blizu, te da budu spremni i pripravljeni.

Sto se tice pada Velikog Babilona ili Rimske Bludnice, imamo jasne opomene u Otkrivenju Ivanovu a koje mu je dao sam Krist:

..... Uto cuh drugi glas s Neba gdje govori:

"IZIDJITE IZ NJE, MOJ NARODE !

***DA NE POSTANETE SUDIONICIMA NJEZINIH GRIJEHA I DA NE DIJELITE NJEZINIH ZALA! JER, NJEZINI SU GRIJESI DOPRLI DO NEBA I BOG SE SJETIO NJEZINIH OPACINA". (Otkrivenje 18.4,5)**
"ETO, ZATO CE JE U JEDNOM DANU ZADESITI ZLA..... I IZGORJET CE U VATRI, JER JE MOCAN GOSPODIN BOG KOJI JE OSUDI". (Otkrivenje 18.8)*

Poruka je kristalno jasna – treba izici iz tog religioznog sistema dok ne bude prekasno, ili dijeliti njegovu (njezinu) sudbinu i primiti kaznu.

Ovim navodima iz Svetog Pisma ne trebaju neka posebna tumacenja jer su posvema jasna. Nisam zeljela navoditi sve tekstove koji govore o ovoj temi, jer bi to bilo nepotrebno posto ovaj moj mali Pogovor nije ni analiza, ni tumacenje Ivanova Otkrivenja. Zato sam navela samo neke tekstove koji se ticu ove knjige. Ali, bilo bi mudro shvatiti i uzeti ih ozbiljno!

(Jasna A.V. veljaca 2010 godine).